

KS § 121

Dnr KS/2023:259 – 106

Årsredovisningar 2022 för gemensamma nämnder och förbund

Beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige besluta att

1. bilagda årsredovisningar och verksamhetsberättelser avseende gemensamma nämnder och förbund för år 2022 läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunstyrelsens beslut.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har att bereda förslag till beslut om årsredovisningar och verksamhetsberättelser avseende gemensamma nämnder och förbund år 2022. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att dessa läggs till handlingarna.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Ordförandeförslag, Årsredovisning 2022 gemensamma nämnder och förbund, 2023-05-05

Protokoll styrelsemöte 2023-03-17, Samordningsförbundet RAR, undertecknad

Rapport, Årsredovisning 2022, Samordningsförbundet RAR, undertecknad, 2023-03-17

Skrivelse, Missiv årsredovisning och bokslut 2022 för Vårdförbundet Sörmland, 2023-04-04

Rapport, Årsredovisning 2022 för Vårdförbundet Sörmland, 2023-03-20

Protokollsutdrag § 3/23 2023-03-02 Gemensamma Patientnämnden - Beslutad verksamhetsberättelse 2022

Rapport, Verksamhetsberättelse 2022 - Gemensamma Patientnämnden, 2023-02-07

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Rapport, Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård -
Verksamhetsberättelse 2022, 2023-03-01
Protokollsutdrag, Överförmyndarnämndens beslut 2023-02-06 § 12 -
Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2022 och slutrapport för
intern styrning och kontroll 2022

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen för kännedom

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

PROTOKOLL**fört vid sammanträde med Förbundsstyrelsen RAR i Sörmland**

Datum: 2023-03-17 kl. 13.00-16.00

Plats: Teams

Ordinarie ledamöter

Namn	Organisation	Närvarande	Frånvarande
Jacob Sandgren	Region Sörmland	X	
Ingrid Jerneborg Glimne	Gnesta kommun	X	
Ulrica Truedsson	Katrineholm kommun		X
Marie Svensson	Eskilstuna kommun	X	
Linus Fogel	Oxelösunds kommun	X	
Robert Skoglund	Vingåkers kommun	X	
Helena Koch	Trosa kommun	X	
Maj-Britt Magnusson	Strängnäs kommun		X
Daniel Ljungkvist	Flens kommun	X	
Carina Wallin	Nyköpings kommun		X
Sam Farsani	Arbetsförmedlingen	X	
Oleg Kosovic	Försäkringskassan	X	

Ersättare

Namn	Organisation	Närvarande	Frånvarande
Michael Swedberg	Region Sörmland	X	
Harke Steenbergen	Gnesta kommun		X
Birgitta Carlheim Gyllensköld	Katrineholms kommun	X	
Majo Brostedt	Eskilstuna kommun	X	
Patrik Renfors	Oxelösunds kommun	X	
Irene Sandqvist	Vingåkers kommun		X
Anders Lindblad	Trosa kommun		X
Mikael Lagergren	Strängnäs kommun	X	
Hans Åfeldt	Flens kommun	X	
Marjo Gustafsson	Nyköpings kommun	X	
Nicklas Lantz	Arbetsförmedlingen		X
Åsa Brodd	Försäkringskassan		X

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Jacob Sandgren hälsade alla välkomna och förklarade dagens möte öppnat.

§ 2 Dagordningens godkännande

Dagordningen godkändes.

§ 3 Val av protokolljusterare

Ingrid Jerneborg Glimne valdes att justera dagens protokoll.

§ 4 Information

KASAM

Vedad Begovic informerar om den länsgemensamma insatsen som nu fått ett namn, den ska heta KASAM. Kasam är en förkortning av "känsla av sammanhang" vilket myntades av sociologen Aaron Antonovsky och bygger på hans forskning om vikten av att känna begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet för att må bättre.

Förbundet har haft en workshop med arbetsmarknadschefer i länet och med psykiatrin som representerades av divisionschef och verksamhetschefer. Förbundet lyfte behovet av hjälp med personal. Förbundet kan inledningsvis stå för två av de tre samordnarna men behöver hjälp med coacher och koordinatörer.

ESF

Lena Hallberg informerade om att samma ansökan som avslogs i december, riktad till UVAS-gruppen, nu kommer att skickas in på nytt men justerad utifrån de muntliga synpunkter som lämnats från ESF-rådet. Projektnamnet är SPIRA. Budgeten är på drygt 45 miljoner, varav 24,5 miljoner från ESF. De kommuner som är med är Nyköping, Oxelösund, Gnesta, Trosa, Strängnäs och Flen.

Per Swing informerar om att vi går in som medsökande i en ansökan som samordningsförbundet centrala Östergötland skriver. Om ansökan beviljas kommer vi att finansiera arbetet med BIP och göra en riktad satsning mot arbetsgivare kallad VTA (vägen till arbetsgivare).

§ 5 Årsredovisningen

Charlotta och Viola går igenom årsredovisningen. Förbundet gör ett minusresultat på 1 793 tkr och hade vid årets slut ett eget kapital på 1 178 tkr. Ett samhällsekonomiskt resultat presenteras vilket visar att 101 deltagare gick från offentlig försörjning till arbete. Den samhällsekonomiska besparingen blev närmare 18 000 tkr.

Beslut: Styrelsen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2022.

§ 6 Förlängning NUVAS

Beslut: Styrelsen beslutar att bevilja Nyköpings kommun 793 000 kr för förlängning av NUVAS under perioden 2023-06-01 -- 2023-12-31.

§ 7 Förlängning SIKTA

Beslut: Styrelsen beslutar att bevilja Region Sörmland 1 812 000 kr för förlängning av SIKTA under perioden 2023-06-01 -- 2023-12-31.

§ 8 Förlängning Steget Före

Beslut: Styrelsen beslutar att bevilja Region Sörmland 650 672 kr för förlängning av Steget Före under perioden 2023-06-01 -- 2023-12-31.

Charlotta Skålén
Förbundschef

Justeras

Jacob Sandgren
Ordförande

Ingrid Jerneborg Glimne
Vice ordförande

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

FILNAMN

Protokoll styrelsemöte 2023-03-17 slutgiltigt.pdf

SIGNERADES

2023-04-02 07:32:11 +02:00

ÄRENDET SKAPADES AV

Nils Perers

ÄRENDEREFERENS

1586039

Följande undertecknare har godkänt innehållet i detta dokument och försäkrat att lämnade personuppgifter är korrekta.

UNDERTECKNARE

IDENTIFIERINGSMETOD

CS

Charlotta Skälén

charlotta@rarsormland.se
Företag: Samordningsförbundet RAR i Sörmland
Befattning: Förbundschef

Tidsstämpel: 2023-03-30 18:05:29 +02:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: a915d792-3f88-4e04-b1b4-565ec204a361

JS

Jacob Sandgren

jacob.sandgren@regionsormland.se
Befattning: Ordförande

Tidsstämpel: 2023-03-31 10:43:39 +02:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: 87B7D559FF7413D3

IJ

Ingrid Jerneborg Glimne

ingrid.jerneborg.glimne@regionsormland.se
Befattning: 1:a vice ordförande

Tidsstämpel: 2023-04-02 07:32:09 +02:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: 0A8DD3DE0DA92751

Dnr

Årsredovisning 2022

Beslutad av styrelsen 2023-03-17

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

Sida 1

Innehållsförteckning

1.0 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
1.1 ORGANISATION	3
1.2 UPPDRAG	3
1.3 FINANSIERING	4
1.4 ÖVRIG FINANSIERING	4
1.5 ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	4
1.6 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	5
1.7 STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN	5
1.8 UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN	5
1.9 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	6
2.0 INSATSER	7
2.1 SAMMANSTÄLLNING AV PÅGÅENDE OCH AVSLUTADE INSATSER UNDER ÅRET	7
2.2 INDIVIDINRIKTADE INSATSER	7
2.3 STRUKTURINRIKTADE INSATSER	9
2.4 UPPFÖLJNING OCH RESULTAT AV FÖRBUNDETS INSATSER	10
2.5 FÖRVÄNTAD UTVECKLING	11
3.0 EKONOMISK REDOGÖRELSE	12
3.1 RESULTATRÄKNING	12
3.2 BALANSRÄKNING	12
3.3 KASSAFLÖDESANALYS	13
3.5 NOTER	14
4.0 STYRELSENS UNDERSKRIFT	15
BILAGA 1, STATISTIK OCH BERÄKNINGAR	16
TABELL 1	16
TABELL 2	16
TABELL 3	17
TABELL 4	17
DIAGRAM 1, DELTAGARES ÅLDERSFÖRDELNING	18
DIAGRAM 2, DELTAGARES UTBILDNINGSBAGGRUND	18
DIAGRAM 3, DELTAGARES OFFENTLIGA FÖRSÖRJNING INNAN INSATS	18
DIAGRAM 4. TID I OFFENTLIG FÖRSÖRJNING	19
DIAGRAM 5. TID I INSATS	19
DIAGRAM 6 SYSSELSÄTTNING FÖRE OCH EFTER	20

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

1.0 Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för år 2022.

1.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Sörmland och samtliga kommuner i länet som medlemmar. Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli med 6 anställda.

Styrelseledamöter		
Medlem	Ordinarie	Ersättare
Region Sörmland	Jacob Sandgren (S) ordförande	Mikael Swedberg (M)
Gnesta	Ingrid Jerneborg Glimne (M) 1:a vice ordförande	Harke Steenbergen (S)
Katrineholm	Ulrica Truedsson (S) 2:a vice ordförande	Birgitta Carlheim Gyllensköld (M)
Försäkringskassan	Oleg Kosovic	Åsa Brodd
Arbetsförmedlingen	Sam Farsani	Nicklas Lantz
Eskilstuna	Marie Svensson (S)	Majo Brostedt (S)
Flen	Daniel Ljungkvist (S)	Hans Åfeldt(S)
Nyköping	Carina Wallin (S)	Marjo Gustafsson (S)
Oxelösund	Linus Fogel (S)	Patrik Renfors (V)
Strängnäs	Maj-Britt Magnusson (S)	Mikael Lagergren (M)
Trosa	Helena Koch (M)	Anders Lindblad (S)
Vingåker	Robert Skoglund (S)	Irène Sandqvist (-)

1.2 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också strukturella insatser för ökad samverkan mellan myndigheterna. Det kan till exempel handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

1.3 Finansiering

Samordningsförbunden finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, regionen bidrar med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel. Nedan redovisas fördelningen mellan kommunerna. Kommunernas andel baseras på antal invånare mellan 16–64 år.

Fördelning av medlemsinsatser per invånare 16–64 år (per 1 nov 2021 SCB).

Huvudman	Antal inv.	Andel av kommunmedel	Total andel	kr/år 2022
Vingåker	5 102	2,9%		117 694
Gnesta	6 453	3,7%		148 859
Nyköping	32 614	18,8%		752 346
Oxelösund	6 461	3,7%		149 044
Flen	8 941	5,2%		206 253
Katrineholm	19 999	11,5%		461 341
Eskilstuna	64 457	37,2%		1 486 906
Strängnäs	21 396	12,3%		493 567
Trosa	7 976	4,6%		183 992
Summering kommuner	173 399	100%	25%	4 000 000

Huvudman	Total andel	kr/år 2022
Kommuner	25%	4 000 000
Region Sörmland	25%	4 000 000
Staten	50%	8 000 000
Totalt	100%	16 000 000

1.4 Övrig finansiering

Förbundet har en betydande ESF-verksamhet. Under året var förbundet ägare till tre ESF-finansierade projekt samt medverkade i ytterligare ett ESF-projekt och tillsammans genererade ESF-projekten cirka 2,8 miljoner kronor till förbundets verksamhet. Medlen finansierar bemanning på förbundet, drift av projekten och föreläsningarvoden.

1.5 Översikt över verksamhetens utveckling

	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	19 036	19 230	19 245	16 253	16 599
Verksamhetens kostnader	-20 829	-21 904	-16 674	-15 864	-16 362
Årets resultat	-1 973	-2 674	2 571	389	237
Soliditet	14%	28%	42%	35%	26%
Antal anställda	6	7	6	9	7

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

1.6 Händelser av väsentlig betydelse

Under året har förbundet gått från att finansiera flera kortare insatser till att planera för en längre, länsövergripande insats. Inga nya insatser har därför startats. Däremot har fyra insatser förlängts.

Ett nätverk för arbetsmarknadschefer har etablerats, som förbundet håller i, enligt önskemål från kommunerna.

Två större, länsövergripande ESF-projekt avslutades med spridningskonferens i juni.

En samverkan med Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällsfrågor (MUCF) inleddes med syftet att uppmana kommunerna till samverkan kring arbetet med unga som varken arbetar eller studerar (UVAS).

Vid arbetet med ESF-ansökningar har förändringsteorin lämnats. I stället används The Logical Framework Approach (LFA-metoden). Kansliet har utbildats i metoden.

Förbundet har etablerat ett samarbete med Samverkansprojekt för Unga vuxna, 18-25 år vars mål är att ta fram en samverkansmodell för unga vuxna med psykosocial problematik som är i behov av insatser från flera huvudmän.

En genomlysning av förbundet gjordes under våren, på uppdrag av regiondirektören. Genomlysningen var en uppföljning av den rapport som genomfördes inför regionbildningen och syftade till att ge de förtroendevalda i Region Sörmland ett underlag inför ställningstagande till regionens fortsatta deltagande i Samordningsförbundet RAR i Sörmland.

1.7 Styring och uppföljning av verksamheten

I enlighet med mål- och inriktningsplanen för år 2022–2026 har förberedelser inför den längre, länsövergripande insatsen påbörjats.

Övervägande delen av förbundets budget har varit låsta i insatser, varav flera avslutades under året.

Förbundet gör löpande uppföljning av insatsernas budget och förbrukning av medel. Prognoser av det egna kapitalet genomförs regelbundet för att säkerställa om medel för nya insatser finns och om förbundet håller sig till Nationella rådets rekommendationer.

Förbundet hade vid bokslutet ca 5,6 miljoner kronor i beslutade medel till insatser för perioden 2023–2024.

En budget för år 2023 och en treårsbudget för år 2023–2025 redovisades och godkändes på höstens medlemsmöte. Budgeten för 2023 godkändes på efterföljande styrelsemöte.

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under året och arbetsutskottet sju gånger.

Förbundsordningen har reviderats i enlighet med Nationella rådets rekommendationer.

1.8 Uppföljning av verksamheten

Förbundet beviljades ESF-medel för ett länsövergripande projekt med UVAS (Unga som Varken Arbetar eller Studerar) som målgrupp där samtliga kommuner deltar. Eftersom projektet till hundra procent är finansierat med ESF-medel krävdes ingen medfinansiering från kommunerna.

Planeringen med att skapa en gemensam satsning för att sänka länets höga sjuktal fortsatte. I arbetet har Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och regionen varit engagerade. En ESF-ansökan har påbörjats riktad till personer med minst två sjukskrivningsperioder under de senaste 6 månaderna.

Under hösten anordnade förbundet insatsdagar. Samtliga insatser fick presentera sin verksamhet och resultat.

Samarbetet med Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) har avslutats under året men FoUiS kommer att slutföra utvärderingen av samtliga pågående insatser. Förbundet har inlett ett arbete med att hitta annan utvärderare.

Kanslipersonal har deltagit som adjungerande i samtliga insatsers styrgrupper, i rollen som finansiär.

Var sjätte månad lämnar insatserna en lägesrapport där utvecklingen i insatsen beskrivs, om de följer planen eller om det finns avvikelser.

Vid beviljande av medel skrivs ett avtal mellan förbundet och projektägaren. Vid individinsatser rapporteras samtliga deltagare i SUS.

1.9 Väsentliga personalförhållanden

Förbundet hade under 2022 sju anställda. Av dessa finansierades 2,5 tjänster med förbundsmedel och 4,5 med ESF-medel. En person har gått i pension under året och en person har slutat. En person har anställts. Förbundet hade totalt 42 sjukdagar 2022.

2.0 Insatser

2.1 Sammanställning av pågående och avslutade insatser under året

Pågående insatser	*	Samverkansparter	Insatsperiod
SIKTA	I	Region Sörmland, Försäkringskassan, Vingåker, Flen och Katrineholms kommun	2020-01-01—2023-05-31
NUVAS	I	Nyköpings kommun, Arbetsförmedlingen	2021-01-01—2023-05-31
Till anställning i byggbranschen	I	Nyköpings kommun, Arbetsförmedlingen	2021-06-01—2023-06-30
Steg för steg mot arbete	I	Gnesta kommun, Arbetsförmedlingen	2021-05-01—2023-04-30
Stegget före	I	Region Sörmland, Försäkringskassan	2020-10-01—2023-05-31
Trappan mot arbete	I	Trosa kommun, Arbetsförmedlingen	2021-05-01—2023-04-30
Unga på väg	I	Eskilstuna kommun, Arbetsförmedlingen	2021-06-01—2024-05-31
React-EU Ung comeback	I	Samtliga kommuner i länet	2022-01-01 – 2023-04-30

Avslutade insatser	*	Samverkansparter	Insatsperiod
Långa sjukfall	S	Försäkringskassan, Region Sörmland	2020-05-01—2022-04-30
Nyttiga affärer 2.0	I	Region Sörmland, Arbetsförmedling	2020-12-01—2022-11-30
Slussen	I	Nyköpings kommun, Arbetsförmedling	2021-01-01—2022-11-30
KLARA	I	Arbetsförmedlingen, Flen, Eskilstuna, Oxelösund, Katrineholm och Vingåker	2019-09-01—2022-06-30
LIKES	I	Nyköping, Strängnäs, Katrineholm, Vingåker, Eskilstuna	2019-09-01—2022-10-31

* I = individriktad insats, S = strukturinriktad insats

2.2 Individinriktade insatser

SIKTA (Samordnad Insats Koordinering Träning Arbete)

Insatsen SIKTA delas in i SIKTA-arbetsmarknad och SIKTA-unga. Verksamheten bedriver en arbetsförberedande rehabilitering för gruppen 18 - 65 som idag uppbär försörjningsstöd/sjukpenning/aktivitetsersättning och som bedöms vara i behov av och redo för aktuell insats. Inom ramen för SIKTA-unga ges målgruppen ett samordnat stöd.

NUVAS (Nyköpings Unga Vill Arbeta och Studera)

Insatsens målgrupp är unga vuxna, 19–24 år, som inte har en gymnasieexamen och saknar daglig aktivitet, sysselsättning och i förekommande fall kontakt med samhället överhuvudtaget. Genom uppsökande verksamhet identifieras deltagare som får stöd och coaching att närma sig en meningsfull aktivitet, studier eller arbete.

Steget före

Insatsen vill hitta ett sätt att möta unga vuxna med en högfungerande autism som står långt ifrån arbetsmarknaden. Deltagarna väljs ut av Försäkringskassan. Insatsen kom till utifrån ett behov som uppmärksammades i en kartläggning från 2019 "Aktivitetsersättning hos unga med funktionsnedsättning". Kartläggningen visade att gruppen unga med högfungerande autism hade svårigheter med att tillgodogöra sig de verksamheter som finns för dem. De behövde ett "steg före" En KBT-grupp baserad kurs ALMA (The Autism Quality of Life CBT

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

Method for Adult) erbjuds deltagarna. Kursen och behandlingen ger dem bättre kunskap om sin diagnos, social färdighetsträning och ökad psykisk hälsa.

Trappan mot arbete

Målet med insatsen är att via metoden Supported Employment ge individer verktyg och stöttning, motivering och vägledning så att individen utifrån sina egna förutsättningar får en ökad tilltro till egen förmåga att nå egen försörjning. Insatsen ska få flera individer med försörjningsstöd att bli självförsörjande och samtidigt ska fler lokala arbetsgivare med behov av arbetskraft tillgodosett genom samverkan.

Till anställning i byggbranschen

Syftet med insatsen är att hitta och yrkesutbilda individer som står långt från arbetsmarknaden och som traditionellt är underrepresenterade, så som utlandsfödda, nyanlända och kvinnor, för en anställning inom byggbranschen. Inom ramen för insatsen genomförs en introduktionsutbildning för arbete i byggbranschen. Målet är en anställning som lärling antingen i ett socialt byggföretag eller direkt i ett byggföretag.

Unga på väg

Insatsens målgrupp är unga vuxna, 19–29 år, som varken arbetar eller studerar (UVAS) och som kanske helt saknar kontakter med samhället. Genom förebyggande och uppsökande verksamhet identifierar insatsen målgruppen och ger dem stöd, hjälp och coachning vidare till andra aktörer, med målet arbete eller studier. Insatsen hjälper unga vuxna att skapa en hållbar framtid och att de själva ska känna att de äger sin process.

Steg för steg mot arbete

Målet med insatsen är att bryta utanförskap med hjälp av arbete, handledning och studier och därmed öka individens möjlighet att bli självförsörjande. I insatsen ska man skapa en metod för kommunen att jobba kontinuerligt och strukturerat med anställningar i form av anställningsstöd.

Nyttiga affärer 2.0

Insatsens ena syfte var att få personer som var långt från arbetsmarknaden att komma ut i sysselsättning. Det andra syftet var att stötta framväxten av fler livskraftiga sociala företag i Sörmland. Deltagare i projektet ingick i så kallade Framtidsverkstäder där gruppaktiviteter varvades med individuell coachning. En matchning skedde sedan mot något av de företag som var i Nyttiga affärers nätverk för sociala entreprenörer. Insatsen avslutades 30 november 2022.

Slussen

Målgruppen var främst individer som studerat på SFI under flera år utan progression. Det övergripande målet var att genom riktade stödinsatser ge deltagare bättre möjligheter att närma sig arbetsmarknaden och egenförsörjning. Syftet var att utveckla deltagarnas språk och öka deras motivation till ett självförsörjande liv. Insatsen avslutades 30 november 2022.

REACT-EU Ung comeback

Projektet finansieras helt av ESF och pågår mellan 22-01-01 och 23-04-30. Länets samtliga kommuner är delaktiga i åtta delprojekt. Målgrupp är unga som varken arbetar eller studerar, UVAS, mellan 16 och 24 år. Syftet är att de unga ska påbörja, slutföra studier på gymnasienivå, gå ut i arbete eller erbjudas stöttning och guidning.

KLARA

Projektet riktade sig till långtidsarbetslösa utrikesfödda kvinnor med målet att utveckla och implementera en väl fungerande modell för integration. I arbetet med att ta fram modellen användes hälsoskola, suggestopedisk språkträning, samhällsorientering, föräldrastöd, jobbskuggning, språkvän och föreningsmatchning. Följeforskning bedrevs genom forskningscirkel.

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

LIKES

Projektet bemötte två centrala samhällsutmaningar - arbetslöshet och personalbrist inom barn och äldreomsorg, genom utbildningar i assisterande servicejobb inom välfärdssektorn. LIKES bedrevs i samverkan med arbetsgivare med behov av kompetent servicepersonal och kommuners vuxenutbildningsarrangörer.

#KlarFramtid

Förbundet var inte projektägare, endast delfinansiär. Målgruppen för projektet var ungdomar som varken arbetar eller studerar och ungdomar som riskerar att hoppa av gymnasiet.

2.3 Strukturinriktade insatser

I våra föreläsningar och utbildningsinsatser har cirka 350 personer registrerat sig som deltagare men sen tillkommer ett antal till då flera delat länk eller suttit tillsammans.

På TRIS-dagarna deltog ca 150 personer.

Långa Sjukfall

Insatsens målgrupp var individer som varit sjukskrivna i minst ett år. Insatsen innebar fördjupad samverkan kring målgruppen, främst mellan rehabkoordinatorer och försäkringsutredare på Försäkringskassan men även med arbetsgivare och Arbetsförmedlingen. Det möjliggjorde att individen kunde få adekvat stöd genom rätt insats och ersättning från rätt instans.

Integrationsdagen med Bi Puranen och Karin Sheikhi

Dagen handlade om att förstå och arbeta med två stora integrationsutmaningar. Språkinläring som en förutsättning för social integration och självförsörjande liv samt möten mellan människor med skilda värderingar. Medverkande var Karin Sheikhi, lektor i svenska som andraspråk och ämnesföreträdare vid Mälardalens Universitet och Bi Puranen, docent i ekonomisk historia vid Institutet för framtidsstudier och generalsekreterare vid World Values Survey.

Informationsdagen

“Samverkan i Sörmland - Hur fungerar det?” Syftet med dagen var att alla myndigheter skulle få kännedom om varandras uppdrag och arbetssätt kring personer som står utanför arbetsmarknaden. Dagen avslutades med en paneldebatt om vilka förväntningar vi har på varandra och hur vi bäst samverkar i frågor som rör målgruppen.

BIP

Personal på samordningsförbundet har erhållit kompetens för att kunna genomföra utbildningar i BIP-studiens resultat och praktiska verktyg. BIP, Beskeftigelses indikator projekt, är en dansk studie som genomförts på forskningsinstitutet Växthuset. Studien visar vad som bidrar till att personer med komplex problematik kommer ut i arbete eller studier. Utbildningar har getts i Samordningsförbundets insatser och projekt samt i Flens kommun.

Förbundschef och personal genomförde studiebesök på Växthuset i månadsskiftet oktober, november. Besöket gav inblick i hur BIP används i Danmark, hur det vidareutvecklas. Dessutom bidrog besöket till utökade kontakter med andra förbund som genomför BIP-utbildningar.

Bryssel

Under hösten gjordes en resa till Bryssel tillsammans med Region Sörmland. Flera studiebesök gjordes, bland annat på EU-kommissionen. Resan syftade till ökat samarbete med regionen i ESF-arbetet och ökad kunskap om EU.

Horisontella principer

Samordningsförbundet har anordnat fyra utbildningar i horisontella principer till såväl projekt som ägs av förbundet och projekt som ägs av någon av våra medlemmar. En handbok om hur man hanterar principerna i praktiken har utarbetats inom ramen för projektet React-EU Ung comeback.

TRIS-dagarna

Förbundet finansierade TRIS-dagarna, som var tre till antalet, en i varje länsdel. TRIS (Tidig rehabilitering i samverkan) är en överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen, regionen och kommunerna. Överenskommelsen handlar om hur parterna ska samverka i rehabiliterings- och sjukskrivningsfrågor

2.4 Uppföljning och resultat av förbundets insatser

Under året har 577 deltagare varit registrerade i individinriktade finansierade insatser, varav 355 skrivits in som nya deltagare. Av de 577 deltagarna har 362 registrerats som avslutade under året, varav 196 deltagare gått vidare till arbete, studier eller aktivt arbetssökande och därmed blivit självförsörjande (se bilaga 1, tabell 1 och 2).

- 51 % är kvinnor och 49 % är män
- 73 % är yngre än 30 år
- 31 % har haft offentlig försörjning i 3 år eller mer
- 58 % har högst grundskoleexamen som avslutad utbildning
- 3 % har någon form av eftergymnasial utbildning

Medlemmarna sökte och beviljades under året 17,8 miljoner kronor till olika insatser, varav 13,6 miljoner kronor utbetalades under 2022.

Utöver förbundsmedel utbetalades ESF-medel på 18 miljoner kronor. Utbetalade medel blev sammanlagt under året 31,7 miljoner kronor, att jämföra med medlemsavgiften på sammanlagt 16 miljoner kronor.

Det personliga värdet av att bryta ett utanförskap och delta i en riktad insats under några månader är svårt att kvantifiera i mätbara tal men det är däremot möjligt att räkna fram ett samhällsekonomiskt resultat.

Bland deltagarna i de individinriktade insatserna har 242 personer gått vidare till arbete, studier eller arbetssökande. Av dessa har 101 deltagare gått till arbete, varav 65% fick en heltidstjänst. Om heltidstjänster och deltidstjänster slås ihop motsvarar det 84 heltidstjänster.

Med uteblivet försörjningsstöd (enligt schablonbelopp 142 000 kronor per individ och år¹) samt skatteintäkter på 30 % (räknat på en månadslön om 20 000 kronor) är den samhällsekonomiska besparingen närmare 18 miljoner kronor (se bilaga 1, tabell 3 och 4).

---

¹ Företaget Statisticon har tagit fram ett schablonbelopp för Sörmland, vilket ligger på 142 000 kr per individ. Schablonbeloppet är uträknat på statistik hämtad från SCB. Statistiken bygger kostnaden för offentlig försörjning inom länets kommuner. Varje ersättningssystem mäts i helårspersoner, så kallade helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som försörjs under ett helt år med full ersättning. Om exempelvis två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, slås dessa samman till en helårsekvivalent. Deltidsdagar är omräknade till hela dagar. Dagar med partiell ersättning är omräknade till hela dagar. För att erhålla antalet helårsekvivalenter divideras antal ersättningsdagar med 365.

2.5 Förväntad utveckling

Arbetsförmedlingen och samtliga kommuner i länet har tagit fram lokala överenskommelser. Överenskommelserna fastställer vilka målgrupper som Arbetsförmedlingen och varje enskild kommun ska samverka kring. Överenskommelserna kan påverka förbundets verksamhet.

Sista utvärderingen från Inspektionen från socialförsäkringen publiceras under 2023, en effektutvärdering av samordningsförbundens individuella insatser. Det är möjligt att resultaten kan leda till någon förändring eller utveckling av förbundsverksamheten.

En ny styrelse tillträder den 1 april 2023 med en ny ordförande.

Samordningsförbundet fortsätter arbetet med en ESF-ansökan "Bryt mönstret", riktad till sjukskrivna, som är en gemensam satsning i länet. Förhoppningsvis kan det bidra till att bryta sjuktalen något. Likaså fortsätter förbundet arbetet med en ny ESF-ansökan riktad till målgruppen UVAS. Vi vet att satsningar riktade till den målgruppen gör skillnad från erfarenheterna från ESF-projektet React-EU Ung Comeback. Sju av länets kommuner är delaktiga i ansökan. Diskussioner om deltagande pågår i de två övriga kommunerna.

Omställningen till en längre, länsgemensam insats innebär att fördelningen av verksamhet finansierad av förbundet blir synliggjord i hela länet och kanske därmed lättare att överblicka.

3.0 Ekonomisk redogörelse

3.1 Resultaträkning

Belopp i tkr.	Not	2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Verksamhetens intäkter	2	19 036	19 230
Verksamhetens kostnader	3	-20 814	-21 904
Avskrivningar		0	0
Verksamhetens resultat		-1 778	-2 674
Finansiella intäkter		0,2	0
Finansiella kostnader		-15	0
Resultat efter finansiella poster		-1 793	-2 674
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		-1 793	-2 674

3.2 Balansräkning

Belopp i tkr.	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier			
Summa anläggningstillgångar			
Omsättningstillgångar			
Korta fordringar	4	2 316	506
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank		12 144	11 853
Summa omsättningstillgångar		14 460	12 359
Summa tillgångar		14 460	12 359
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Ing. eget kapital		2 971	5 645
Årets resultat		-1 793	-2 674
Utg. eget kapital		1 178	2 971
Skulder			
Kortfristiga skulder	5,6	11 652	9 388
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		14 460	12 359
Ansvarsförbindelser (Medel beslutade insatser)		5 565	16 942

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

3.3 Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	2022-12-31	2021-12-31
Årets resultat	-1 793	-2 674
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 793	-2 674
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	1 810	631
Ökning/minskning kortfristiga skulder	3 202	5 146
Kassaflöde för den löpande verksamheten	3 039	3 103
Årets kassaflöde	3 039	3 103
Likvida medel vid årets början	11 853	8 750
Likvida medel vid årets slut	12 144	11 853

Kommentar väsentliga avvikelser.

Under 2022 gjorde förbundet ett resultat på -1,8 miljoner kr. Minusresultatet är i enlighet med budget då förbundet hade ett ingående eget kapital på 2,9 miljoner kr och hade därmed möjlighet att budgetera över tilldelningen från medlemmarna på 16 miljoner kr. Tillsammans med medel från ESF hade förbundet ca 31,7 miljoner kr i medel för 2022.

Det utgående egna kapitalet för 2022 var på ca 1,2 miljoner kr.

Inför 2022 hade förbundet beviljat medel för totalt 16,9 mkr för perioden 2021–2023.

Utgående beviljade medel för 2022 var 5,6 miljoner kr.

Inga väsentliga förändringar har skett på intäktssidan jämfört med budget. För kansliet har personalkostnaderna hållit sig inom budget.

3.5 Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2022	2021
Driftbidrag från staten	8 000	8 000
Driftbidrag från landsting/region	4 000	4 000
Driftbidrag från länets Kommuner	4 000	4 000
EU-medel och andra bidrag	2 769	3 213
Övriga intäkter	90	16
Summa	18 859	19 230

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2022	2021
Styrelse	374	367
Kansli	3 125	3 230
Samverkansinsatser	0	4
Utvärdering	271	590
ESF-stöd	3 279	3 983
RAR-insatser	14 030	13 731
Årets kostnader	20 814	21 905

Not 4. Fordringar

	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar	2 147	66
Skattefordringar	169	433
Förutb. Försäkringspremier	0	2
Interimsfordringar	0	5
Summa fordringar	2 316	506

Not 5. Kortfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	9 095	4 123
Personalens skatter och avgifter	-781	-989
Summa kortfristiga skulder	8 314	5 112

Not 6. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 568	1 640
ESF projekt	1 770	2 636
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 338	4 276

4.0 Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

(Då varje ledamot sitter på personligt mandat ska de inte skriva under i egenskap av representant för en myndighet, utan från sin roll i Samordningsförbundets styrelse.)

Datum: 2023-03-17

Jacob Sandgren
Ordförande

Inger Jerneborg Glimne
1:a Vice ordförande

Ulrika Truedsson
2:a Vice ordförande

Sam Farsani
Ledamot

Oleg Kosovic
Ledamot

Helena Koch
Ledamot

Daniel Ljungkvist
Ledamot

Marie Svensson
Ledamot

Robert Skoglund
Ledamot

Linus Fogel
Ledamot

Maj-Britt Magnusson
Ledamot

Carina Wallin
Ledamot

Signering av
justerare på varje
sida

Bilaga 1, statistik och beräkningar

Tabell 1

Individinriktade insatser				
Insats	Totalt	Nya	Avslutade	Pågående
NUVAS	25	15	18	7
Nyttiga affärer 2.0	6	0	6	0
React-EU Ung comeback	136	136	32	102
SIKTA	129	63	73	55
Slussen	15	9	15	0
Steg för steg	16	10	5	11
Steget före	21	15	7	14
Till anställning i byggbranschen	20	20	20	0
Trappan mot arbete	29	17	22	7
Unga på väg	73	55	57	16
Likes	36	2	36	0
Klara	71	13	71	0
Summa	577	355	362	212

Tabell 2

Resultat			
Efter avslut	Kvinnor	Män	Totalt
1. Arbete	55	47	102
2. Studier	36	33	69
3. Arbetssökande	39	33	72
Delsumma*	130	112	242
4. Vidare rehabilitering	33	45	78
5. Sjukdom	17	24	41
6. Övrigt / Avbrott	31	14	45
Summa	211	195	406

*Deltagare kan förekomma i flera grupper samtidigt, därav blir summeringen högre än faktiska antalet individer, 362, från Tabell 1 ovan.

1. Deltagaren arbetar med/utan subvention eller i eget företag.
2. Deltagaren studerar i reguljära eller arbetsmarknadsutbildningar.
3. Deltagaren är aktivt arbetssökande och redo att arbeta.
4. Deltagaren går vidare till annan rehabiliteringsinsats efter avslutad insats, till exempel fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering i den ordinarie myndighetsverksamheten eller i fortsatt samverkan.
5. Deltagaren avslutar insatsen på grund av försämrat hälsotillstånd eller att hälsotillståndet inte medger fortsatt deltagande i insatsen. Rehabilitering mot arbete är inte aktuellt i dagsläget för deltagaren.
6. Deltagaren avbryter eller avslutas pga. flytt, föräldraledighet/graviditet, bristande närvaro, omhändertagande m.m.

Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

Tabell 3

Deltagare som arbetar efter insats					
Tjänstegrad	Antal	Uteblivet försörjningsstöd	Skatteintäkter	Samhällsekonomisk besparing	Medlemsinsatser
100%	66	9 372 000	4 752 000	14 124 000	Kommuner 4 000 000
80%	2	227 200	115 200	342 400	Regionen 4 000 000
75%	4	426 000	216 000	642 000	Staten 8 000 000
60%	1	85 200	43 200	128 400	
50%	24	1 704 000	864 000	2 568 000	
25%	2	71 000	36 000	107 000	
20%	2	56 800	28 800	85 600	
Summering	101	11 942 200	6 055 200	17 997 400	16 000 000
Medeltal 100%	84,1	11 942 200	6 055 200	17 997 400	16 000 000

Tabell 4

Samhällsekonomisk beräkning*							
	Totalt antal deltagare	Heltider arbete	Uteblivet försörjningsstöd	Skatteintäkter **	Samhälls-ekonomisk besparing	Medlemsinsats per år	Vinst/ Förlust
Eskilstuna	92	23,25	3 301 500	1 674 000	4 975 500	1 486 906	3 488 594
Flen	46	0	0	0	0	206 253	-206 253
Gnesta	38	1	142 000	72 000	214 000	148 859	65 141
Nyköping	105	15,35	2 179 700	1 105 200	3 284 900	752 346	2 532 554
Oxelösund	15	0	0	0	0	149 044	-149 044
Strängnäs	18	5	710 000	360 000	1 070 000	493 567	576 433
Trosa	44	8,8	1 249 600	633 600	1 883 200	183 992	1 699 208
Katrineholm	88	6,25	887 500	450 000	1 337 500	461 341	876 159
Vingåker	23	1	142 000	72 000	214 000	117 694	96 306
Summering	469	60,65	8 612 300	4 366 800	12 979 100	4 000 000	8 979 098

* Inkluderar ej ESF-projekten Likes och Klara.

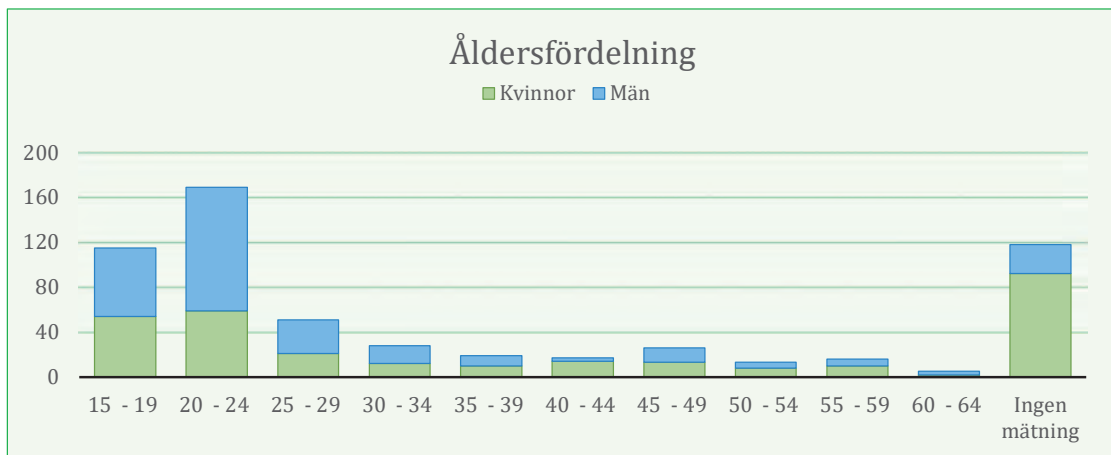
** Skatteintäkter räknat på en sammanslagen region-och kommunalskatt, lågt räknat på 30%

Tabellen representerar en beräkning av den samhällsekonomiska förtjänsten av personer med arbete efter deltagande i en insats om de fortsätter arbeta ett år framåt. Heltider arbete är en sammanslagning av alla heltider och deltider där 1 heltid kan representera en person i 100% arbete, eller två personer i 50% arbete.

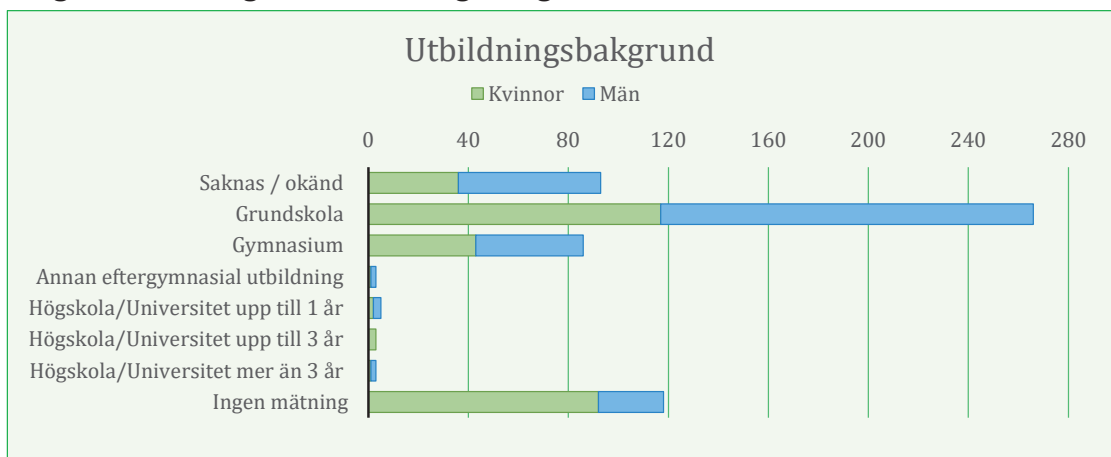
Signering av
justerare på varje
sida

Comfact Signature Referensnummer: 1581407

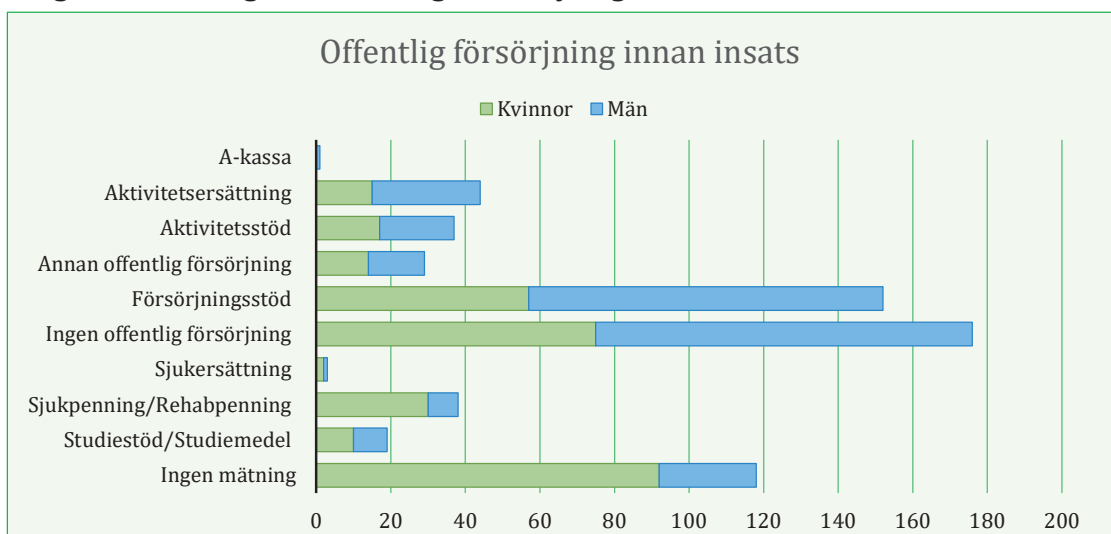
Diagram 1, Deltagares åldersfördelning

Diagram 2, Deltagares utbildningsbakgrund

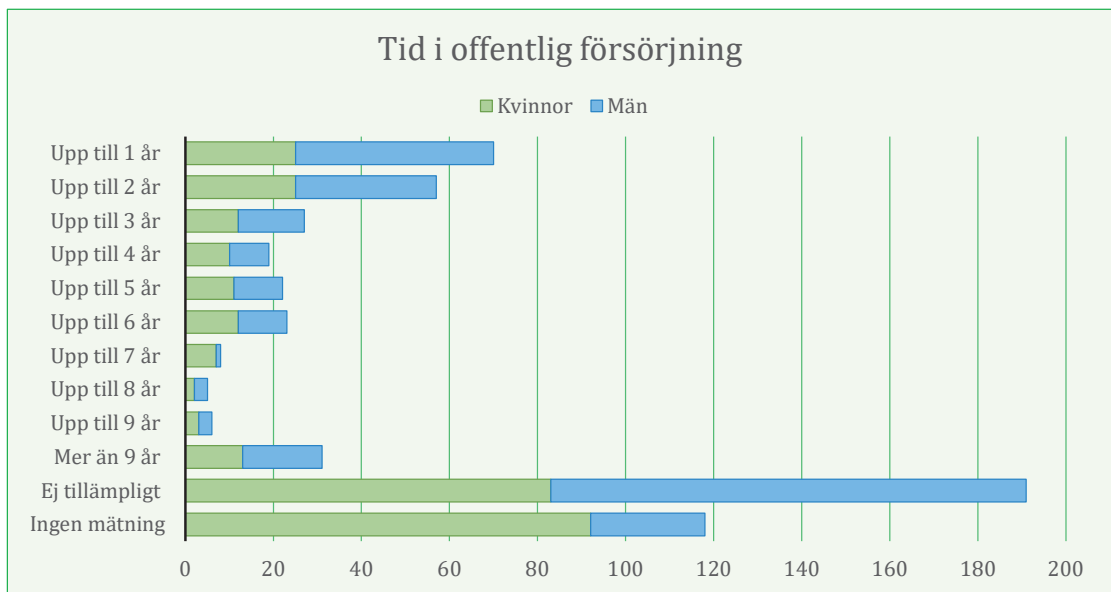
Diagram 3, Deltagares offentliga försörjning innan insats

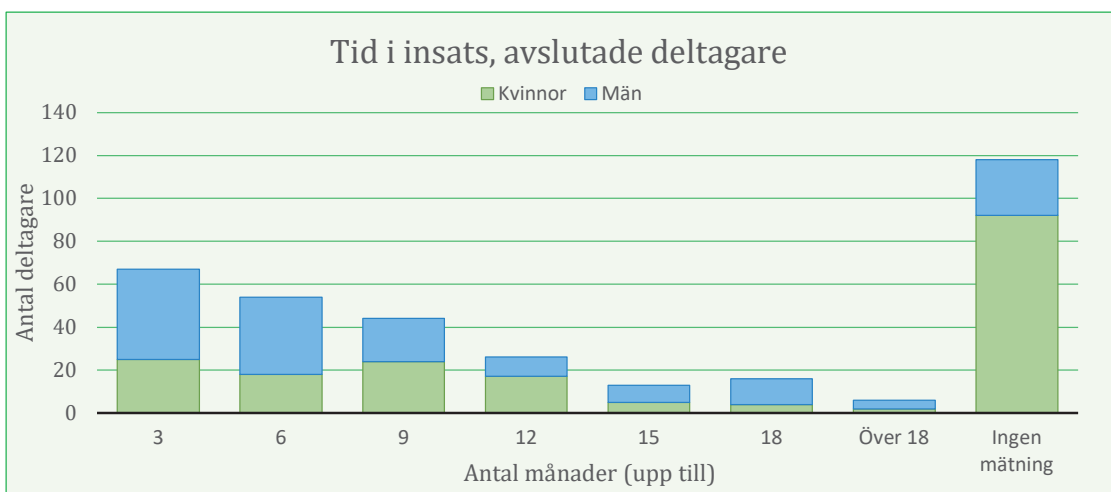
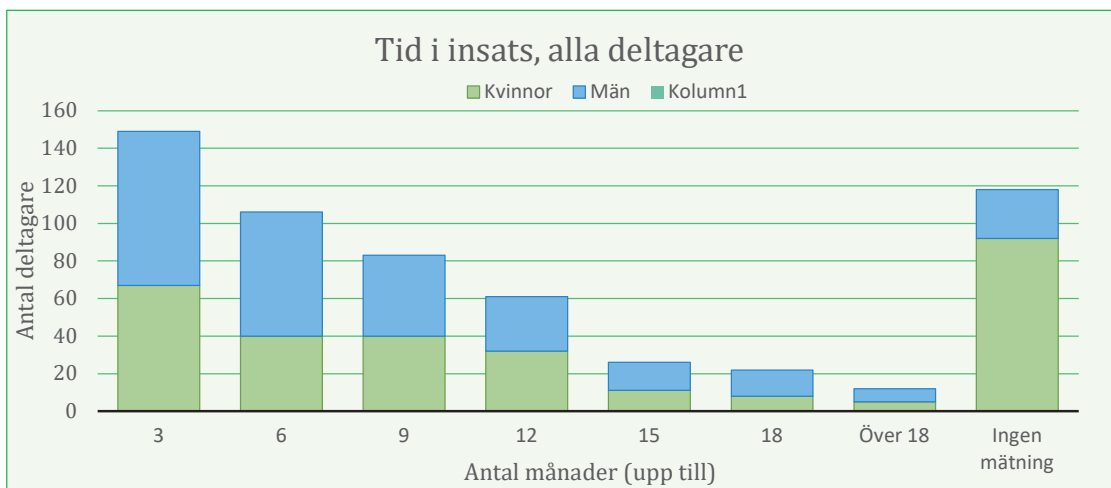
Signering av
justerare på varje
sida

Diagram 4. Tid i offentlig försörjning

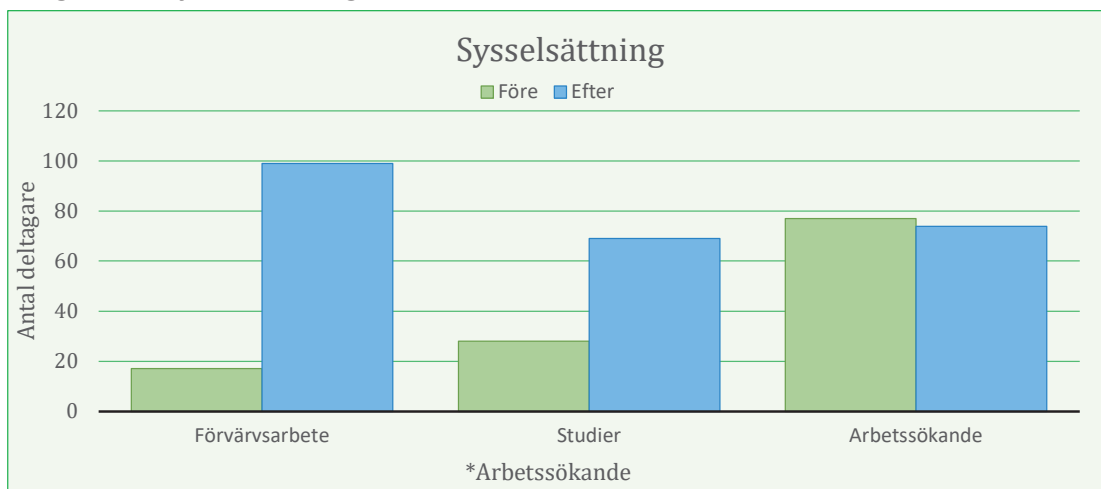

Diagram 5. Tid i insats

Signering av justerare på varje sida

Diagram 6 Sysselsättning före och efter

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

FILNAMN

Årsredovisning 2022 slutgiltig.pdf

SIGNERADES

2023-04-04 15:10:35 +02:00

ÄRENDET SKAPADES AV

Nils Perers

ÄRENDEREFERENS

1581407

Följande undertecknare har godkänt innehållet i detta dokument och försäkrat att lämnade personuppgifter är korrekta.

UNDERTECKNARE

IDENTIFIERINGSMETOD

OK

Oleg Kosovic

oleg.kosovic@forsakringskassan.se
Företag: Försäkringskassan

Tidsstämpel: 2023-03-24 14:17:46 +01:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: 525797ba-6ef6-41de-a743-517be106ab09

UT

Ulrika Truedsson

ulrica.truedsson@katrineholm.se
Befattning: 2:a vice ordförande

Tidsstämpel: 2023-03-24 14:18:06 +01:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: 36f94f73-b50b-48fa-a02d-2b9abf8525a5

IJ

Ingrid Jerneborg Glimne

ingrid.jerneborg.glimne@regionsormland.se
Befattning: 1:a vice ordförande

Tidsstämpel: 2023-03-24 15:28:15 +01:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: 35FAADB2BE86600C

MM

Maj-Britt Magnusson

maj-britt.magnusson@strangnas.se
Företag: Strängnäs kommun

Tidsstämpel: 2023-03-24 16:07:47 +01:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: 7728515a-be48-40c9-8fb9-d40827d5f457

DL

Daniel Ljungkvist

daniel.ljungkvist@flen.se
Företag: Flens kommun

Tidsstämpel: 2023-03-24 16:19:40 +01:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: B77CD3165249ADEA

RS

Robert Skoglund

robert.skoglund@vingaker.se
Företag: Vingåkers kommun

Tidsstämpel: 2023-03-27 08:46:04 +02:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: 4F1190AD6B41563C

LF

Linus Fogel

linus.fogel@oxelosund.se
Företag: Oxelösunds kommun

Tidsstämpel: 2023-03-27 09:15:21 +02:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: d385352d-cb5f-4f7a-837f-f06c8ff501de

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

FILNAMN

Årsredovisning 2022 slutgiltig.pdf

SIGNERADES

2023-04-04 15:10:36 +02:00

ÄRENDET SKAPADES AV

Nils Perers

ÄRENDEREFERENS

1581407

Följande undertecknare har godkänt innehållet i detta dokument och försäkrat att lämnade personuppgifter är korrekta.

UNDERTECKNARE

IDENTIFIERINGSMETOD

CW

Carina Wallin

carina.wallin@nykoping.se
Företag: Nyköpings kommun

Tidsstämpel: 2023-03-27 09:40:30 +02:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: FFC699334B1CBB1F

MS

Marie Svensson

marie.svensson@eskilstuna.se
Företag: Eskilstuna kommun

Tidsstämpel: 2023-03-29 13:45:04 +02:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: 900baf8b-2930-478b-97c2-47d8afe4c28e

HK

Helena Koch

helena.koch@trosa.se
Företag: Trosa kommun
Befattning: Politiker

Tidsstämpel: 2023-03-30 18:44:38 +02:00
Identifieringsmetod: HogiaID
Referens: 1e3a1f57-800a-4104-982f-eb5fdf77a59e

SF

Sam Farsani

sam.farsani@arbetsformedlingen.se
Företag: Arbetsförmedlingen

Tidsstämpel: 2023-04-03 10:20:57 +02:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: F4F16F979A1C1282

JS

Jacob Sandgren

Jacob.Sandgren@regionsormland.se
Befattning: Ordförande

Tidsstämpel: 2023-04-04 15:10:28 +02:00
Identifieringsmetod: Webblänk
Referens: 3B2AC63B74250D0A

Vingåker 2023-04-04

**Till
Kommunfullmäktige**

Årsredovisning och bokslut för 2022 - Vårdförbundet Sörmland

Vårdförbundet Sörmlands förbundsledning har vid sammanträde 2023-03-21 godkänt bifogade årsredovisning och bokslut för förbundets verksamhet avseende år 2022.

Årets resultat är negativt och uppgår till totalt **-88 tkr**.

Orealiserade vinster och förluster i värdepapper: 1 253 tkr

Resultat efter balanskravsjusteringar: 1 165 Mkr

Den sammanlagda anslagsnivån från medlemskommuner och regionen har ökat jämfört med föregående år med 403 tkr.

Det **externa patientintaget** på Vårnäs behandlingshem om 1,75 **patienter per vård dygn** har ökat i förhållande till föregående år (1,63). Budget för externa placeringar är 3,0 patienter per vård dygn (totalt 1 095).

Medlemskommunerna har nyttjat sina avtalade vårdplatser till 94,8 % inom det **Öppna intaget**, dvs ett något lägre nyttjandegrad än det som beräknats i budgeten men en klar ökning jämfört med föregående år (70%).

Det **samlade ekonomiska resultatet på Vårnäs behandlingshem** som även inkluderar halvvägshuset för kvinnor och män uppgår till - 764 **tkr** inklusive avskrivningar. Intäkterna för externa placeringar samt intäkterna från förlängd behandling är 726 tkr lägre än budgeterat.

Familjerådgivningen visar ett positivt ekonomiskt utfall med 676 **tkr**. Betydande för resultatet är fortsatt vakans under rekryteringstid av en ny familjerådgivare.

Soliditeten är 75 %.

Årets verksamhetsintäkter består av anslag från huvudmännen för köpt verksamhet med 23,6 Mkr (23,2 Mkr) samt av vårdavgifter från andra intressenter och övriga intäkter med 5,9 Mkr (4,4 Mkr).

Ett ägarmöte har hållits. Vid ägarmötet i april lämnades en ekonomisk redovisning samt verksamhetsinformation från 2021. Förslag till budgetförutsättningar och anslagsramar i budgeten för 2023 presenterades och ägarrepresentanterna beslutade att godkänna dessa.

Förbundsledningen ser med stor tillförsikt fram mot verksamhetsåret 2023, där en fortsatt dialog med Er som medlemskommuner är avgörande för den fortsatta utvecklingen av förbundet. Utifrån förbundets nuvarande verksamhetsområden, utvecklingen av dessa samt framtida verksamhetsområden.

För ytterligare upplysningar om förbundets verksamhet och ekonomi hänvisar vi till bifogad årsredovisning.

För Vårdförbundet Sörmland

Carina Löfving Lundin

Förbundschef

Årsredovisning 2022

Vårdförbundet Sörmland

INNEHÅLL

Vårdförbundet Sörmlands ordförande	3
------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	4
Vårdförbundet Sörmland	5
Viktiga förhållanden för resultat och ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	10
Styrning och uppföljning av Vårdförbundet verksamhet	11
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	14
Balanskravsresultat	18
Väsentliga personalförhållanden	18
Förväntad utveckling	18

RÄKENSKAPER

Resultaträkning	20
Balansräkning	21
Kassaflödesrapport	22

NOTER

	23
Allmänna redovisningsprinciper	26
Drift- & investeringsredovisning	27
Förklaringar och begrepp	28

ORDFÖRANDES KOMMENTARER

2022 kom att bli ett år då verksamheten sakta men säkert ökade i Vårdförbundet Sörmland. Coronans grepp och begränsningar för behandlingen på Vårnäs avtog under året och verksamheten fylldes på nytt med patienter med viljan att tillfriskna. Även övrig verksamhet som familjerådgivning, anhörigutbildning och utbildningsinsatser kom bra i gång under året 2022.

Vår erfarenhet är att patienter som kommer till Vårnäs för behandling många gånger är i ett sämre skick än tidigare år. Det är en varningsklocka som började ringa redan under 2021.

Den klassiska patienten som enbart har alkohol som drog finns knappt inte idag. Ett utbrett blandmissbruk finns både hos unga och äldre missbrukare. Direktionen tror att narkotikapolitiken för landet behöver utvecklas. Dödsfallen som är narkotikarelaterade minskar sedan 2017, men vårdkedjorna bör bli bättre. Kampen mot tillgången av narkotika måste bli effektivare, efterfrågan måste minska. Den stigmatiseringen av människor med beroendeproblematik som uppstår måste minska, helst upphöra.

Ofta i debatten hörs om enkla insatser som ska lösa drogproblemen i landet. Vårdförbundet Sörmland tror inte att avkriminalisering av all narkotika eller legalisering av cannabis är lösningen. Internationella studier och erfarenhet visar att det inte finns några enkla lösningar. En legalisering ökar både användning och skadeverkningar, och en avkriminalisering finns det uppenbara risker med.

Vi tror att nyckeln är att skruva i lagstiftningen, öka de förebyggande metoderna och skapa vårdsmordning inom behandlingen tills vi ser bättre resultat. Låga trösklar till behandling och vård är en förutsättning för att lyckas. En ny Socialtjänstlag och en ny Samsjuklighetslag skymtar bakom knuten, vilket kan vara bra. Men direktionen är orolig att mer läkemedel i form av substitutbehandling på sikt kommer att öka om huvudmannskapet flyttas från kommunerna till Regionen för missbruksvården. Vi hoppas att vi har fel.

Patienter har under 2022 fått erbjudande om att vaccinera sig mot Covid-19, vilket har mottagits positivt. Ett av många bra initiativ från vår personal för kampen mot pandemin.

För Familjerådgivningens verksamhet, har Vårdförbundet tillämpat avgiftsfrihet för första besöket även under 2022.

Anhörigbehandlingens verksamhet har under året varit något begränsad, färre utbildningar har genomförts än normalt.

Vårdförbundets utbildning "12 stegets lärprocesser" har genomförts vid två tillfällen, då med deltagare från bl. a socialtjänsten från Eskilstuna, Katrineholm, Flen och Strängnäs samt externt.

Direktionen vill tacka samtlig personal i förbundet som ansvarar för verksamheterna och deras arbete för en säker och trygg vård och behandling.

Roger Ljunggren
Ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Inledning

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2022 sammanfattar och redogör för Vårdförbundet Sörmlands verksamheter och resultat under året.

Årsredovisningens uppföljning utgår från de beslut som har fattats i Vårdförbundet Sörmlands verksamhetsplan med budget 2022 – 2024

och som utgör de förutsättningar och mål som utfallet bör ställas mot. Vårdförbundet Sörmlands årsredovisning fastställs av direktionen i mars.

För det redovisade utfallet i årsredovisningen görs analyser avseende ekonomi och verksamhet. Detta med syftet att ge en tydlig bild av verksamheten utifrån de uppsatta målen för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetens utveckling under perioden

Fem år i sammandrag	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	29 480	27 632	33 672	40 139	26 111
Kostnader	29 569	25 031	29 140	37 456	35 682
Tillgångar 31/12	32 616	32 638	30 282	30 346	26 086
Finansnetto	-1 231	1 131	-371	1 319	113
Avskrivningar	642	666	801	884	898
Årets resultat	-88	2 602	3 360	3 118	-196
Nettoinvesteringar	224	34	0	1 354	748
Pensionskund (inklusive löneskatt)	1 059	703	606	589	560
Eget kapital	24 567	24 655	22 053	18 693	15 575
Soliditet	75%	76%	73%	63%	59%

Vårdförbundet Sörmland har länge haft en stabil ekonomi med goda förutsättningar genom årliga anslag från medlemskommunerna och genom anslag från Region Sörmland för avgiftningsverksamheten. Verksamheten vid Vårnäs behandlingshem är även beroende av intäkterna för de externa placeringarna från andra uppdragsgivare, liksom den förlängda behandlingen för kvinnor och män i de så kallade halvvägshusen.

2022 hade en något långsammare start då pandemins efterdyningar fortgick en bit in på året. En klart positiv förändring har därefter kunnat skönjas då besöksantalen sakta men säkert återgått till mer normala nivåer - både på Vårnäs behandlingshem och på Familjerådgivningen.

Vårdförbundet Sörmlands rörelseresultat för år 2022 är positivt: 1 143 tkr, ett lägre resultat än föregående år. Orealiserade förluster i värdepapper om -1 253 tkr.

Vårnäs resultat uppgick till -764 tkr, en klar försämring jämfört med 2021.

Verksamhetens intäkter ökade med 1 957 tkr (7,2%). Förklaringen till de ökade intäkterna är till största delen den ökade beläggning på halvvägshusen. De ökade intäkterna har dock ätit upp av ökade kostnader för livsmedel, el och drivmedel. 2022 års realiserade förluster på förbundets värdepapper i kombination med den ökande inflation är de främsta orsakerna till minusresultatet.

Familjerådgivningens resultat uppgick till 676 tkr, en minskning jämfört med 2021, vilken beror på ökade hyres, el och IT-kostnader i kombination med lägre uppräknings av anslagen samt underbemanning delar av året. Vårdförbundets kostnader har ökat liksom kostnaderna för Vårnäs och Familjerådgivningen.

Vårdförbundet Sörmlands resultat är en följd av realiserade förluster, lägre ersättningar från staten för sjuklönekostnader samt halverad ersättning från arbetsförmedlingen. Vårdförbundet Sörmland har också, under 2022, drabbats av högre pensionskostnader, matkostnader samt bränslekostnader jämfört med 2021.

I takt med högre beläggning på Vårnäs och framför allt HvH - ökade omkostnaderna som direkt berör verksamheten. Kompetensutveckling har återupptagits i mindre skala liksom resor till AA och NA-möten för patienterna, även detta ökar kostnaderna.

Vårdförbundet Sörmland har – trots sämre tider, genom hårt arbete- uppnått två av två finansiella mål.

Även större delen av verksamhetsmålen har uppnåtts och i större utsträckning i jämförelse med föregående år.

Planerat underhåll har bekostats med egna likvida medel och har bestått av fasadmålning av fem fastigheter. Underhållsarbetet följer den upprättade underhållsplanen.

Osäkerheten kring utvecklingen av ekonomin är fortsatt hög. På längre sikt kan den pågående inflationen i kombination med lägre anslag ha betydande, negativa effekter på Vårdförbundet Sörmlands ekonomi. Underhållsbehovet är fortsatt stort och det är viktigt att upprätthålla en jämn takt i detta arbete – för att fortsätta att stärka verksamhetens ställning inför framtida politiska och ekonomiska förändringar som negativt kan påverka Vårdförbundet Sörmland.

Därför är det av största vikt att arbetet med effektivisering och förbättring av verksamheterna fortsätter på både kort och lång sikt. För detta finns flera, genomarbetade planer för kommunikation, systematisering och digitalisering. Samt ytterligare pågående arbete med rekrytering till och omorganisation av verksamheten för att skapa en röd tråd från introduktionsavdelningen, genom primärbehandlingen, HvH och ända ut till öppenvårdsgrupperna som arbetar i kommunerna.

Vårdförbundet Sörmland

Översiktlig beskrivning

Vårdförbundet Sörmland (VFS) är ett kommunalförbund bestående av fem kommuner i Södermanlands län som medlemmar. Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Strängnäs och Vingåker är förbundets medlemskommuner.

Förbundets uppdrag är att svara för en gemensam behandlingsverksamhet, omfattande hem för vård och boende (HVB), inom socialtjänstens område, öppenvårdsformer samt svara för Familjerådgivning – detta stipuleras i förbundsordningen.

Följande uppgifterna som formulerats i förbundsordningen, ligger till grund för den befintliga verksamheten samt eventuella, tillkommande verksamheter inom Vårdförbundet Sörmland.

Vårdförbundet Sörmland ska

- Ansvara för driften av Vårnäs behandlingshem enligt Anonyma Alkoholisters 12-stegsprogram - omfattande abstinens, primär och förlängd behandling, samt individuellt anpassad eftervård.
- Verka för samordnade vårdkedjor mellan förbundet och olika aktörer.
- Ansvara för familjerådgivningen. I familjerådgivningen uppdrag ingår att bearbeta och förebygga kriser i familjer. Detta sker genom rådgivande insatser i öppen form samt genom informations- och utbildningsinsatser.
- Hålla sig uppdaterat kring omvärldsförändringar som påverkar förbundets verksamhetsområde - vård och omsorg samt vara öppna för att i samverkan med medlemskommunerna etablera nya verksamheter med samma inriktning inom förbundet.

Viktiga förhållanden gällande resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

Rapporten beskriver och sammanfattar Vårnäs respektive Familjerådgivningens utveckling. Förhållanden som är viktiga för att bedöma resultat och ekonomisk ställning för Vårdförbundet Sörmland beskrivs här.

En stor betydelse för verksamhet och resultat inom Vårdförbundet Sörmland är coronapandemin, både när det gäller utveckling under året och fortsatt påverkan på 2022. Inledningen av 2022 kom i hög utsträckning att fortsatt präglas av pandemin. Det märktes inte minst i en för årstiden låg beläggning samt få samtal till tidsbokningen.

Styrmått och uppföljning

Styrmått	Utfall 2022	Utfall 2021
Vårnäs		
Antal genomförda vårddygn, minst 8000 dygn/år	7 560	5 134
Genomsnittlig dygnsbeläggning, 23 patienter/dygn	20,72	14,07
Väntetiden för inskrivning, max 14 dagar	14	14
Andel nöjda patienter/beställare, minst 75%	88%	94,3%
Antalet genomförda avgiftningar, minst 150/år	198	154
Kostnader för investeringar/underhåll i lokaler, minst 3% av omsättningen	5%	5,6%
Kostnader för kompetensutveckling, minst 1% av omsättning	0,7%	1,2%
Minst 20 timmars handledning/år	23	24
Familjerådgivningen		
Antal bokade samtal	1 584	1 860
Antal genomförda samtal	1 411	1 322
Genomsnittlig väntetid från tidsbokning till tidpunkt för samtal, max 14 dagar	10	10
Andelen nöjda klienter, minst 80%	85%	96%
Antal nya ärenden	434	476
Antal pågående ärenden vid periodens slut	223	222
Antal avslutade ärenden	411	467
Kostnad för kompetensutveckling, minst 1% av omsättningen	0,7%	1,2%

Kommentar:

Personal på Vårnäs har under hela 2022 arbetat mycket med att åter öppna upp samverkansytor med medlemskommunerna. Fler och fler besök ute i verksamheterna har genomförts allt eftersom året har gått vilket har medfört att vi under andra halvåret har lyckats etablera en tätare samverkan och fler samarbeten än vi hade innan pandemin.

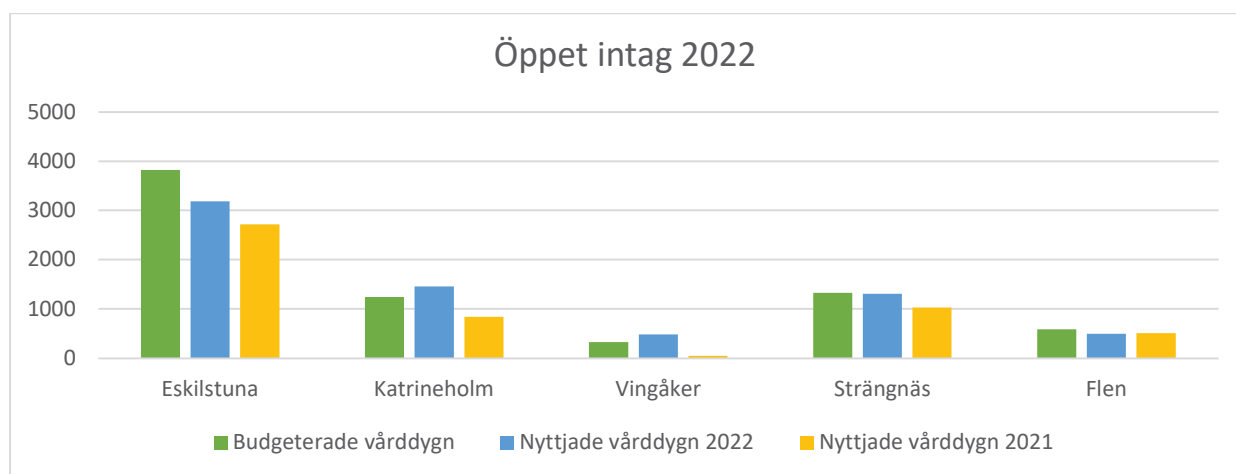
Även studiebesök från enskilda politiker och tjänstemän, såväl som grupper av desamma har blivit ett frekvent inslag i verksamheten.

På det hela taget har vi nu lärt oss betydelsen av öppenhet och samverkan samt hur de mest effektiva formerna för detta bör se ut.

Resultatet har varit ett ökat inflöde av patienter. Sista halvåret av 2022 stod för en näst intill total inhämtning av ett svagt första halvår.

Antal avgiftsbefriade nya ärenden är 579 under perioden hos familjerådgivningen. Medelväntetiden från tidsbokning till tidpunkt för samtal är oförändrat 10 dagar jämfört med 10 dagar samma period förra året (mål 14 dagar).

Öppet Intag

Öppet intag 2022 – utfall och budget

Kommun	Budgerade vård dygn	Nyttjade vård dygn 2022	Procentuellt nyttjade 2022	Nyttjade vård dygn 2021	Procentuellt nyttjade 2021
Eskilstuna	3 819	3 188	84%	2 714	71 %
Katrineholm	1 241	1 454	117%	841	67 %
Vingåker	328	482	147%	47	14 %
Strängnäs	1 328	1 306	98%	1 027	80 %
Flen	584	493	84%	505	82 %
Totalt öppna intaget	7 300	6 923		5 134	70 %

Externa uppdragsgivare som har placerat patienter på Vårnäs under perioden:

Externa uppdragsgivare	2022	2021	2020	Budgerat vård dygn år 2022
Kommuner	481	451	172	
Kriminalvården	149	73	159	
Arbetsgivare	7	48	0	
Övriga	0	23	11	
Totalt Externa	637	595	144	1 095
Totalt HvH	2 063	1 031	1 308	2 190

Kommentar:

Under perioden har antalet patienter som kommit in på öppet intag ökat i förhållande till motsvarande period föregående år, 18,97 patienter/vård dygn jämfört med 14,7 år 2021.

Dock är det inte riktigt i nivå med budgetmålet 20,0 patienter/dygn. Av totalt budgeterad 7 300 vård dygn för 2022 är utfallet för öppet intag totalt 6 923.

Vad gäller externa placeringar så är målet 3,0 patienter/vård dygn (totalt 1 095). Det en ökning för perioden från 1,63 patienter/vård dygn (2021) till 1,75 patienter/ vård dygn (2022).

Målet för placeringar på Halvvägshuset är 6,0 patienter/vård dygn (totalt 2 190). Under perioden har det ökat till 5,66 patienter/vård dygn jämfört med samma period förra året som var 2,83.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risk	Orsak	Påverkan	Hantering
Verksamhetsrisker			
Minskade externa och interna intäkter	Nolluppräknig av årliga anslag	Ekonomi i obalans inom anslagsfinansierad verksamhet	Anpassning av verksamheten
Ökat missbruk, volymökningar	En orolig omvärld med pandemi, lågkonjunktur och krig i Europa.	Ökade kötider	Plan för omhändertagande av ökade volymer
Färre externa placeringar	Frånvaro av ramavtal	Budgetmålen uppnås ej	Genom förbättringar i verksamheten öka attraktionskraften vid upphandlingar
Ökade relationsproblem	Konsekvenser av komplexa familjebildningar, pandemi, lågkonjunktur	Längre väntetider	Kommunikationsplan, informationsinsatser Familjerådgivningen
Risk för personalomsättning	Oro för Vårnäs framtid	Kompetensförlust	Information, kommunikation
Omvärldsrisker			
Bristande samsyn	Personalomsättning i medlemskommunerna	Brister i vårdkedjan	Samtliga medlemskommuner har fått inbjudan till CTL utbildning, samverkansträffar införda
Ineffektiv missbruksvård	Bristande samverkan	Höga kostnader, bristfällig vårdkedja som ej fångar upp behandlingsresultat från Vårnäs	Kommunikationsplan har påbörjats, informationsinsatser, chefsutbildning Region Sörmland, samverkansanträngningar
Finansiella risker			
Finansieringsrisk	Underskott i medlemskommuners socialnämnder	Påverkar intäkter	God ekonomisk hushållning, samverkan, långsiktighet i planering
Oförutsedda underhållskostnader	Dolda fel, ej kända	Ökade kostnader	Besiktning av fastigheter samt avsättning till underhållskonto, enligt plan för underhåll

Kommentar, verksamhetsrisker

En viss osäkerhet finns kring hur den beslutade nolluppräknigen av anslagen i kombination med inflationsläget kommer att påverka verksamheten.

Vårnäs ska i samverkan med medlemskommunerna, förbättra marknadsföringen av det "öppna intaget" bland invånarna i respektive kommun. Det är viktigt att invånare, - och socialsekreterare i kommunerna förstår fördelarna med den låga tröskeln till att söka missbruksvård samt vilken besparing kommunerna gör genom att utnyttja sina platser till fullo.

En rådgivare har ett särskilt ansvar för kommunikationen med ramavtalsägarna. Denne placeringssamordnare arbetar för att öka kvalitén på placeringarna och stärka dialogen med ramavtalsägarna. Verksamheten planerar en särskild satsning på externa remittenter. Aktiviteter kring detta är att utveckla och förstärka marknadsföringen genom att arbeta med profil och budskap.

Genom att också utveckla verksamhetens interna arbetssätt, förnya och modernisera kommunikationsvägar samt förbättra den fysiska miljön för patienterna som kommer till Vårnäs – stärks attraktionskraften vid upphandlingar.

Med fortsatt fokus på FN:s barnkonvention arbetar familjerådgivarna vidare med att utöka stödet för par och/eller familjer genom att erbjuda en trygg plats för samtal och gemensam bearbetning. Att stärka familjerelationer och stötta vuxna i föräldrarollen är viktigare än någonsin. Det är av största vikt att familjerådgivarna följer med i samhällsutvecklingen och fortbildar sig för att bemöta dagens familjeproblematik.

Omvärldsrisker

Ett bra samarbetsklimat mellan Vårdförbundet Sörmland och medlemskommunerna är avgörande för utvecklingsarbetet inom befintliga verksamheter, men även för att fånga upp behov och idéer i kommunerna om andra verksamheter som förbundet kan utveckla som huvudman.

Finansiella risker

Socialnämnderna i medlemskommunerna har en ansträngd ekonomisk situation. En av orsakerna är ökade kostnader för placeringar barn- och unga och vuxna missbruk. För medlemskommunerna i Vårdförbundet Sörmland finns dock möjligheten att göra kraftiga besparingar genom att använda sig av hemmaplanslösningen Vårnäs Behandlingshem.

Pensionsförpliktelser

Upplysning om pensionsförpliktelse och ansvarsförbindelse

Vårdförbundet Sörmland redovisar i enlighet med den kommunala redovisningslagen pensionsförpliktelser.

Sedan 2009-01-01 har Vårdförbundet Sörmland en tecknad tjänstepensionsförsäkring genom ett särskilt avtal med KPA Pension. Den gäller för de anställda medarbetare vars anställning upphörde före år 1998. Genom denna försäkring är Pensionsförpliktelserna tryggt.

Vid försäkringstillfället kunde förmånen för – från början - fem individer ej fastställas då de ännu ej uppnått pensionsåldern. Dessa personers förmåner har därför skuldförts och därmed omfattas dessa inte av försäkringen. För dessa, numera två personer, finns en ansvarsförbindelse som vid årsskiftet uppgår till 657 tkr inklusive löneskatt.

Under året har KPA återbetalat premier för ansvarsförbindelsen med 44 tkr inklusive löneskatt.

För anställda efter 1998 gäller pensionsavtalen (PA-KFS) för anställda födda tidigare än 1954 och PA-KFS09 för anställda födda 1954 och senare. För anställda som lyder under avtalet PA-KFS betalar Vårdförbundet en årlig premie per anställd till försäkringsföretaget SPP. Dessa premier betalas in löpande av Vårdförbundet till Pensionsvalet.

Årets kostnader för pensionspremier och löneskatt för avtalen PA-KFS och PA-KFS09 uppgår till 1 059 tkr inklusive löneskatt, vilket är en minskning jämfört med föregående år (1 076 tkr).

Förbundet har inga visstidsförordnanden eller förtroendevalda med rätt till visstidspension.

Ytterligare information om det ekonomiska verksamhetsutfallet för 2022 visas i driftredovisningen.

Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser under perioden

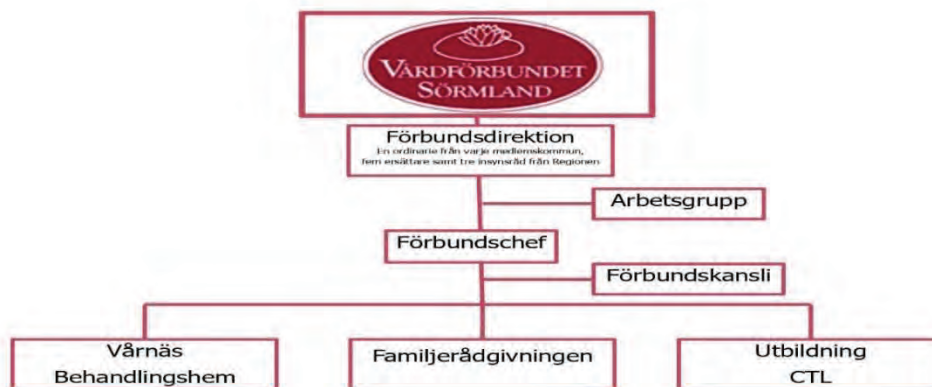
Nedan anges händelser under perioden som på ett väsentligt sätt påverkat Vårdförbundet Sörmlands verksamhet och ekonomi under innevarande år eller på längre sikt.

- Den ekonomiska krisen i samhället till följd av bland annat kriget i Ukraina men efterföljande inflation, ökade kostnader för mat, drivmedel och el i kombination med minskad uppräknings av anslagen har inneburit en situation med en stramt hållen och väl utformad budget.
- Ramavtal som tecknades efter upphandling under 2021 har på allvar börjat ge utväxling under det sista halvåret 2022.
- Bristen på bostäder i medlemskommunerna har varit en bidragande orsak till att Vårnäs förlängda behandling har haft en god beläggning under hela 2022.
- Samtliga gula byggnader på Vårnäs område har under året målats om. Slutförandet med mindre detaljer sker under våren 2023.
- Vårnäs har under perioden september – december 2022 bedrivit öppenvård i Eskilstuna kommuns verksamhet Vägen. Insatsen har genomförts inom ramen för Vårnäs befintliga resurser och kommer att fortsätta under våren 2023.
- Direktionen har beslutat att första besöket hos familjerådgivare fortsatt är avgiftsfritt under perioden februari 2022 till januari 2023.
- 11 patienter har blivit Covid-vaccinerade i samarbete med vårdcentralen i Vingåker under behandlingstiden på Vårnäs.
- Ökade kostnader för reparationer av Reningsverket, arbete pågår med att säkra upp driften genom byte av system.
- I enlighet med Skogsbruksplanen har föryngring genomförts under året.
- Under året har aviserade samtal hållits mellan medlemskommunerna avseende framtiden och formerna för finansieringen av verksamheten. Detta resulterade i att beslut fattades på ett extra ägarmöte som innebar att förbundets finansiella mål arbetades om för att bli mer ändamålsenliga. Som resultat av detta valde Eskilstuna kommun att förlänga sitt avtal med Vårdförbundet under förutsättning att delåterbetalning av anslagen också genomförs under 2023.
- Förbundschefen Pia Carlsson aviserade sin pension under året varvid rekrytering av efterträdare inleddes under hösten 2022. Ny förbundschef tillträder den 1 februari 2023.
- Under året aviserade Programledaren en önskan om att trappa ner sitt åtagande. Ny Programledare är tillsatt och har arbetat fullt ut under hösten 2022.

Styrning och uppföljning av Vårdförbundets verksamhet

Utgångspunkt för styrningen

Vårdförbundets direktion och ledning.

Förbundsdirektionen har fem ordinarie ledamöter och fem ersättare, en ordinarie ledamot och en ersättare representerar varje medlemskommun. Ledamöter till förbundsdirektionen utses av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

Region Sörmland är sedan 2014, i enlighet med upprättat avtal mellan Vårdförbundet och Region Sörmland, representerade i direktionen genom tre insynsråd utan beslutanderätt.

Direktionens arbetsgrupp, består av totalt fem ledamöter som var och en representerar sin medlemskommun. Utöver ledamöterna ingår även ett insynsråd från Region Sörmland. Arbetsgruppen leds av ordförande och arbetar framför allt med utvecklings- och förnyelsefrågor för förbundets räkning. Arbetsgruppen är även beredningsorgan för ärenden inför direktionens sammanträden.

Direktionen har under verksamhetsåret haft åtta sammanträden, ett ordinarie ägarmöte samt ett extra ägarmöte.

Förbundsdirektion

Ordinarie ledamöter

Roger Ljunggren (s), ordförande, Katrineholm
Göran Gredfors (m), vice ordförande, Eskilstuna
Daniel Ljungkvist (s), Flen
Monica Lindell Rylén (s), Strängnäs
Robert Skoglund (s), Vingåker

Insynsråd från Region Sörmland:

Jonas Lindeberg (vfp)
Camilla Holmgren (s)
Marian Loley (kd)

Ersättare

Ewa Callhammar (l), Katrineholm
Nina Tuncer (s), Eskilstuna
Björn Carlsson (c), Flen
Thore Berggren (m), Strängnäs
Iréne Sandqvist, Vingåker

Revisorer

Elsy Hedlund (c), Strängnäs
Mårten Grothéus(l),Katrineholm
Britt-Marie Lindström (s), Vingåker

Förbundsmedlemmarnas förtroendevalda som i förbundets beslutande församling som har att förverkliga ändamålet och ambitionen med förbundet.

Vårdförbundet Sörmlands styrning sker med hjälp av visioner, inriktningsmål, förväntande resultat och aktiviteter utöver de ekonomiska ramarna. De årliga processerna utförs utifrån ett årshjul.

För att möjliggöra förvaltningarnas budgetarbete i medlemskommunerna tillämpar Vårdförbundet Sörmland en tidigt förlagd budgetprocess.

Vid ett ägarmöte som hålls i april varje år samråder direktionen med medlemskommunernas kommunstyrelser om Vårdförbundets budgetramar och upprättar samtidigt en plan för ekonomin som sträcker sig över de närmast efterkommande tre åren.

Senast i oktober skall direktionen fastställa en plan för verksamheten och dess ekonomi, i form av en budget, som avser nästkommande kalenderår samt skicka ut den för information till medlemskommunerna.

Vision

Vårdförbundet Sörmland bidrar till att alla sörmlänningar som har ett socialt vårdbehov eller relationsproblem ges möjlighet till att skapa ett bättre liv.

Denna vision utgör det mest övergripande styrdokumentet för Vårdförbundet Sörmland som direktionen har beslutat. Visionen beskriver en önskvärd framtid.

Värdegrund

Förbundet vill säkerställa att alla boende i medlemskommunerna, med en beroendeproblematik avseende alkohol och/eller droger, alternativt relationsproblem inom familjen ges tillgång till en lättillgänglig och effektiv vård/ behandling.

Verksamheten bedrivs med hänsyn tagen till samt övertygelsen om människans vilja att ta ansvar för sin och andras sociala situation. Inriktningen fokuserar därför på att frigöra och utveckla både enskildas samt grupperns egna resurser.

Verksamheten präglas av respekt för individens självbestämmanderätt och integritet samt tro på varje individs förmåga att själv göra sitt/sina livsval.

Uppföljning och intern kontroll

Vårdförbundet Sörmland förmedlar information om ekonomi och verksamhet till sina ägare/medlemskommuner tre gånger om året i form av en tertialrapport, en delårsrapport samt en årsredovisning.

Rapportering av mått, aktiviteter och resultatuppfyllelse för Vårnäs och familjerådgivningen sammanställs i rapporter som presenteras för direktionen. Rapporterna skickas sedan vidare för kännedom till respektive medlemskommuners kommunfullmäktige (kommunstyrelsen) samt socialnämnd eller motsvarande. Utöver dessa rapporter sker redovisning av verksamheterna på de direktionsammansöträden som hålls under året.

Med intern kontroll avses åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i Vårdförbundet Sörmlands verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. De flesta riskerna kontrolleras eller åtgärdas fortlöpande, som en naturlig del i verksamheternas pågående processer.

Den interna kontrollens syfte är att säkerställa

- en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- en tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- att tillämpning av lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. efterlevs
- att verksamhetens kvalitet upprätthålls

Direktionen ska med utgångspunkt från åiterrapporteringen utvärdera Vårdförbundets samlade interna kontroll och bedöma om det behövs vidtagas några åtgärder. Direktionen fattar i slutet av året beslut om internkontrollplanen som skall tillämpas nästkommande år.

I årsredovisningen sker en uppföljning av de finansiella målen och av de verksamhetsmål som angivits i verksamhetsplanen. Verksamhetens mål och andra väsentliga måttbegrepp och nyckeltal följs upp och kommenteras med fokus på hur de uppfylls. I delårsrapporten görs också en uppföljning av de finansiella målen samt av vissa verksamhetsmål. Varje månad görs en avstämning av bokföringen som även utgör en kontroll av att den ekonomiska redovisningen är korrekt och rättvisande för den aktuella delen av året.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria tillämpas. Dokumentation om avvikelser och tillbud görs både av medicinsk personal och behandlingspersonal. Denna dokumentation överlämnas till verksamhetschefen, som i sin tur beslutar om åtgärder samt ansvarar för rapportering till direktionen.

Rapporteringskyldighet – lex Sarah-rapport

Anställda inom verksamheten är skyldiga att omgående rapportera missförhållanden och/eller påtagliga risker för missförhållanden som kan negativt drabba den som får, eller kan komma i fråga för, insatser i verksamheten. En sådan rapport kan benämnas lex Sarah-rapport.

Apoteket genomför årligen en kvalitetsgranskning av läkemedelshanteringen enligt SOSFS 2001:17, vilken ligger till grund för förbättringar inom området.

Manual för rådgivarnas behandlingsarbete på Vårnäs finns och i den programansvariges arbetsuppgifter ingår bland annat att se till att manualens innehåll efterföljs i behandlingsarbetet.

Samtliga patienter som fullföljer sin behandling, ombeds besvara en enkätundersökning om hur de har upplevt vistelsen på behandlingshemmet. Resultaten följs upp i rådgivargruppen.

Regelbundna kvalitetsmätningar i form av enkäter genomförs även vid Familjerådgivningen samt i upphandlingsverksamheten.

Ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är framtaget och ligger till grund för fortsatt kvalitetsarbete.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning

Under 2022 har verksamheten fortsatt att successivt återgå till "normalläge" där det ordinarie arbetet har genomförts med utgångspunkt från verksamhetsmålen. Arbetet fortgår med att öka beläggningen på Vårnäs bland annat genom omstrukturering av arbetssättet vid inskrivningen, i syfte att minska drop-outs och därigenom öka antalet fullföljda behandlingar.

Bedömningen av god ekonomisk hushållning görs med utgångspunkt från de övergripande målen och resultatmålen i verksamhetsplan med budget 2022 - 2024.

Vårdförbundet Sörmland har för året 2022 redovisat ett positivt rörelseresultat. Den samlade bedömningen är att Vårdförbundet Sörmland, trots de utmaningar som den skenande inflationen har medfört, har lyckats bedriva en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet under perioden.

Årsredovisningen 2022 visar att de två finansiella målen har uppnåtts. Samtidigt bedöms flertalet av verksamhetsmålen ha uppnåtts helt eller delvis för perioden. Den samlade bedömningen är att Vårdförbundet Sörmland har bedrivit en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet under perioden. När de finansiella och verksamhetsmässiga målen vägs samman kan slutsatsen dras att Vårdförbundet fortsatt har haft en god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

I enlighet med god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans ska Vårdförbundets finansiella mål anges i budget och stämmas av i delårsrapport och årsbokslut. I tabellen nedan redovisas de finansiella mål som fastställs av direktionen för Vårdförbundet Sörmland i budgeten med utfall för året.

Status	Resultatmål	Kommentar
	<i>Upprätthålla den starka soliditeten och låga skuldsättningsgraden. Målsättning: Soliditeten ej under 60%</i>	Verksamhetens soliditet per 2022-12-31 uppgår till 75 % Ingen belåning har tagits upp under året. Detta medför att målet uppfylls.
	<i>Att ha en god likviditet, som gör det möjligt att täcka kostnader för den löpande verksamheten, kostnader som följer den långsiktiga underhållsplanen men även kostnader för oförutsedda händelser och konjunktursvängningar. Självinfinansieringen bör sträva mot 100%</i>	Verksamhetens rörelseresultat om 1,1 miljoner kronor i kombination med att samtliga kostnader under året inklusive större investeringar har täckts av egna likvida medel medför att målet uppfylls.

Inriktningsmål

Status	Inriktningsmål	Kommentar
	<i>Vårdförbundets Sörmlands arbete med kvalitetslednings-systemet för hela verksamheten ska alltid vara uppdaterat</i>	Kvalitetsledningssystemet med tillhörande rutiner är reviderat för Vårnäs behandlingshem. Kvalitetsledningssystemet är uppdaterat för familjerådgivningen, uppdatering av rutiner färdigställs våren 2023.
	<i>Samtliga verksamheter ska utbildas i HBTQ-frågor</i>	Familjerådgivarna är HBTQI -certifierade. Större delen av övrig personal har genomfört utbildning via Kunskapsguiden.
	<i>Samtliga verksamheter inom Vårdförbundet Sörmland ska tillämpa evidensbaserad praktik</i>	Tolvstegsbehandlingen som bedrivs på Vårnäs behandlingshem är evidensbaserad. Familjerådgivarna är utbildade i Emotionell Fokuserad Terapi (EFT), metoden är evidensbaserad.
	<i>Vårdförbundet Sörmland ska vara en attraktiv arbetsgivare</i>	Löpande kompetensutveckling, översyn av yttre och inre arbetsmiljöer sker kontinuerligt

Miljömål

Status	Miljömål	Kommentar
	<i>Vårdförbundets Sörmlands vill bidra till en hållbar utveckling och ekologisk balans genom att begränsa klimatpåverkan och arbeta förebyggande enligt de miljöbalkar som finns. -Nya leasingbilar bör minska fossilbränsleberoendet i förhållande till nuvarande situation -Rengöring ska vara miljömärkta -All belysning i verksamheterna ska ha LED-lampor -Återvinning av avfall genom källsortering</i>	Vårdförbundet Sörmland leasar en elbil. Rengöringsmedel som används är miljömärkta. Samtliga lampor som används är LED-lampor. Allt avfall i förbundets verksamheter källsorteras.

Inriktningsmål Vårnäs behandlingshem

Status	Inriktningsmål	Kommentar
	<i>Sörmlänningar med missbruksproblem ska enkelt och snabbt själva kunna söka och få hjälp för sitt beroende. Vårnäs behandlingshem är ett komplement till annan vård på hemmaplan för Sörmlands kommuner.</i>	Genom Öppet Intag går det enkelt och snabbt att söka och få hjälp. Den genomsnittliga kötiden har bibehållits med 14 dagar under 2022 (14 dagar 2021). Ett ökat tryck på tidsbokningen har setts. Tyvärr uteblir många från sina bokade tider men arbete pågår med återbudslistor för att hålla nere kötiden ytterligare.
	<i>Ambitionen är att fortsättningsvis sälja platser extern. Detta ska möjliggöras genom en aktiv bevakning och deltagande i anbudshandlingar gällande tolvstegsbehandling och behandling halvväghuse, med presumtiva avtalspartners inom rimligt geografiskt avstånd, samt genom offensivare informationsinsatser/marknadsföringsinsatser riktade till andra möjliga kunder/uppdragsgivare.</i>	Under andra halvan av 2022 började Vårnäs få en rejäl utväxling på ramavtal, tecknade under 2021. Förlängd behandling har under perioder varit fullbelagd. En ny kommunikationsplan är under arbete och kommer att ligga klar under våren 2023.

Verksamhetsmål Vårnäs behandlingshem

Status	Verksamhetsmål	Kommentar
	<i>Minst 50% av patienterna som nås genom uppföljning skall ha uppnått en stadigvarande drogfrihet samt vara aktiva i självhjälpsgrupper två år efter avslutad behandling</i>	Uppföljning görs en gång per år i samband med årsredovisning. Var femte patient välj ut som genomgått primärbehandlingen. 68,4% av de som svarat (23 kontaktade) är fortfarande i kontakt med självhjälps-grupper.
	<i>Öka informationen och marknadsföringen mot medlemskommuner och externa köpare. Minst fem större informationstillfällen/marknadsföringstillfällen per år.</i>	Informationsinsatser har genomförts mot medlemskommunernas socialtjänst i Eskilstuna, Strängnäs och Katrineholm under året. Ett flertal lyckade kampanjer på Facebook har genomförts. Genom förfinade rutiner gällande bemötande och serviceanda har goda relationer upparbetats med placerande personal i flera av kommunerna som finns med i våra ramavtal. Vi genomför numera regelmässigt informationssamtal och/eller studiebesök i samband med externa placeringar. En ny kommunikationsplan är under arbete och kommer att ligga klar under våren 2023.
	<i>Att genomföra kvalitetsmätning genom att erbjuda samtliga patienter som genomför primärbehandling möjlighet att besvara en IT-baserad enkät med frågeställningar som mäter hur nöjd patienten är med behandlingens olika delar. Att det samlade resultatet från kvalitetsmätningen skall uppgå till minst 75% av enkätens maxpoäng.</i>	88% av patienterna som svarat är nöjda med behandlingen jmf med 94,3% 2021.
	<i>Minska andelen patienter som avbryter behandlingen</i>	Under året har antalet avbrott, oplanerade utskrivningar uppgått till 135 st. (42%) jämfört med 119 st. (52%) avbrott motsvarande tid 2021. Majoriteten avbryter under introduktionen. Nygammal rutin kommer att återinföras vid inskrivningstillfället samt fortlöpande under introduktionsbehandlingstiden. Detta i form av förändring av inbokningsrutinerna som medför att inringande patient får en tid snabbare samt att det på introduktionsavdelningen utökas med personal i form av en sjuksköterska samt en rådgivare som jobbar mer inriktat på att minska antalet drop-outs.
	<i>Öka kompetensen hos vårdgivande personal</i>	Samtliga anställda har genomgått HLR utbildning under året. En rådgivare har erhållit DOK kompetens

Verksamhetsmätt

Genomsnittskostnad per invånare i medlemskommunerna, 122 kr.

Kvalitets- och servicemätt

Status	Kvalitets- och servicemätt	Kommentar
●	<i>Målsättningen är att alla patienter skall beredas plats inom två veckor från kontakten.</i>	Den genomsnittliga väntetiden under året har uppgått till 14 dagar.
●	<i>Enskilda presumtiva patienter och dem närstående personer skall alltid erbjudas möjlighet till ett informationsmöte med behandlingspersonal innan ställning tas till inskrivning. Inskrivning till Vårnäs behandlingshem görs alltid av legitimerad sjuksköterska och behandlingen inleds alltid på introduktionsavdelningen.</i>	Under 2022 har Vårnäs i snitt kunnat erbjuda två informationssamtal/studiebesök i veckan på plats. Inskrivning görs alltid av legitimerad sjuksköterska och behandlingen inleds alltid på introduktionsavdelningen.
●	<i>Samtliga rådgivare uppfyller kunskapskraven för certifiering av 12-stegsbehandlingens lärprocesser (CTL) för att tillförsäkra patienterna en god professionalitet i behandling på Vårnäs.</i>	
●	<i>Patienterna på Vårnäs skall erbjudas en näringsriktig och fullgod kost i form av frukost, lunch och kvällsmål (husmans-kost) dagligen samt tillgång till frukt/mellanmål i syfte att stimulera tillfrisknande-processen.</i>	Maten får mycket goda omdömen från patienterna vid utvärdering av vården på Vårnäs.
●	<i>Lokalerna på Vårnäs skall erbjuda och tillhandahålla en god standard, vilket bl. a säkerställs genom att de årligen planerade förbättringsåtgärderna genomförs</i>	Målning och uppfräschning av fastigheternas fasader har genomförts. En långsiktig underhållsplan har arbetats fram och denna uppdateras fortlöpande.

Verksamhetsmål Familjerådgivningen

Status	Verksamhetsmål	Kommentar
●	<i>Minst 80% av klienterna ska vara nöjda i kontakten med familjerådgivningen</i>	Brukarundersökningen genomfördes under oktober/november 2022 och 85 % svarade att de kan tänka sig att rekommendera andra att söka familjerådgivningen jmf med 96% 2021.
●	<i>Fortsatt samverkan med mödravård, familje- och barnvårdscentraler</i>	Samverkansparterna har fortsatt att arbeta under 2022. Presentkort har delats ut till förstagångsföräldrar med möjlighet till ett första, gratisbesök på Familjerådgivningen.
●	<i>Få fler med relationsproblem att ta en tidig kontakt för rådgivning</i>	Målet bearbetas proaktivt för att verksamheten skall synas och bli känd av kommunmedborgarna. Familjerådgivare har under året varit underbemannade vilket har minskat möjligheten till utökning av uppsökande verksamhet. Ett samarbete med Vårnäs Behandlingshem finns som har riktats mot anhöriga som deltar i Anhörigprogrammet. En uppdatering av de digitala kanalerna samt material som lämnas ut är planerad till våren 2023.

Verksamhetsmätt

Genomsnittskostnad per invånare i medlemskommunerna är 21 kr.

Kvalitets- och servicemätt

Status	Kvalitets- och servicemätt	Kommentar
	<i>Minst 75% av bokade samtal under året genomförs.</i>	Av 1 860 samtal är 1 584 genomförda= 85%
	<i>Sökanden skall senast inom två veckor erhålla en bokad tid.</i>	Tid erhålls inom 10 dagar.
	<i>Besöksfrekvensen skall i genomsnitt vara tre inbokade besök per arbetsdag och heltidstjänst som familjerådgivare.</i>	Besöksfrekvensen motsvarar 1,29 inbokade besök per arbetsdag och heltidstjänst. Orsaken till sänkningen är decimerad arbetsstyrka med 0,5 under andra halvåret. Rekryteringsprocessen slutförs våren 2023.

Övriga uppdrag

Utbildning

Status	Verksamhetsmål	Kommentar
	<i>Two utbildningsinsatser gällande CTL ska genomföras 2022</i>	Two utbildningsinsatser har genomförts med deltagare från medlemskommunerna och externa.

Kommentar:

Sedan 2016 innehar Vårdförbundet Sörmland användarrättigheter och Copy Right gällande CTL-utbildningen "Certifiering i Tolvstegsbehandlings Lärprocesser".

Kompetenskravet för rådgivare är bland annat certifiering och certifiering i egen regi garanterar en långsiktig kompetensförsörjning.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultat för perioden

Årets resultat enligt resultaträkningen	-88
Reducering av samtliga reavinster	1 253
Årets resultat enligt balanskravet	1 164

Lagstiftningen kräver att kommunalförbundets ekonomi ska vara i balans. Det betyder att resultatet för Vårdförbundet Sörmland reducerat med samtliga reavinster ska vara större än noll. Vårdförbundet Sörmland uppfyller balanskravet för 2022.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet månadsanställda inom Vårdförbundet Sörmland är 30,75, 20,75 kvinnor 10 män.
30,75 personal av dem är tillsvidareanställda, 20,75 kvinnor och 10 män.
På Vårnäs behandlingshem är 10 kvinnor timanställda och 11 män.

En tillsvidareanställd på Vårnäs kansli har under året gått i pension och ersatts genom nyrekrytering.

En familjerådgivare går i pension januari 2023. Inför detta har arbete med nyrekrytering påbörjats under hösten. För få sökanden med rätt kompetens tvingade fram en pausad process som återupptas i början av 2023.

Två medarbetare i köket har via tjänstledighet under året meddelat att de önskar avsluta sina anställningar till förmån för högskolestudier. En rådgivare har under året avslutat sin tjänst på egen begäran och har påbörjat en ny tjänst inom Katrineholms kommun. En erfaren rådgivare har rekryterats till vakant tjänst efter pensionsavslut. En rådgivare har rekryterats direkt efter avslutande av kandidatexamen som beteendevetare. Programledaren har under sista halvåret arbetat 50 %. Arbetstid en har ägnats åt CTL-utbildning och öppenvård i Eskilstuna. Ny Programledare rekryterades internt.

Kompetensutveckling

En rådgivare har erhållit DOK kompetens.

Samtlig personal på Vårnäs har fått utbildning i HLR.

2 familjerådgivare har deltagit vid KFR-dagarna i Halmstad.

1 familjerådgivare har läst 7,5 hp i Kreativa metoder - "Hur kan kreativitet, rörelse och reflektion vara till hjälp i individers och grupperns lärande och utveckling" på Cederskölds högskola

1 familjerådgivare har läst 15 hp i Sexologi.

1 familjerådgivare har genomgått en tvådagarsutbildning i Jönköping för nya familjerådgivare.

Arbetsmiljö

Nyckeltal (Tertial -)	Mätdatum/ Mätperiod	Utfall 2022	Utfall kvinnor 2022	Utfall män 2022	Utfall 2021	Utfall kvinnor 2021	Utfall män 2021
Arbetad tid, timmar	1/1 - 31/12	52 725	32 969	19 756	50 853	29 343	21 510
Total sjukfrånvaro, timmar	1/1 - 31/12	3 734	1 873	1 861	3 178	1 330	1 848
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/1 - 31/12	7,08%	5,68%	9,42%	6,25%	4,53%	8,59%
Andelen av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	1/1 - 31/12	0	0	0	6,25%		

Kommentar:

Den totala sjukfrånvaron ökade från 6,25% (2021) till 7,08% (2022).

Total sjukfrånvaron för kvinnor låg under året på 5,68%, vilket är en ökning i jämförelse med samma period 2021 (4,53%).

Total sjukfrånvaro för män har ökat från 8,59% till 9,42%. Ökad korttidssjuk-frånvaro är sannolikt en effekt av pandemin och minskad smittspridning då det har betonats att medarbetare med symptom inte ska arbeta.

Ingen långtidssjukfrånvaro, som omfattar över 60 dagar eller mer föreligger.

Friskvårdsersättningen om 2 000 kr per anställd och år används utifrån individuella önskemål och behov enligt Skatteverkets regler. 15 personal på Vårnäs och 3 på familjerådgivningen har fått utbetald friskvårdsersättning 2022.

Förväntad utveckling

Utveckling Vårdförbundet Sörmland

Vi har under 2022 åter kunnat bedriva full inre behandlingsverksamhet efter det att alla restriktioner som har påverkat de utåtriktade momenten i behandlingen har tagits bort. Kvaliteten på behandlingen har därmed återupprättats. En stor del av Vårnäsmodellens grundidé bygger på att genomföra AA-resor, ta emot återbesökare, genomföra anhörigprogram och välkomna söndagstalare och återinförandet av allt detta har haft en påtagligt positiv inverkan på verksamheten. Vi ser framtiden an med ny energi och många idéer om utveckling och förbättringar.

Under året har de aviserade samtalen mellan medlemskommunerna hållits avseende framtiden och formerna för verksamheten. Detta resulterade i att förbundets finansiella mål arbetades om och fastställdes senare på ett extra ägarmöte.

Som resultat av detta valde Eskilstuna kommun att förlänga sitt avtal med Vårdförbundet under förutsättning att delåterbetalning av anslagen också genomförs under 2023.

Det utmanande ekonomiska läget för Vårdförbundet Sörmland kvarstår och försämras under 2023. Kommande budget för 2023 innebär en nolluppräknig av anslagen (att jämföra med tidigare 3%). Intäkterna täcker därmed inte de väntade kostnadsökningarna för löner, pensionskostnader, el, livsmedel och drivmedel. Vi behöver hantera kommande finansieringsbehov genom att aktivt arbeta med uppsökande verksamhet för att möjliggöra ökat antal externa placeringarna. Det utåtriktade arbetet med att få in externa placeringar ställer högre krav på verksamhetens lokaler och personal. Att öka budgeten för marknadsföring blir nödvändigt. Behovet av en uppdatering av material, modernisering av digitala kanaler, omstrukturering av introduktionsavdelningen samt invändig uppfräschning av behandlingshemmet är stort och genomförandet är nödvändigt för att kunna vara konkurrenskraftiga på marknaden.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	ÅR 2022	År 2021
Verksamhetens intäkter	1	5 867	4 422
*Verksamhetens kostnader	1	-27 696	-24 365
Avskrivningar	3	-642	-666
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-22 471	-21 740
**Anslag för köpt verksamhet	2	23 613	23 210
VERKSAMHETENS RESULTAT		1 142	1 470
Finansiella intäkter		9	4
Finansiella kostnader		13	346
Orealiserade vinster/förluster	4	-1 253	781
PERIODENS RESULTAT		-88	2 601

Kommentar:

*Varav revisionskostnader 173 tkr för den finansiella revisionen.

**Anslag betalas av förbundets medlemskommuner för köp av patientplatser inom primärbehandlingen på Vårnäs och för familjerådgivning.

Region Sörmland betalar ett årligt anslag till introduktionsavdelningens abstinensbehandling på Vårnäs som för 2022 uppgår till 2 448 tkr.

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	ÅR 2022	År 2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5	6 296	6 714
Finansiella anläggningstillgångar	6	569	565
Summa anläggningstillgångar		6 865	7 279
Omsättningstillgångar			
Varulager, kiosk	7,8	29	33
Kortfristiga fordringar	8	8 288	1 247
Kortfristiga placeringar	9	12 674	15 297
Likvida medel	9	4 762	8 781
Summa omsättningstillgångar		25 753	25 358
SUMMA TILLGÅNGAR		32 618	32 637
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	24 567	24 655
-därav året resultat		-88	2 602
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	11	8 049	7 983
Summa kortfristiga skulder		8 049	7 983
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		32 616	32 637
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelse	12	530	566
Löneskatt på pensionsförpliktelse		129	137
Summa		659	703

Kassaflödesrapport

Belopp i tkr	ÅR 2022	År 2021
Löpande verksamhet		
Periodens resultat	-88	2 602
Justeringar för avskrivningar	642	666
	553	3 268
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		
Ökning-/minskning + kortfristiga fordringar	7 041	153
Ökning-/minskning + förråd och varulager	-4	5
Ökning-/minskning – kortfristiga skulder	-66	-246
Medel för den löpande verksamheten	7 524	3 180
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	224	34
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-3	-3
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	32	0
Medel från investeringsverksamheten	253	31
Finansieringsverksamheten		
Nya lån	0	0
Amortering av skuld	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0
Medel från finansieringsverksamheten	0	0
Periodens kassaflöde	- 6 644	3 143
Likvida medel vid året början <i>(inkl. kortfr. plac.)</i>	24 078	20 935
Likvida medel vid periodens slut <i>(inkl. kortfr. plac.)</i>	17 434	24 078

Nothänvisningar till Resultaträkning och Balansräkning (tkr)

Not 1

Verksamhetens intäkter och kostnader

Belopp i tkr

	ÅR 2022	År 2021
Verksamhetens intäkter		
Vårdavgifter*	4 720	3 091
Övrigt**	1 147	1 331
Summa	5 897	4 422
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	19 920	18 862
Fastighets- och lokalkostnader	2 812	2 706
Leasingkostnader	357	350
Verksamhetskostnader	4 607	3 578
Summa	27 696	25 496
<i>*Vårdavgifter omfattar även avgifter för mernyttjande av behandlingsplatser inom det Öppna intaget och samtal vid familjerådgivningen.</i>		
<i>**Övriga intäkter (kr)</i>		
Försäljning kiosk	302 802	252 280
Måltidsersättning, personal	138 544	137 489
Vattenavgifter	59 452	46 551
Arrendeavgift, mark	5 500	5 500
Arrendeavgift, jakt	8 500	8 500
Förs/avverkning skog	0	315
Övrigt (återbetalning SPP 238 121)	5 790	10 937
Hysesintäkter FamR	4 200	8 400
Återbetald moms Ludvika	37 332	14 280
Arbetsförmedlingen (lönebidrag)	364 083	649 603
CTL-utbildning	25 500	8 000
Konsultation	0	600
Försäljning inv/transportmedel	0	0
Sjuklöneersättning	196 129	188 561
Summa	1 147 832	1 331 016

Not 2

Anslag från medlemskommuner och Region Sörmland

Anslag från medlemskommuner	År 2022	År 2021
Eskilstuna	11 091	10 888
Flen	1 714	1 725
Katrineholm	3 619	3 566
Strängnäs	3 789	3 677
Vingåker	952	940
Region Sörmland	2 448	2 414
Summa	23 613	23 210

RÄKENSKAPER

Not 3

Avskrivningarna är beräknade på anskaffningsvärdet. Undantaget är fastigheten Gäringstorp 2:3 (Vårnäs), som övertogs från staten 1983 till en köpeskilling av 0 kr, där en uppskrivning av fastigheten har skett under 1990-talet. Det bokförda värdet på fastigheten utgörs till största delen av mark.

På fastighetens byggnadsvärde görs komponentavskrivningar.

Avskrivningstiderna är 100, 40, 30, 20, 10 och 5 år.

Årets avskrivningar t o m 2022-12-31 är 642 tkr motsvarande per 2021-12-31 var 666 tkr.

Not 4

Finansiella posterna utgörs av ränteintäkter på 9 tkr och finansiella kostnader på 11 tkr.

Orealiserad förlust på 1 253 tkr.

Not 5

De materiella anläggningstillgångarna är 6 296 tkr.

Belopp i tkr	ÅR 2022	År 2021
Mark, byggnader och lokaler		
Ingående anskaffningsvärde	18 972	18 938
Årets anskaffningar	0	34
Årets avyttringar	0	0
Utgående ackumulerande anskaffningsvärde	18 972	18 972
Ingående ackumulerande avskrivningar	-12 540	-12 011
Årets avskrivningar	-516	-529
Årets avyttringar	0	0
Utgående ackumulerande avskrivningar	-13 055	-12 540
Utgående planenligt restvärde	5 917	6 433
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	2 285	2 285
Årets anskaffningar	224	0
Årets avyttringar	0	0
Utgående ackumulerande anskaffningsvärden	2 509	2 285
Ingående ackumulerande avskrivningar	-2 004	-1 867
Årets avskrivningar	-126	-138
Årets avyttringar	0	0
Utgående ackumulerande avskrivningar	-2 130	-2 004
Utgående planenligt restvärde	379	281
Summa materiella anläggningstillgångar	6 296	6 714

Not 6

Finansiella anläggningstillgångar	ÅR 2022	År 2021
Andelar i Mellanskog	567	565
Summa finansiella anläggningskostnader	567	565

Not 7

Avser varor i kiosken (Vårnäs). Inventering sker vid årsskiften.

RÄKENSKAPER

Not 8**Kortfristiga fordringar**

Belopp i tkr	ÅR 2022	År 2021
Kundfordringar	5 801	377
Övriga kortfristiga fordringar	2 487	870
Varulager kiosk	29	33
Summa	8 317	1 280

Not 9**Likvida medel**

Belopp i tkr	ÅR 2022	År 2021
Kassa	25	27
Underhållskonto	1 152	2 546
Bank	4 736	8 754
Summa	5 913	11 327
Kortfristiga placeringar		
*Aktieobligationsfond	505	500
Bostadsobl fond	10 431	10 407
Orealiserade vinster	586	1 844
Summa	11 522	12 751

*Aktieindexobligationsfond har ett garanterat värde på förfalldagen med minst de nominella beloppen

Not 10**Eget kapital**

Det egna kapitalet för 2021 uppgick till 25 655 tkr i årsbokslutet (utgående balans). Förändringen av det egna kapitalet utgörs av årets resultat på - 88 tkr, vilket innebär att det egna kapitalet uppgår till 25 567 tkr vid årets slut.

Eget kapital och årets resultat	2022	2021
Ingående eget kapital	25 655	22 053
Årets resultat	-88	2 602
Utgående eget kapital	25 567	25 655

Not 11**Kortfristiga skulder**

Belopp i tkr	ÅR 2022	År 2021
Leverantörsskulder	1 123	497
Personalskatter	290	277
Semesterlöneskuld	258	250
Förutbetalad intäkt*	5 675	6 098
Övrigt	703	861
Summa	8 049	7 983

* Avser bla medlemskommunernas och regionens anslag.

Not 12**Ansvarsförbindelser****Pensionsmedel enligt avtal PA-KL**

Pensionsförpliktelsen inklusive löneskatt för pensioner före 1998 beräknas 2022-12-31 vara motsvarande förpliktelse 659 tkr.

RÄKENSKAPER

Leasingavtal

Vårdförbundets samtliga leasingavtal är av operationell karaktär. Följande uppgifter för avtal med löptid > 3 år föreligger. Sedan 2006 redovisas enbart leasing- och hyresavtal som har en löptid som överstiger tre år.

Leasingavgifter	Inom 5 år	Efter 5 år
Inventarier	897	0
Totalt	897	0

Allmänna redovisningsprinciper

Belopp anges i tkr om inte annat anges. Jämförande värden för år 2021.

Årsredovisningen är uppställd och anpassad till den praxis som bl. a kommer till uttryck i rekommendationer och uttalanden från Rådet för kommunal redovisning.

Finansiella placeringar redovisas enligt verkligt värde och omräkning har skett av resultat- och balansräkning per den 2022-12-31 där realiserade vinster och förluster redovisas till verkligt värde. Resultaträkningens uppställning avviker från den kommunala redovisningslagen eftersom verksamheten finansieras med medlemsavgifter och olika former av uppdragsintäkter. Använd uppställningsform bedöms ge en mer rättvisande bild av verksamhetens utfall.

Förbundet har dokumenterat sitt redovisningssystem med en beskrivning av tillämpningen i enlighet med Kommunala Redovisningslagen – KRL.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Avskrivningen påbörjas från det år då den tas i bruk.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde överstigande ett halvt basbelopp klassificeras som inventarier.

Korttidsinventarier med ett värde upp till ett halvt basbelopp och en livslängd upp till tre år redovisas som en driftskostnad.

Finansiella placeringar

redovisas enligt verkligt värde och omräkning har skett av resultat- och balansräkning per den 2022-12-31 där realiserade vinster och förluster redovisas till verkligt värde.

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar

Vårdavgifter omfattar även avgifter för mernyttjade av behandlingsplatser inom Öppna intaget och samtal vid familjerådgivningen.

Semesterlöneskuld

Den totala semesterlöneskulden inklusive sociala avgifter per 2022-12-31 var 339 tkr.

Pensioner

Pensionskulden har beräknats av KPA och redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden t o m 2022-12-31 redovisas inom linjen/ansvarsförbindelse inkl. löneskatt.

Leasingavtal

Vårdförbundets samtliga leasingavtal är av operationell karaktär och bokförs mot resultaträkningen.

Drift- och investeringsredovisning

Budgetföljsamhet

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall per 20221231	Utfall per 20220831	Budget per 20221231	Budgetavvikelse 2022
Intäkter	tkr	tkr	tkr	tkr
Anslag	23 613	15 862	23 580	0
Vårdavgifter	4 720	3 171	5 256	-836
Övriga intäkter	1 147	820	800	647
S: a Intäkter	29 480	19 853	29 636	-189
Kostnader				
Personalkostnader	-19 920	-12 820	-18 614	- 1 306
Data, telefoni	-854	-569	-1 114	260
Fastighets/lokalkostnad	-2 600	-1 840	-3 379	779
Planerat underhåll	-1 127	-252	- 1 468	341
Fordonskostnad	-461	-318	-598	137
Förbrukningsmaterial	-603	-328	- 789	186
Livsmedel	-1 478	-953	- 1 922	444
Konsult/medlemsavgifter	-408	-179	- 527	119
Marknadsföring/reklam	-47	-16	-63	16
Patientavgifter	-198	-105	-254	56
Avskrivningar	-642	-435	-600	-42
Finansiella poster	-1 231	797	0	-1 231
S:a Kostnader	-29 569	-17 018	-29 328	-241
Resultat	-88	2 835	308	-396

Kommentar:

Vårdförbundet Sörmlands resultat innehåller kostnadsposter som kan härledas till inflation samt ökad beläggning. Intäktsökningen beror till största delen på ökad beläggning på HvH. Vårnäs har lägre intäkter från placeringar på HvH (halvvägshuset) och externa placeringar än budgeterat. Samtidigt har verksamheten fått lägre intäkter genom lägre uppräkningsprocent av anslag, minskade bidrag för personal samt minskade sjuklöneersättningar.

Driftredovisning (tkr)

Förbundsgemensamt – De förbundsgemensamma kostnaderna omfattar kostnaderna för förbundsdirektion, ledning, revision, administration samt pensionsavgifter för samtliga anställda inom förbundet. Dessa fördelas till verksamheterna med nyckeltal som har respektive kostnadsandel i budgeten som grund.

Periodens förbundsgemensamma kostnader fördelas på verksamheterna med dess respektive storlek (budgetomslutning) som grund för beräkningen.

Den förbundsgemensamma kostnaden fördelas på de två kärnverksamheterna Vårnäs behandlingshem (84 %) och familjerådgivningen (16 %).

Förbundsgemensamma kostnader under året uppgår till 4 930 tkr

Verksamhetsområde	Intäkter	Kostnader	Nettoresultat	Redovisat resultat 2021
Vårnäs behandlingshem	24 380	25 145	-764	1 636
Familjerådgivningen	5 100	4 424	676	936
Summa totalt	29 480	29 569	-88	2 605

Investeringsredovisning

Huvudprojekt	Utfall per 31/12 2022	Budget helår 2022	Avvikelse helår 2022
Fasadmålning	1 100	1 200	-100
Kansliet avloppslukt	0	60	-60
Tvätt av husfasader	0	60	-60
Ventilationsåtgärder boende	0	850	-850
Ny avlopp/dricksvattenledning*	0	100	-100

*Budgetbelopp avser konsultanalys

Kommentar:

Den planerade fasadmålningen av alla gula fastigheter har färdigställts till 90%, p.g.a. vinterns intåg sker slutförandet under våren 2023.

Vårdförbundet Sörmland har tagit hjälp av en konsult för att planera åtgärder gällande avlopp- och dricksvattenledningen. Arbetet fortgår våren 2023.

FÖRKLARINGAR OCH BEGREPP

Vad är ett Kommunalförbund

Kommunalförbund är en form för samverkan, som kommuner/landsting kan använda för praktiskt taget vilken kommunal angelägenhet som helst. Idén med kommunalförbund är att kommuner och/eller landsting överlåter viss verksamhet på förbundet, som de önskar samverka om.

Kommunalförbundet är en självständig juridisk person med ansvar för sin verksamhet.

När kommunalförbundet har bildats har det självbestämmanderätt inom ramen för förbundsordningen, kommunallagen samt annan lagstiftning som kan gälla för verksamheten - för Vårdförbundet Sörmlands del är det Socialtjänstlagen samt Hälso- och sjukvårdslagen som är aktuella.

Kommunalförbundet övertar uppgifterna och anses ha en exklusiv kompetens att sköta dessa.

Ett kommunalförbund har i stort sett samma organisatoriska uppbyggnad som en kommun eller ett landsting och kan jämföras med en specialkommun.

I kommunallagen regleras vad som skall ingå i förbundsordningen.

Hit hör t ex förbundets ändamål, föreskrifter om styrmedel och styrsystem som budget, löpande rapportering, uppföljning och yttranderätt i principiella frågor.

Annat som regleras är organisation, medlemmarnas andel i förbundets tillgångar och skulder, fördelning av förbundets kostnader mellan medlemmarna, förfarande vid en medlems utträde, uppsägningstid m.m.

Medlemmarna har kvar ett ekonomiskt ansvar för verksamheten och är skyldiga att täcka brister när förbundet saknar tillgångar för att betala sina skulder.

§ 3/23 Verksamhetsberättelse 2022 för gemensamma patientnämnden

Diarienummer: PN23-0004

Gemensamma patientnämndens beslut

Verksamhetsberättelse 2022 för gemensamma patientnämnden godkänns.

Ärendet

I verksamhetsberättelsen 2022 sker en återrapportering och analys av gemensamma patientnämndens mål, ekonomiska utfall och internkontrollplan av det aktuella verksamhetsåret.

Gemensamma patientnämnden i Sörmland är gemensam för regionen och länets nio kommuner. Nämnden är en opartisk instans och dess kansli tar emot synpunkter och klagomål som rör all offentligt finansierad hälso- och sjukvård inom kommunerna, regionen och folktandvården. Uppdraget innefattar också att förordna stödpersoner till patienter som tvångsvårdas eller isoleras enligt smittskyddslagen.

Totalt har det inkommit 1619 synpunkter och klagomål under 2022, vilket är en ökning mot föregående verksamhetsår med 14%. 1419 patienter och närstående har valt att vända sig till sig till patientnämnden.

Möjligheten att inkomma med synpunkter och klagomål via 1177 e-tjänster har ökat under året.

Synpunkterna som mottagits under året berör främst specialistsjukvården samt primärvården och handlar till största del om upplevda brister inom områdena vård och behandling, kommunikation och tillgänglighet.

Under året har patientnämnden genomfört fördjupade analyser som resulterat i rapporter om synpunkter på bristande vårdflöden och processer och om akutkliniken Mälarsjukhuset. Patientnämnden har också varit med i arbetet att ta fram två nationella rapporter. Den ena är framtagen med övriga patientnämnder och handlar om synpunkter som rör pandemin. Den andra nationella rapporten är genomförd i samarbete med IVO och övriga patientnämnder och analyserar synpunkter om barn med psykisk ohälsa.

Gemensamma patientnämndens verksamhet har i huvudsak pågått enligt verksamhetsplanen för 2022. Det ekonomiska resultatet för helåret visar på en positiv avvikelse gentemot budget om 3011 tkr. Detta beror i stor utsträckning på

att processen med införskaffande av det nya IT-stödet blivit fördröjd. Orsaken är även onyttjade budgetmedel för personal och stödpersoner.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2022 för den gemensamma patientnämnden
Tjänsteutlåtande PN23-0004-2

Beslutet expedieras till

Jan Grönlund, regiondirektör
Samtliga huvudmän
Johanna Öjert, budgetchef, ekonomistaben
Carolina Sandberg, kanslichef, patientnämndens kansli
Akten

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Sammanfattande analys.....	3
2 Medborgarperspektivet	4
2.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län.....	5
2.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli kännetecknas av god kvalitet och hög tillgänglighet	5
2.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli skapar förutsättningar för patienter att tillvarata sina rättigheter i hälso-och sjukvården genom att bedriva ett strukturerat informationsarbete	6
3 Verksamhetsperspektivet	7
3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård.....	7
3.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli bidrar till högre patientsäkerhet och utveckling av vården genom en effektiv och relevant återrapportering till hälso-och sjukvården	7
3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	10
3.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli skapar effektivare handläggning genom digitalisering	10
3.3 Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering.....	10
3.3.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli har ett normativt, tillgängligt och inkluderande bemötande ..	10
3.4 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion.....	11
3.4.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli arbetar för en hållbar utveckling genom följsamhet till regionens hållbarhetsprogram	11
4 Resursperspektivet	12
4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	12
4.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli rekryterar, utbildar och förordnar stödpersoner till patienter som tvångsvårdas enligt lag	12
4.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli kännetecknas av arbetsglädje med engagerade medarbetare som tar ansvar och utvecklas	12
4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans.....	13
4.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli har en stabil ekonomi med en ändamålsenlig användning av resurser.....	13
5 Resultaträkning	14
6 Investeringar	15
7 Intern kontroll	16

1 Inledning

1.1 Sammanfattande analys

Patientnämndens sammanställning av inkomna ärenden för året 2022 visar att det finns en stor efterfrågan bland patienter och närstående att få återkoppla sina erfarenheter till vården genom patientnämnden.

Den som har en synpunkt kan vända sig direkt till sin vårdgivare, men 1419 patienter och närstående har valt kontakta patientnämnden för att framföra synpunkter. I varje synpunkt finns en patients eller närståendes berättelse om en händelse som de har upplevt inom vården, en händelse som de inte vill ska upprepa sig. Berättelserna bär på viktig kunskap om hur vården kan utvecklas. Genom att vården använder sig av patienters upplevelser i det systematiska patientsäkerhetsarbetet utvecklas hälso- och sjukvården och patienten blir en medskapare till ökad patientsäkerhet. Patientnämnden arbetar för att patienters klagomål och synpunkter på vården ska värderas som ett värdefullt bidrag till hälso- och sjukvårdens utveckling och vara ett viktigt underlag i patientsäkerhetsarbetet.

Antalet inkomna synpunkter till patientnämnden har ökat mot 2021. Det tyder på att det finns ett behov för patienter och närstående att kunna vända sig till en oberoende instans för att föra fram synpunkter. Majoriteten av de synpunkter och klagomål som handlagts har som tidigare år främst handlat om den somatiska specialistsjukvården. Patienter och närstående har framfört flest klagomål på vård och behandling, kommunikation och tillgänglighet, vilket är en trend som hållit i sig under många år.

Kommunikation är en del i all behandling och när det brister blir det en av de vanligaste orsakerna till missnöje på vården. Det bemötande som patienter får har stor betydelse för upplevelsen av helheten av den vård som ges.

Patientnämndens resultat för perioden visar på en positiv avvikelse gentemot budget om 3011 tkr. Detta beror i stor utsträckning på att processen med införskaffande av det nya IT-stödet blivit fördröjd. Orsaken är även onyttjade budgetmedel för personal och stödpersoner.

2 Medborgarperspektivet

Gemensamma patientnämnden i Sörmland är gemensam för länets nio kommuner och Region Sörmland. Patientnämnden fullgör regionens lagliga skyldighet att bedriva patientnämndsverksamhet och fungerar som en objektiv instans. Uppdraget utgår från lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso-och sjukvården.

Patientnämndens uppgift är att hjälpa och stödja rättighetsbärare, i detta fall patienter och närstående, att föra fram klagomål och synpunkter på hälso-och sjukvård och få dessa besvarade av vårdgivarna. Nämnden tar emot klagomål från patienter och närstående på hälso- och sjukvård som finansieras av regionen, folktandvården och länets kommuner. Syftet med klagomålsprocessen är att patienten och närstående ska få en förklaring till hur och varför en händelse inträffat. Syftet är också att patienter, genom sina berättelser, uppmärksammar vården på eventuella brister och därmed bidrar till att förändra och förbättra vården så att andra inte drabbas på samma sätt. Patientnämnden ska bidra till att vården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar utifrån de inkomna synpunkterna. Nämnden ska årligen analysera patientsynpunkter och uppmärksamma vården på riskområden så att patientsäkerheten stärks.

I uppdraget ingår också att förordna stödpersoner till patienter som tvångsvårdas i psykiatri eller isoleras enligt smittskyddslagen. Att vara stödperson innebär att vara en medmänniska som står utanför patientens vård, så länge som tvångsvården eller isoleringen pågår. Stödpersonsuppdraget är en lagreglerad rättighet för patienter som tvångsvårdas, vilket medför att omfattningen av antal uppdrag är opåverkbar.

Under 2022 har 1419 patienter och närstående vänt sig patientnämndens kansli med synpunkter på vården, vilket är 142 individer fler än under 2021. Totalt har de framfört 1619 synpunkter gällande vården, vilket är ökning med 14% mot 2021. Patienter och närstående har ibland synpunkter och klagomål på flera vårdgivare och verksamheter, vilket är orsaken till fler registrerade klagomål än antal individer som framfört synpunkter under året. Tabellen visar antalet inkomna synpunkter och klagomål från 2018 - 2022:

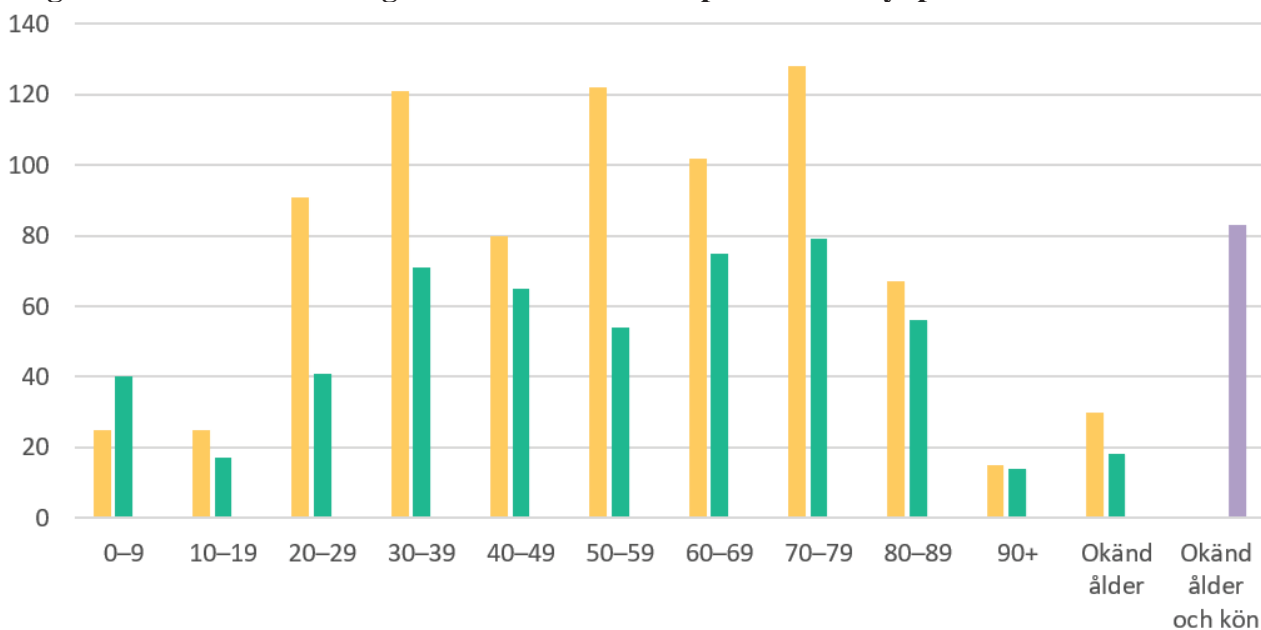
År:	Antal inkomna synpunkter:
2018	1267
2019	1398
2020	1292
2021	1425
2022	1619

Vad ökningen beror på är svårt att svara på och den går inte att koppla samman med Region Sörmlands vårdkontakter för året, då dessa har minskat något under året mot 2021. Regionens verksamheter har själva registrerat 310 patientklagomål och Folktandvården Sörmland AB har registrerat 302 patientklagomål under 2022.

Drygt hälften av de synpunkter som inkommit till patientensnämndens kansli under året har skickats för begäran om yttrande till vården, vilket stämmer väl överens med tidigare år. Resterande ärenden har avslutats utan ett yttrande från vården. Orsaken skulle kunna vara att patienten ansett att hen fått svar på sin fråga, känt sig hörd i samtalet med utredningssekreteraren eller genom att synpunkten skickats för kännedom till vården. Synpunkter som rör Region Sörmlands verksamheter och de flesta privata vårdgivare som regionen har avtal med skickas med begäran om yttrande i regionens IT-stöd för avvikelser.

Som tidigare år visar uppföljningen att de inkomna synpunkterna främst berört kvinnor, vilket kan hänga samman med regionens statistik över vårdtillfällen som visar att fler kvinnor än män haft kontakt med vården under 2022. Precis som 2021 återfinns flest antal patientklagomål inom åldersspannet 70–79 år. Sammanställningen av året visar en ökning av klagomål i åldersspannet 30–39 år mot föregående år. I övrigt stämmer fördelningen av ålder och kön väl överens med föregående år.

Diagrammet visar fördelning mellan ålder och kön på inkomna synpunkter under 2022:

2.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

2.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli kännetecknas av god kvalitet och hög tillgänglighet

Bemötande och hög tillgänglighet är kärnan i patientnämndens verksamhet. Tillgängligheten till kansliet har varit god under den aktuella perioden. Patienter och närstående har kunnat komma i kontakt med kansliet under året genom e-post, 1177 e-tjänster, telefon och brev. Under året har telefontiden ändrats från att vara öppen kl:10:00-16:00 samtliga vardagar till kl:09:30-11:30 alla vardagar samt 13:00-15.00 mån-ons. Syftet med ändringen var bl a att frigöra tid till handläggning och uppföljningen visar att kansliet mottagit fler samtal efter att de nya telefontiderna infördes. En anledning till detta är att handläggarna kan jobba mer fokuserat och med att ta emot samtal, då det finns annan tid för administration. Under 2022 har kansliet mottagit 1648 telefonstäl från personer som ringt till kansliets telefontjänst. Utöver dessa har det inkommit samtal från te x patienter, närstående, stödpersoner och vårdpersonal som ringt direkt ansvarig handläggare, vilket det inte går att få fram statistik på.

Precis som tidigare år är telefonsamtal det vanligaste sättet för patienter och närstående att kontakta kansliet på, även om omfattningen av ärenden som inkommit via 1177 e-tjänster har ökat mot föregående år.

Vården har vanligtvis en svarstid om fyra veckor på sig att bemöta synpunkter och klagomål. Yttrandet skickar vården till patientnämndens kansli, som granskar svaret. Utredningssekreteraren

ska se över att det är skrivit på lättförståeligt sätt och att eventuella frågeställningar besvarats. Det ska också framgå en förklaring till det som eventuellt skett och vilka åtgärder som vården kommer vidta för att händelsen inte ska upprepas. Patientnämnden skickar sedan vårdens svar till patienten eller den närstående som ges utrymme att återkomma om svaret upplevs bristfälligt eller om hen vill delge eventuella förslag till förbättringar inom vården.

För patientnämnden är det viktigt att handläggningen på kansliet genomförs utan dröjsmål. Det skapar förutsättningar för vården att få tid till att utreda ärendet och ge ett kvalitativt svar inom svarstiden till patienten. Utredningssekreteraren ska skicka ett begäran om yttrande till vården inom tre arbetsdagar från att en skrivelse inkommit till kansliet.

Indikator	Utfall	Målvärde
 Andel begäran om yttrande som skickas till vården i avvikelssystemet Synergi inom tre arbetsdagar	100 %	100 %

Stickkontrollen visar att patientnämndens kansli har en skyndsam handläggning. Samtliga kontrollerade ärenden har skickats med begäran om yttrande till vården inom tre dagar från det att skrivelsen inkommit till kansliet. I majoriteten av de genomgångna ärendena har det skickats samma dag som skrivelsen mottagits.

2.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli skapar förutsättningar för patienter att tillvarata sina rättigheter i hälso-och sjukvården genom att bedriva ett strukturerat informationsarbete

Patientnämnden ska informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonal och andra berörda om verksamheten med syfte att öka kunskapen om patientnämndens uppdrag. För att nå ut bredare till befolkningen har kansliet under året jobbat med att tillgängliggöra texter på externa hemsidan med berättande filmer och översättningar till andra språk om uppdraget. Översättningarna kommer att läggas ut på 1177 Vårdguiden under 2023. Information om uppdraget har även publicerats ut på Samverkanswebben under året, vilket innebär att både personal i länets kommuner och i regionen kan ta del av den.

Under året har kansliet i samarbete med regionens kommunikationsstab arbetat fram en informationsfilm om stödpersonsuppdraget, där två stödpersoner ger sin syn på uppdraget. Syftet med filmen är att nå ut bredare med information om uppdraget och fånga personer som är intresserade av att bli stödpersoner. Filmen kommer att visas på regionens sociala medier och externa hemsida.

Kansliet har också genomfört en enkätundersökning tillsammans med patientsäkerhetsenheten under året, gällande *vårdens hantering av inkomna patientnämndsärenden och klagomål som inkommer direkt till vårdgivaren*. Enkäten besvarades av verksamhetschefer och förstalinjechefer inom regionens specialistvård och den regiondrivna primärvården. I samband med enkätundersökningen erbjöds cheferna att få ta del av information om patienträttigheter och om patientnämndens uppdrag. Detta resulterade i att kansliet har träffat olika 11 verksamheter inom vården för ett informationsutbyte. Andra verksamheter och forum som informerats om uppdraget under året är bl a psykiatrins inflytanderåd, regionens råd för funktionshinderfrågor, regionens pensionärsråd, regionstyrelsen, avvikellesamordnare i regionen, programmet för nyutexaminerade sjuksköterskor och regionens hälsoinformatörer. Inget besök för informationsutbyte hos kommunerna har genomförts under året, men samtliga kommuner i länet har fått förfrågan om detta, vilket ingen tackat ja till.

3 Verksamhetsperspektivet

Patientnämnden har fortsatt arbetet i att öka kunskapen hos nämndens ledamöter om uppdraget och om hur vården fungerar genom att ha inbjudna gäster på nämndsammanträden. Hälsovalschefen har informerat om Hälsoval, regionens barnrättsstrateger och e-hälsostrateger har beskrivit sitt arbete och divisionschefen för regionens primärvård har deltagit och berättat om sitt arbete. De har också förts en dialog med gästerna om hur de använder sig av underlag från patientnämnden i arbetet.

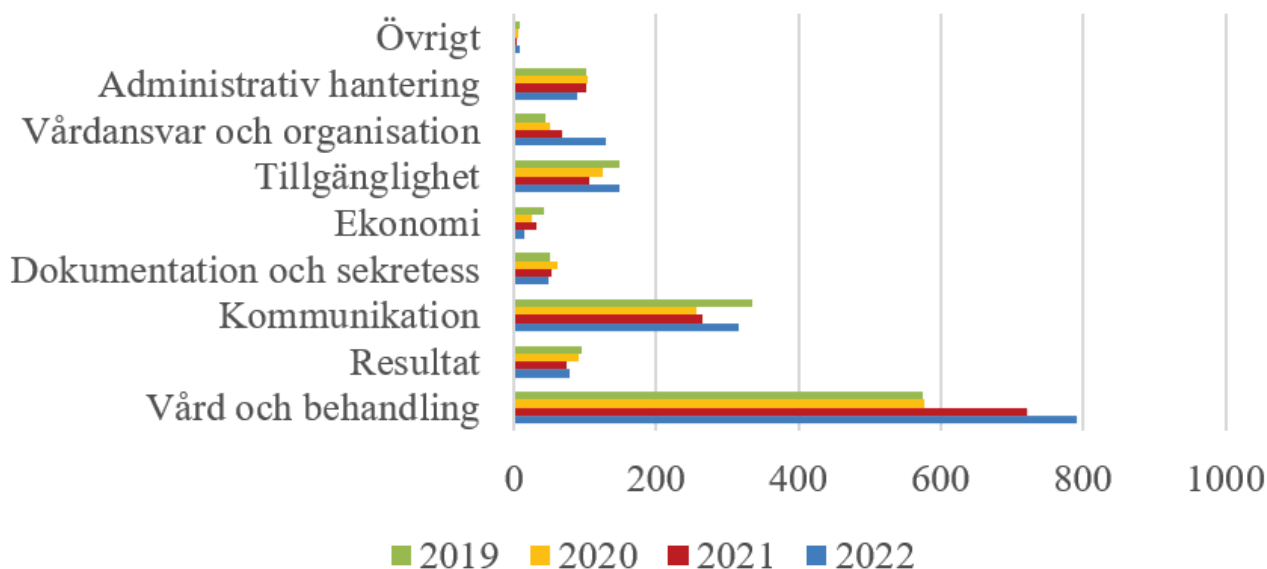
Kansliet har under året jobbat vidare med införskaffande av ett nytt IT-stöd och avveckling av befintligt stöd, avseende handläggning av synpunkter och klagomål på vården och stödpersonsärenden.

3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård

3.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli bidrar till högre patientsäkerhet och utveckling av vården genom en effektiv och relevant återrapportering till hälso-och sjukvården

Patientnämnden bidrar till kvalitetsutveckling och ökad patientsäkerhet genom att identifiera och analysera kvalitetsbrister utifrån inkomna synpunkter och klagomål och uppmärksamma ansvariga verksamheter på dessa. Analysarbetet möjliggörs genom att synpunkter och klagomål på vården kategoriseras utifrån patientens berättelse i olika problemområden, vilka är nationellt framtagna och utgår från patientlagen.

Diagrammet visar antal ärenden som inkommit inom respektive problemområde från 2019 - 2022:

Fördelningen mellan problemområdena för 2022 är i stort likartad mot 2021. Patienters och närståendes berättelser har under året oftast handlat om brister inom *vård och behandling*, *kommunikation* och *tillgänglighet*, vilket är trend som hållit i sig under flera år. Uppföljningen visar att dessa problemområden har ökat mot 2021, vilket även klagomål som handlar om *vårdansvar och organisation* har gjort. Ärenden avseende *administrativ hantering*, *ekonomi* och *dokumentation och sekretess* har minskat något mot föregående år. Vad ökningen och minskningen beror på är inte

klarat, men ärenden om tillgänglighet kan hänga samman med den vårdskuld som finns efter pandemin. Kommunikation är en del i all vård och behandling och det bemötande som patienten får har stor betydelse för upplevelsen av helheten av vården, vilket kan vara en bidragande orsak till att flertalet synpunkter handlar om information och bemötande.

Problemområdena bryts ner till underkategorier i handläggningen, till så kallade delproblem. De mest förekommande delproblemen för 2022 stämmer väl överens med resultat för 2021 och anges i nedanstående tabell:

Problemområden:	Delproblem:	Antal synpunkter och klagomål:
Vård och behandling	Undersökning/bedömning	414
Vård och behandling	Behandling	206
Kommunikation	Bemötande	206
Kommunikation	Information	129
Tillgänglighet	Väntetider i vården	93

Uppföljningen visar också att ärenden inom delproblem som handlar om *vårdflöde/processer*, vilket innefattar samverkan mellan olika vårdenheter och vårdgivare, har ökat under året. Nämnden kunde konstatera en ökning av dessa ärenden redan under 2021, vilket var anledningen till att en analys av ärendena genomfördes under året. Det gick dock inte att klarlägga vad ökningen beror på.

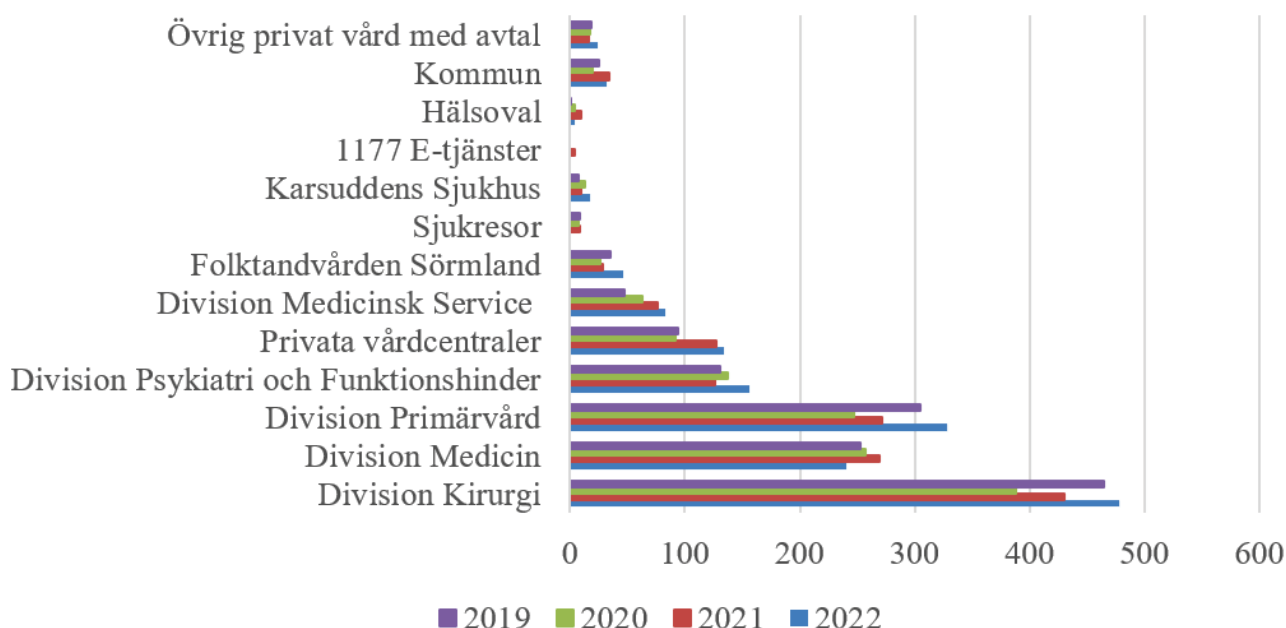
Genom att vården använder sig av patientnämndsärenden i det systematiska patientsäkerhetsarbetet utvecklas hälso- och sjukvården och patienten blir en medskapare till ökad patientsäkerhet. Exempel på åtgärder och insatser som verksamheter i vården angett i yttrande utifrån inkomna synpunkter under året är bland annat:

- Utbildningsinsats och handledning i bemötande och kommunikation för personal
- Införande av riskbedömning på rond avseende ökad risk för större bristning vid förlossning
- Införande av checklista vid rond avseende patienters närings- och vätskeintag
- Utbildning i granskning av ultraljudsbilder i samband med fosterdiagnostik
- Dialog i arbetsgrupper utifrån patientsynpunkt med syfte att öka patientsäkerheten
- Förtydligande av beslutsstöd vid ambulansinsats
- Säkra upp dokumentation och informationsöverföring genom utbildning av metodstöd

I samband med att patienter och närstående lämnar klagomål får de också möjlighet att framföra förslag på förbättringar, för att vården ska kunna utformas utifrån ett patientperspektiv. Exempel på inkomna förslag från patienter och närstående under året är:

- I större uträkning lyssna på patienter och närstående som är experter på sin kropp och sin livssituation
- Låta närstående vara med på akutavdelning
- Möjlighet till att kunna följa remisser på e-tjänster 1177-Vårdguiden
- Minska köer till undersökning inom specialistvården
- Ta fram en blankett för egen vårdbegäran
- En gemensam planering för patientens vård och behandling i psykiatri och somatisk vård

Diagrammet visar antal ärenden som inkommit inom respektive verksamhetsområde för 2022:

Precis som tidigare år handlar de flesta inkomna synpunkterna och klagomålen om den somatiska specialistvården och därefter den regiondrivna primärvården. Ökningen av inkomna synpunkter för 2022 är fördelad över flera verksamhetsområden bl a *Folktandvården Sörmland AB* och divisionerna *kirurgi*, *primärvård* och *psykiatri och funktionshinder*. Utifrån uppföljningen kan nämnden konstatera att det inte inkommit något ärende som handlar om sjukresor under året, vilket skiljer sig mot tidigare år.

Tidigare år har kansliet skickat sammanställningar av inkomna synpunkter och klagomål till vården varje månad, vilket skapat en möjlighet för verksamheten att i närtid analysera ärenden och agera för en ökad patientsäkerhet. Detta har inte varit möjligt under året, på grund av aktuellt IT-stöd. Däremot har kansliet skickat ärenden för kännedom till vården och vissa verksamheter har efterfrågat aktuella ärenden.

Chefsläkarna på patientsäkerhetsenheten har som tidigare inhämtat samtliga ärenden per klinik inför aktuella patientsäkerhetsronder under året. De har också tagit del av samtliga ärenden som bemöts skriftligen av vården. Kansliet och chefsläkarna har som tidigare haft avstämning av komplexa patientnämndsärenden. Det systematiska arbetet har ibland lett till att ärenden där en eventuell vårdskada bedömts föreligga fångats upp.

Patientnämnden genomför systematiska och aggregerade analyser utifrån patientsynpunkter i form av rapporter, med syfte att bidra till vårdens kvalitetsarbete. Syftet med de kvalitativa rapporterna är att resultaten av patienters och närståendes upplevelser ska användas som ett lärande i hälso- och sjukvården och på så vis leda till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

Under 2022 har patientnämnden gett ut fyra rapporter, varav två är regionala och två är nationellt sammanställda med IVO och övriga patientnämnder.

Regionala rapporter:

- Bristande vårdflöde och processer - patienters och närståendes upplevelser av när samordningen i vården brister
- Akutkliniken Mälarsjukhuset - patienters och närståendes upplevelser av sitt besök på

akutmottagningen

Nationella rapporter:

- Pandemin och patienterna en uppföljning (genomfördes med övriga patientnämnder)
- Barn som mår psykiskt dåligt får vänta länge på hjälp (genomfördes med IVO och övriga patientnämnder)

Indikator	Utfall	Målvärde
 Antal levererade rapporter baserat på analyser av inkomna ärenden	2st	2 st

Totalt har patientnämnden varit med och sammanställt fyra rapporter under året, varav två av dessa har patientnämnden själv publicerat.

3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

3.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli skapar effektivare handläggning genom digitalisering

Vår omvärld utvecklas och digitaliseras ständigt och patientnämnden jobbar med att skapa effektivare handläggning och utveckla kommunikationsvägar med patienter, närstående, stödpersoner.

Flertalet av de som vänder sig till patientnämndens kansli påtalar att de vill ha en snabb och enkel kontakt genom digitala verktyg. Trenden av ökade klagomål och synpunkter som inkommer via 1177 e-tjänster tyder också på detta. Nästan 20% av de inkomna synpunkterna under 2022 har inkommit via 1177 e-tjänster, vilket är en fördubbling mot föregående år.

Patientnämnden har ett pågående arbete med att skapa effektivare handläggning genom införskaffade av ett nytt IT-stöd som ska möjliggöra ett mer digitaliserat arbetssätt i handläggningen. Då det blivit en fördröjning i anskaffningsprocessen av nytt IT-stöd kommer arbetet fortgå även kommande verksamhetsår.

3.3 Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

3.3.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli har ett normativt, tillgängligt och inkluderande bemötande

Den som kontaktar patientnämnden ska uppleva god tillgänglighet och ett gott bemötande oavsett ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, kön eller etnisk tillhörighet. Patientnämndens uppgift är lyssna till patientens berättelse och informera om patienträttigheter i vården.

Patienter ska ges möjlighet att lämna synpunkter på ett sätt som fungerar utifrån individen. Möjligheten för patienter och närstående att kunna ta kontakt med patientnämnden utifrån olika sätt och tider på dygnet är en viktig faktor i detta, likväl som arbetet med att översätta information om patientnämnden till andra språk. Det pågående översättningsarbetet genomförs i samarbete med regionens kommunikationsstab.

Kansliet har också jobbat med regionens normverktyg och genomfört en grundutbildning i människorättsbaserat arbetssätt i offentlig förvaltning. Syftet är att öka kunskapen inom området

och synliggöra dessa frågor utifrån uppdraget.

3.4 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

3.4.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli arbetar för en hållbar utveckling genom följsamhet till regionens hållbarhetsprogram

Utifrån de krav som är relevanta för patientnämnden har verksamheten jobbat utifrån en hållbar utveckling genom följsamhet till Region Sörmlands hållbarhetsprogram.

Arbetet med att integrera sambandet miljö, ekonomi och kvalitet är en ständigt pågående process i verksamheten och som ett led i detta har verksamheten påbörjat ett arbete med att bli mer digital. I första hand har digitala möten genomförts, men om det inte lämpat sig så har tjänsteresor genomförts. Allmänna kommunikationsmedel har då använts om det varit möjligt. Digitala informationsträffar med verksamheter har också genomförts under året när det varit möjligt.

4 Resursperspektivet

Som tidigare beskrivits har processen med införskaffande av nytt och avvecklande av befintligt IT-stöd pågått under året. Orsaken är att nuvarande IT-stöd, *Vårdsynpunkter*, är föråldrat och leverantören har meddelat att de inom en överskådlig tid inte kommer kunna tillhandahålla support. Målsättningen med införandet av ett nytt IT-stöd är att bedriva en säker och effektiv handläggning. Målet är också att återrapportering av inkomna synpunkter till vården kan visas med en övergripande statistik, som visualiserar verksamheternas förändringar inom problemområden över tid.

Under året har det inte skett någon förändring i antalet anställda.

4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

4.1.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli rekryterar, utbildar och förordnar stödpersoner till patienter som tvångsvårdas enligt lag

Patientnämnden ansvarar för och utser stödpersoner till patienter som tvångsvårdas inom psykiatri eller vårdas enligt smittskyddslagen. Vården ansvarar för att informera patienten om möjligheten till att få stödperson.

Under 2022 har 71 förordnanden av stödpersonsuppdrag varit aktiva, varav 24 har påbörjats och 34 har avslutats under året, vilket är ungefär som tidigare i år.

En stödpersonsträff genomfördes under året på regionsjukhuset Karsudden som samtliga stödpersoner med pågående uppdrag var inbjudna till. Vid tillfället gavs bl a information om Karsuddens verksamheter och stödpersonerna utbytte tankar om uppdraget med varandra. Kansliet erbjuder ytterligare en informationsträff, men den ställdes in på grund av för få anmälda.

Som tidigare nämnts i rapporten, har kansliet tagit fram en informationsfilm om stödpersonsuppdraget som arbetats fram i syfte att bl a få fler intresserade till uppdraget.

Det är viktigt för patientnämnden att stödpersoner får en grundkompetens om vad uppdraget innebär, vilket skapar ett värde för både för patienten och stödpersonen. Kansliet har därför ställt ett krav på att samtliga nyanställda stödpersoner ska genomgå en digital grundutbildning, vilket nämnden valt att följa.

Indikator	Utfall	Målvärde
 Andel nyanställda stödpersoner som genomgått webbutbildning i stödpersonsuppdraget	100 %	100 %

En ny stödperson har rekryterats under året, men det har därför inte varit aktuellt att genomföra utbildningen.

4.1.2 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli kännetecknas av arbetsglädje med engagerade medarbetare som tar ansvar och utvecklas

Utveckling av ledar- och medarbetarskap, förbättring av arbetsmiljön och kompetensutveckling är ett ständigt pågående arbete i verksamheten.

Distansarbete genomfördes under början av året till följd av covid-19 pandemin. För att behålla det socialt goda arbetsmiljöet trots distansarbetet genomförde kansliet dagliga korta avstämningsmöten. Efter att pandemin upphört har medarbetarna kunnat fortsätta jobba hemifrån till viss del utifrån regionens rutin om distansarbete. Möjligheten till att jobba på distans ses som

fördel av medarbetarna som skapar en flexibilitet, vilket medför en bättre balans mellan arbete och privatliv.

Under året har kansliet genomfört utbildning i personsäkerhet med regionens säkerhetsenhet. Medarbetare har också gått utbildning i juridik i hälso-och sjukvården. Kansliet har också deltagit på nationell tjänstemannakonferens där samtliga patientnämnder Sverige deltar. Temat för konferens var patientsäkerhet.

Trots det ökade antalet inkomna synpunkter och handlagda yttranden har arbetsbelastningen varit acceptabel under året. Det har därför inte funnits behov av att anställa ytterligare medarbetare till kansliet. Anledningen till detta tros vara en god sammanhållning i arbetsgruppen, med en nära dialog mellan chef och medarbete och en löpande uppföljning av arbetsmiljön.

4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

4.2.1 Verksamhetens mål: Patientnämndens kansli har en stabil ekonomi med en ändamålsenlig användning av resurser

Resultatet för året visar på en positiv avvikelse gentemot budget om 3011 tkr. Intäkterna är enligt budget. Vad gäller kostnader så är personalkostnaden 1800 tkr lägre än budgeterat. Detta beror delvis på budgetmedel för tjänsteutrymme som inte tillsats, då behovet inte varit aktuellt under året. Ytterligare faktorer som påverkar är lägre omkostnader gällande stödpersonsuppdrag, vilket är en opåverkbar omständighet. Lokalkostnaderna är enligt budget. Övriga kostnader visar på en avvikelse om 1180 tkr lägre än budgeterat, vilket till största del beror på fördröjningen i anskaffningsprocessen av nytt IT-stöd och avveckling av det befintliga IT-stödet.

Indikator	Utfall	Målvärde
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	3 011 tkr	0 tkr

5 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	15	0	15	0	0	0	12
Övriga intäkter	2 798	2 800	-2	2 800	2 800	0	2 739
Verksamhetens intäkter	2 813	2 800	13	2 800	2 800	0	2 751
Personalkostnader	-3 936	-5 736	1 800	-5 736	-4 713	1 023	-3 687
Köpt verksamhet	-3	-23	20	-23	-23	0	-4
Lokalkostnader	-117	-116	-1	-116	-116	0	-183
Övriga kostnader	-686	-1 866	1 180	-1 866	-1 188	678	-330
Verksamhetens kostnader	-4 742	-7 740	2 998	-7 740	-6 040	1 700	-4 204
Verksamhetens nettokostnader	-1 929	-4 940	3 011	-4 940	-3 240	1 700	-1 453
Årets resultat	-1 929	-4 940	3 011	-4 940	-3 240	1 700	-1 453

6 Investeringar

Inga investeringar har genomförts under året.

7 Intern kontroll

Planen för intern kontroll är beslutad i *Gemensamma Patientnämndens Verksamhetsplan med budget 2022–2024* och följer perspektiven i regionens styrmodell. Under perioden har kontroll genomförts i enlighet med den beslutade planen för intern kontroll.

Medborgarperspektivet

- *Kontrollmål: Säkerställa att vården inkommer med svar till patientnämnden inom angiven/begärd svarstid:*
Kontrollen visar att utredningssekreterarna ofta får administrera påminnelser för att få in vårdens svar, vilket är ett tidskrävande arbete. Det visar också att det finns ett antal verksamheter som dröjer med att inkomma med svar och återkoppling till patientnämnden trots påminnelser. I aktuella fall är högsta ansvariga chef informerad.
- *Kontrollmål: Säkerställa att färdiga ärenden blir avslutade i IT-stödet Vårdsynpunkter: Ska enligt plan följas upp vid årets slut.*
Kontrollen visar att det fanns ärenden i IT-stödet som angavs som pågående trots att de var avslutade, men dessa är nu avslutande enligt rutin.

Verksamhetsperspektivet

- *Kontrollmål: Återrapporteringen till vården i form av ärendesammanfattningar via e-post när berörda intressenter:*
Kontrollen visar att utskicken gick till fel person eller inte blev skickade, på grund av IT-stödet. Kansliet har därför valt att sluta skicka ut dessa, men har för avsikt att i och med nytt IT-stöd kunna prestera ärenden och statistik till vården på enkelt och lättillgängligt sätt.

Resursperspektivet:

- *Kontrollmål: Säkerställa att stödpersoner genomför de uppdrag som de arvoderas för och att patienter får de besök samt den kontakt som uppdraget avser:*
Rapportering av stödpersonsuppdraget har inkommit enligt rutin varje månad till patientnämndens kansli. Kansliet har i vissa fall fått skicka ut påminnelser och då har rapporterna inkommit.
Under hösten skickades ett information till samtliga aktiva stödpersoner om vad uppdraget innefattar och hur återrapportering till kansliet ska genomföras.

Verksamhetsberättelse 2022

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

December 2022

REGION
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Sammanfattande analys.....	3
2 Medborgarperspektivet	7
2.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län.....	7
2.2 Politikens mål: Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt	7
2.2.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska verka för att barn och unga i Sörmland får god, nära och samordnad vård som stärker hälsan.....	7
2.2.2 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska arbeta för att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård.	8
3 Verksamhetsperspektivet	10
3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård.....	10
3.1.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska verka för en jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland genom kunskapsstyrning.	10
3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	12
3.2.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska arbeta för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter för en god och nära vård i samverkan	12
3.3 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion.....	13
4 Resursperspektivet	14
4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	14
4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	14
4.2.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter har en stabil ekonomi.	14
5 Resultaträkning	16
6 Investeringar	17
7 Intern kontroll	18

1 Inledning

1.1 Sammanfattande analys

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS): Verksamhetsberättelsen visar hur Länsgemensamt regionalt stöd (LRS) arbetat. Verksamheten har förstärkts under året med en överflyttning av resurser från Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS). LRS utgör nu en verksamhet med stadigvarande utvecklingsledning inom områdena barn och unga, funktionshinder, äldre, digitalisering och missbruk/beroende. Enheten utgör Sörmlands regionala samverkans och stödstruktur (RSS) och är de nationella aktörernas samverkanspart i länsgemensamt utvecklingsarbete kring socialtjänst och vård. Detta skapar förutsättningar för ett varaktigt stöd till kommuner och region för en effektiv, kunskapsstyrd och sömlös samverkan. LRS utgör även en plattform för länsgemensamma utvecklingsprojekt, initierade och finansierade av samverkansstrukturens medlemmar, såsom projekten Tillsammans för barnens bästa och Tillsammans för unga vuxna. Den genomförda verksamhetsförändringen har sammanfattningsvis främjat möjligheterna att möta utmaningar kring en kunskapsstyrd samverkan inom socialtjänst och vård.

Ekonomi LRS: Det ekonomiska resultatet avviker med 26 204 tkr mot budget 2022. Länsgemensamt regionalt stöd har under året tilldelats medel av statsbidraget Nära vård och Psykisk hälsa. Stora delar av utbetalningarna för statsbidragen ska täcka kostnader för åren efter och skapar då överskott i resultatet mot budget.

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS): Sammantaget visar verksamhetsberättelsen 2022 hur FoUiS har arbetat utifrån sitt uppdrag och uppsatta mål. Målen gällande god nära och samordnad vård möts upp genom den progression som skett under våren i forskningsuppdragen: Tillsammans för barnens bästa, Nära vård i Sörmland och egenmonitorering. Denna progression inbegriper både medborgarperspektivet och verksamhetsperspektivet.

FoUiS har under 2022 sammanlagt 10 olika forskningsprojekt som är i olika faser. FoUiS har även under året publicerat sammanlagt 8 rapporter samt 3 vetenskapliga artiklar och bidrar därmed med ny kunskap, som en del av kunskapsstyrningen i Sörmland.

Utifrån den verksamhetsförändring som skett under våren gällande Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) och Länsgemensamt regionalt stöd (LRS) har ett stort arbete med att förtydliga FoU uppdraget skett inom verksamheten. Förändringen har inneburit flytt av funktioner mellan verksamheterna för en tydligare uppdelning av den Regionala samverkans och stödstrukturen (RSS) och FoUiS. Utifrån förändringen genomfördes under året FoU dialoger med kommunerna för att inventera behov av stöd utifrån deras unika utmaningar samt för att ge information om FoUiS verksamhet.

Under 2022 har FoUiS totalt haft 37 aktiva uppdrag, av dessa avslutades 13 av dessa under året. Flera av de avslutade uppdragen är kopplade till den verksamhetsförändring som genomfördes 1 mars.

Ekonomi FoUiS: För att genomföra olika uppdrag som Länsstyrgruppen och Socialchefsnätverk ansetts prioriterade och angelägna har FoUiS under 2022 tilldelats medel, vilket bidrar till att det ekonomiska resultatet avviker med 9 184 tkr mot budget 2022. FoUiS har under året tilldelats medel av statsbidraget Nära vård, Psykisk hälsa, Kvinnofrid samt från utvärderingar som görs till RAR. Stora delar av utbetalningarna för de två förstnämnda statsbidragen ska täcka kostnader för åren efter och skapar då stort överskott i resultatet mot budget. Överskottet ökar på det egna kapitalet

som vid ingången av 2022 uppgick till 19 681 tkr att användas för beslutade uppdrag åren framöver.

Hjälpmedelscentralen (HMC): Utbudet av moderna hjälpmedel möjliggör en fungerande vardag för personer med funktionsnedsättningar. Efterfrågan på hjälpmedel och hjälpmedelstjänster i länet har ökat succesivt under de senaste åren, både kopplat till en ökad befolkningsmängd, kortare vårdtider på sjukhusen och att allt fler vårdas i hemmet.

Den ökade efterfrågan på hjälpmedel har gett en ökad arbetsinsats på Hjälpmedelscentralen vilken genom åren har hanterats via omfördelningar av arbetsuppgifter och olika typer av effektiviseringar inom verksamheten. Vi ser ett stort behov av att utöka våra personalresurser för att möta både nuvarande och framtidens ökande behov av hjälpmedelstjänster. Verksamheten har nått en gräns där uppdraget har blivit så pass omfattande att mer personal behövs för att kunna upprätthålla utlovade leveranstider och kvalitetsmått.

Hjälpmedelscentralen riskerar att bli en svag länk i vårdkedjan. Det finns önskemål om både tätare leveranser till kommunernas och regionens verksamheter samt leveranser till nystartade verksamheter vilket vi tyvärr inte har resurser till. Vi har under året haft långa väntetider till installation av hörseltekniska hjälpmedel (prio 3) vilket har haft en direkt koppling till resursbrist hos oss där vi inte lyckas möta den ökade efterfrågan med befintlig personal och därför har tagit in en timanställd tekniker under en period. Även väntetider till specialutprovningar har delvis varit kopplade till resursbrist. Det finns även ett önskemål från förskrivare om att vi ska öka tillgängligheten för rådgivning och teknisk support vilket vi inte har möjlighet till utifrån rådande situation.

Hjälpmedelscentralen har fungerat väl under året. Det rådande världsläget har påverkat verksamheten i begränsad omfattning. Flera av våra leverantörer har haft svårigheter att nå de avtalade leveranstiderna framförallt på grund av krig och pandemi. Det har varit transportproblem runt om i världen och fabriker har stängts ner. Flera av leverantörerna har haft svårigheter att få fram material/råvaror och därmed svårigheter att leverera både hjälpmedel och enstaka komponenter.

Hjälpmedelscentralen har i stor utsträckning lyckats lösa leveransproblematiken genom att erbjuda likvärdiga ersättningsprodukter från befintligt sortiment eller i andra fall genom att anlita annan leverantör. Tyvärr har flera specialutprovningar försenats på grund av väntetider på specifika komponenter vilket har inneburit längre väntetider för brukaren.

Verksamheten ser fortsatta utmaningar framöver på grund av det rådande världsläget. För att få en bild av världslägets påverkan på hjälpmedelshanteringen i Sörmland så genomförs regelbundet risk- och konsekvensanalyser av världslägets påverkan på verksamheten.

Arbetsmiljö

Under året har verksamheten haft fokus på att förbättra den fysiska arbetsmiljön. Det har varit problem med inomhusklimatet både på Fraktgatan och på filialen i Katrineholm. Omfattande åtgärder gällande värme/kyla, ventilation samt läckande fönsterpartier är vidtagna på Fraktgatan och kommer förhoppningsvis leda till en bättre inomhusmiljö framöver.

Luftmätningar som var utan anmärkning är genomförda i Katrineholm, vilket innebär att det inte går att åtgärda medarbetarnas upplevda problem med inomhusklimatet. Med detta som underlag, tillsammans med säkerhetsaspekter utifrån lokalens utformning, lämnat in ett önskemål om att få byta till andra för verksamheten bättre anpassade lokaler i Katrineholm.

Projekt och utveckling

Verksamheten har haft flera pågående utvecklingsarbeten under året, bl a gällande informationssäkerhet, ordnat införande av obeprövade hjälpmedel, specialanpassningar/MDR-lagstiftning och översyn av prissättningsmodellen. Verksamheten har påbörjat ett samarbete med

regionarkivet för att genomföra e-arkivering av digitala journalhandlingar.

I juni tog Regionstyrelsen beslut om en förstudie gällande lokalbehov för verksamheten på Fraktgatan, förstudiearbetet påbörjades i augusti och beräknas vara klart under våren 2023.

Ekonomi och resultat HMC:

Årsresultatet -2 004 tkr avviker från målet att göra ett 0-resultat för bokslutsåret. Under året har en positiv prognos medfört prisjusteringar nedåt vid två tillfällen, maj och september, för att uppnå 0-resultat. Då hjälpmedelskostnaderna ökade mer än förväntat årets sista månader skapades underskottet. Inkontinenshjälpmedel fortsätter att öka som tidigare år, i övrigt är ekonomin i balans och andelen personalkostnader av totala kostnader fortsätter ligga på ca 21%.

Vård- och omsorgscollege VOC:

VO-College Sörmland omfattas idag av regionalt VOC samt fyra lokala VO-College, dessa är: Eskilstuna, Strängnäs, Södra och Västra. VOC har en processledare i Sörmland och dess tillhörighet har ändrats 2021 och uppdraget har 2022 flyttats över från HR-Staben, Region Sörmland till Läns gemensamt regionalt stöd, LRS.

Redan innan pandemin fanns många utmaningar för vårdens kompetensförsörjning där pandemin har tydliggjort vissa sårbarheter som behöver åtgärdas såsom brist på handledare och kompetensutveckling. Möjligheter att i större utsträckning tillvarata länets arbetskraftsreserv där språket ses som en bro och grund för integrering som kan trygga länets kompetensförsörjning inom vård och omsorg. Ökad efterfrågan och begränsningar av antalet APL-platser då länets vård- och omsorgsverksamheter är kompetenskrävande.

Samtidigt har pandemin påvisat att VO-College med dess välfungerande struktur på flernivåstyre har kunnat åstadkomma mycket där framgångsfaktorn är samverkan i dialog med aktivt deltagande.

Utifrån fokusområdena; språkombud, validering, skyddad yrkestitel för undersköterskor och återcertifieringen har följande gjorts under året:

- APL-gruppens arbete med revidering av omdömesdokument samt planering av "Stolt Handledarträff" i digitaliserad form har genomförts.
- Språkombud: Eskilstuna, Strängnäs samt Västra VO-College har ansökt om ekonomiskt medel från Skolverket och fått medel, vilket möjliggjort att nya språkombudsutbildningar genomförts hösten 2022. Minst 45 språkombud har utbildats i länet.
- Reviderat omdömesdokument i enlighet med förändringarna av Vård- och Omsorgsprogrammet.
- Stolt Handledarträff genomfördes digitalt i november med 140 anmälda deltagare från hela länet.
- Insatser för ökad stödstruktur för att stärka lokala VO-College har genomförts
- Utvecklingsdagar för lokala VOC har genomförts för att öka stödstrukturen och skapa stabilitet och främja målarbete i ökad dialog och ansvarsfördelning av lokalt VO-arbete.
- Fortsatt arbete med att stärka VOC Sörmland som branschforum har skett med rådgivande stöd av Hållbar regional utveckling inom Region Sörmland och där synliggörs alltmer att VOC har en välfungerande struktur med potentiell ökad förmåga till att stimulera engagemang och delaktighet.
- Stadgar har reviderats för att skapa tydlighet på regional och lokal nivå
- Dokumentet "Ny i VO-College" har reviderats
- Nya utbildningsanordnare har certifierats för lokalt VO-College Eskilstuna
- Intensiva dialoger på lokal och regional nivå pågår om behovet av en läns gemensam strategi

- i arbetet kring skyddad yrkestitel för undersköterskor
- Arbetsgivarna har belyst behovet av validering av befintlig personals kompetens och att uppdragsutbildningar behöver köpas in. Länets utbildare har belyst behovet av att utbilda fler valideringshandledare för att kunna tillmötesgå direktiven och kriterierna som innefattas i regleringen av skyddad yrkestitel för undersköterskor som arbetsgivarnas som medborgarnas behov av validering.
  - Dialoger på nationell, regional samt lokal nivå skett under året, dels inom VO-College, dels med SKR samt internt hos länets kommunala arbetsgivare med kartläggning om aktuella behov med en initial planering för inventering av befintlig kompetens hos medarbetare samt även stöd vid pågående rekryteringar.

2 Medborgarperspektivet

Nämndens verksamheter har arbetat med planerade aktiviteter utifrån nämndens verksamhetsplan. Verksamheterna stödjer länet med kunskapsutveckling, kompetensförsörjning och hjälpmedel. Verksamheterna har arbetat med brukarinflytande i utvecklingsarbeten och framtagande av länsgemensamma målbilder samt upphandlingar.

2.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

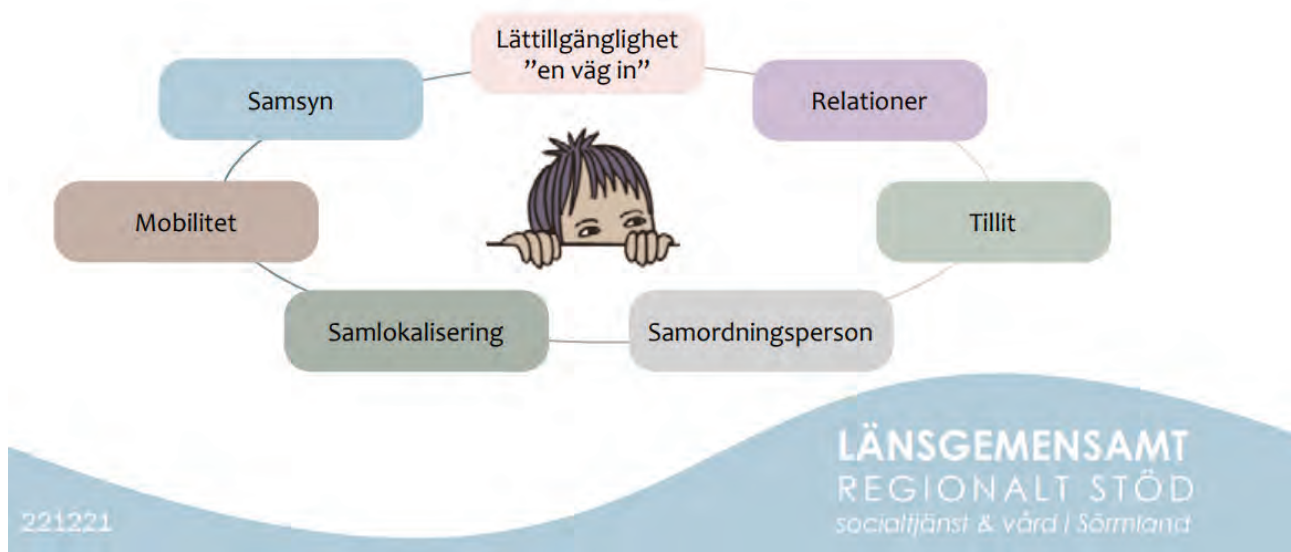
2.2 Politikens mål: Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

2.2.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska verka för att barn och unga i Sörmland får god, nära och samordnad vård som stärker hälsan

Länsgemensamt regionalt stöd: Sörmlands läns kommuner och Region Sörmland startade utvecklingsarbetet Tillsammans för barnens bästa i Sörmland 2021. Målbilden för arbetet är att alla barn i Sörmland ska ges möjligheter till god fysisk och psykisk hälsa genom en god och trygg uppväxt utifrån varje barns behov. Samverkan ska ske med ett helhetsperspektiv kring barnens bästa. Alla kommuner och Region Sörmland har antagit målbilden för utvecklingsarbete. Arbetet fortlöper enligt projektplan och under 2022 har följande processats:

- Barn med behov av stöd utifrån en NPF-liknande problematik – Delprojektet har fortsatt under hösten och det har skapats tvärprofessionella team i Katrineholm, Strängnäs och Gnesta med representanter från BUP, socialtjänst och skola. BUP är utsedda till att leda projektet. Planering framåt sker nu i respektive team.
- Under sommaren och höstens början har processledarna för Tillsammans för barnens bästa i Sörmland träffat ungdomar, vårdnadshavare och flera olika professioner från förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för att undersöka behoven kring samhällets stöd.
- Skottlandsmodellen – Under hösten har processledarna planerligt fördjupat sig i Skottlands arbete kring tidiga och samordnade insatser och de svenska motsvarigheterna till det. Workshopar länsdelsvis med utgångspunkt från verktyg och roller för att undersöka hur dessa kan möta upp de behov som identifieras
- Kartläggningen kring samverkan som redan finns i länet har landat i ett färdigt resultat och har presenterats för samverkansstruktur och nämnd. De verksamheter som har kartlagts är familjecentraler, ungdomsmottagningar och Barnahus i länet, där fokus ligger vid framgångsfaktorer och utmaningar i samverkansarbetet.

Processledarna har sammanställt ovanstående och lagt en modell för arbetet framåt utifrån nedanstående bild:

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS): Tillsammans för barnens bästa är ett 3-årigt utvecklingsarbete där en samverkansmodell för tidiga insatser för barn och unga i samverkan mellan hälso- och sjukvård, förskola, skola och socialtjänst tas fram. Under året har två lärandeworkshops genomförts inom ramen för följeforskningen som FoUiS ansvarar för. En delrapport 1 har publicerats under året och databearbetning pågår för delrapport 2.

Hjälpmiddelscentralen: Barnperspektivet har funnits med i samtliga upphandlingar av hjälpmedel under året. Det finns nu en fungerande rutin för detta inom det gemensamma upphandlingsarbetet i 7-klövern. Hjälpmiddelscentralen har uppmärksammat att det skiljer sig mellan länets olika kommuner gällande vilka hjälpmedel elever med funktionsnedsättning erbjuds för att få en fungerande situation i förskola och skola. Ansvaret regleras av lagstiftning, men har tolkats olika. Ett förslag till en gemensam lokal överenskommelse mellan länets kommuner och Region Sörmland har presenterats i Länsstyrgruppen.

Vård- och Omsorgscollege: För att stärka dialog och tydliggöra behov av kompetensförsörjning inom verksamheter riktade till barn och unga i länet sker arbete med upplevelseverkstäder/studiebesök för de som som startar åk 9, relaterat till mognad och ökad mottaglighet inför kommande gymnasieval. Andra satsningar är minimässor, samordnade fältstudier, yrkesinspiratörer med mera. Dessa har pausats under pandemin men påbörjats under 2022 igen.

2.2.2 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska arbeta för att patienten och brukaren får en god, nära och samordnad vård.

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS): Verksamheten leder och samordnar arbetet genom medverkan i styrgruppsarbetet för omställningen, samordnar och fördelar de länsgemensamma medlen, initiera årliga satsningar, följer upp arbetet lokalt samt ansvarar för den nationella redovisningen av medlen. LRS medverkar även i länets gemensamma revideringsarbete av riktlinjer, överenskommelser och samverkansdokument mellan kommuner och region. Under våren 2022 antogs målbilden för Nära vård i Sörmland och omställningsarbetet i kommunerna och regionen pågår enligt plan.

Fokusområdena personcentring samt hälsofrämjande och förebyggande har valts. Gemensamma satsningar har definierats och under 2022 har följande pågått:

Översyn av samverkansdokument

Egenmonitorering

Tillsammans för barnens bästa

Tillsammans för unga vuxna i Sörmland

Uppdrag utifrån Samsjuklighetsutredningen

Depression hos äldre

Brukarinflytande

Egenvård för barn på korttidsvistelse

Suicidprevention

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS): Två projektledare för arbete med nära vård är anställda med placering på FoUiS. Under året har en utbildning i tjänstedesign genomförts för länets processledare för Nära vård. För att stärka kompetens hos medarbetare är en uppdragsutbildning framtagen inom Nära vård på 4,5 hp och kommer att genomföras under våren 2023 via Högskolan Dalarna. Uppdragsutbildningen samfinansieras av länets nio kommuner.

Hjälpmiddelscentralen (HMC): Det rådande världsläget har haft en stor påverkan på våra utprovningar där de försvårande faktorerna har varit fler, både sjukdom hos brukare och personal samt försenade leveranser av komponenter har medfört att väntetiderna har överstigit 1 månad under en stor del av året. Även möjlighet att leverera kundordrar/beställningar inom 5 arbetsdagar har påverkats negativt av världsläget med efterföljande leveransförseningar från leverantörer.

Det är glädjande att teknikersektionen har lyckats överträffa målet för andelen slutförda aktiviteter/arbetsordrar. Detta beror i stor utsträckning på teknikernas säkerhetslager med reservdelar. Lager och logistik har lyckats leverera 56 av 58 beställningar på leverans av skrymmande hjälpmedel inom tre dagar i samband med utskrivning och har därmed uppnått årets mål.

Vård- och Omsorgscollege (VOC): Per helår konstateras att nytillkomna utbildningsanordnare certifieringsansökningar godkänts i april samt december. Ytterligare en utbildningsanordnare är under certifieringsprocess, vars ansökan pausats juli till december för att invänta resultat av uppgjorda handlingsplaner för att säkerställa att certifieringsprocessens kvalitetskriterier uppfylls. Samtliga utbildningsanordnare anses tillföra och ytterligare stärka länets möjlighet till kvalitetssäkrad vård- och omsorgsutbildning.

3 Verksamhetsperspektivet

Nämndens verksamheter arbetar för en jämlik vård och konstaterar att allt fler av de länsgemensamma satsningar på utvecklingsarbeten även utvärderas med stöd av Forskning och utveckling i Sörmland, för att dra lärdom av vad som ger resultat och är effektivt eller inte.

3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård

3.1.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska verka för en jämlik, effektiv och säker socialtjänst och vård i länets kommuner och Region Sörmland genom kunskapsstyrning.

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS): I enlighet med överenskommelsen om trygg hemgång efter slutenvård följs det genomsnittliga antalet dagar som patienter ligger kvar på sjukhus, räknat från dagen de är utskrivningsklara och hemgångsklara. Samtliga kommuner har klarat gränsen för betalningsansvar under 2022.

Verksamhetsförändring har skett från och med mars och innebär att resurser flyttats från Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) till Länsgemensamt regionalt stöd. Det ger en samlad Regional samverkans- och stödstruktur i Sörmland (RSS). Verksamhetsförändringen genomfördes även för möjligheten att samla länsgemensamma resurser vid behov. Under året har processledning för samsjuklighet och egenvård för barn beslutats att ingå i verksamheten från 2023. Processledare för Tillsammans för barnens bästa är överflyttade till Länsgemensamt regionalt stöd. Målsättningen med förändringen var att nå en mer effektiv, kunskapsstyrd och sömlös samverkan där Länsgemensamt regionalt stöd ska stödja flöden i närvårdsstrukturen och tydliggöra arbetet i Regional samverkans- och stödstruktur och kunskapsstyrningen för hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Uppföljning av förändring har skett inom verksamheten som tyder på en ökad möjlighet och tillgång till kommunikation inom samverkansstrukturen samt ett ökat tillfredställande gällande arbetsmiljö.

Länsstyrgruppen har tagit beslut att återuppta Beredningsgrupp digitalisering (BGD) som samordnas av utvecklingsledare från Länsgemensamt regionalt stöd. Det innebär att verksamheten har en utvecklingsledare i varje beredningsgrupp som kan stödja arbetet och föra kunskap/information från lokal- regional- nationell nivå.

Länsgemensamt regionalt stöd stödjer arbetet med kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården på nationell, regional och lokal nivå. Under LPO Äldres hälsa har två arbetsgrupper bildats. LAG - kognitiv svikt, samt LAG Palliativ vård NKK. Dessa arbetsgrupper processleds av utvecklingsledare från verksamheten. Verksamheten medverkar i Rådet för kunskapsstyrning inom Region Sörmland, och har under året varit med i utvecklingsarbete för hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning.

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS): Verksamheten deltar i nationella, regionala och lokala nätverk samt relevanta referensgrupper utifrån uppdrag. FoU chefen ingår även under 2021-2022 i FoU Välfärds styrelse. Under 2022 pågår 10 olika forskningsuppdrag på FoUiS inom olika område som för regionen och kommunerna varit angelägna. Under 2022 har totalt åtta rapporter och tre vetenskapliga artiklar publicerats i internationella tidskrifter.

Områdena som forskningen handlar om är barn och unga i form av att ta fram en

samverkansmodell, utvärdera familjecentraler samt att följa utvecklingen gällande psykiska och fysiska hälsa hos barn och unga över tid i Sörmland. Inom äldreområdet är även psykisk hälsa central, genom att hitta metoder för att minska depression samt att få kunskap och erfarenheter om egenmonitorering som arbetssätt hos multisjuka äldre i Sörmland. Nya arbetssätt såsom genom egenmonitorering och mobila team samt lärande inom vård och omsorg ingår i flera av forskningsuppdragen. Även personcentrering och brukarinflytande ingår i forskningsuppdragen och en stor satsning som gjorts under 2022 är på ett doktorandprojekt som ska följa omställningsarbetet till en god och nära vård i Sörmland.

Hjälpmedelscentralen (HMC): I december 2022 avslutades ett projekt som gjort en genomlysning av verksamhetens rutiner för hantering av specialanpassningar, där verksamheten säkerställt att Hjälpmedelscentralen i samverkan med länets förskrivare efterföljer MDR-lagstiftningen (EU-förordning om medicintekniska produkter) i samband med förskrivningar av specialanpassade hjälpmedel. En ny rutin för Specialanpassningar enligt gällande MDR-lagstiftning är klar. Information och genomgång av rutinen genomfördes på Beredningsgruppen i december. Information till förskrivare samt uppdatering av dokument via Samverkanswebben har verkställts.

På uppdrag av Länsstyrgruppen har Hjälpmedelscentralen tillsammans med chefsläkare på Patientsäkerhetsenheten, rapportskribent från FoU och regulatoriskt ansvarig sett över den föreslagna processen för införandet av nya obeprövade hjälpmedel ur ett patientperspektiv. I december genomfördes en risk- och konsekvensanalys som kommer att ligga till grund för återkoppling till Länsstyrgruppen under början av 2023.

Antal avvikelser har ökat under året, detta beror framförallt på att verksamheten haft fokus på att förbättra den fysiska arbetsmiljön och att flertalet medarbetare har rapporterat tillbud vilket är glädjande. Antal arbetsmiljöavvikelser har ökat från 9 under 2021 till 72 avvikelser år 2022.

Vård- och Omsorgscollege (VOC): Kompetensförsörjningen kopplat till nämndens mål medför fokus på APL-arbete (ArbetsPlatsLärande-arbete) för en grundläggande kunskap. Första halvåret påverkades APL-arbetet av konsekvenser från pandemin som innebar ökad sjukfrånvaro bland befintligt anställda inom kommunerna som Region Sörmland, dock erhöll samtliga studerande APL-placering enligt plan.

VO-Colleges samverkan på nationell, regional som lokal nivå verkar för god kunskapsstyrning genom samverkan, dialoger, lärande i utbildning såväl som inom arbetslivet där medarbetarnas resurser tas tillvara på med fokus på kompetensutveckling. Fokus på fortsatt arbete med:

- omställning till skyddad yrkestitel för undersköterskor
- åtgärder och insatser för att öka språkombud, handledare och valideringshandledare
- anställd personal innehar reell utbildning som motsvarar arbetslivets krav på avancerad modern vård och omsorg som bedrivs och ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

För detta krävs samsyn, likvärdighet och samverkan, vilket VO-College genomsyras av och verkar för genom sin välfungerande modell på nationell, regional som lokal nivå. Det arbetet pågår och fortsätter i Sörmland för en jämlik vård.

3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

3.2.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter ska arbeta för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter för en god och nära vård i samverkan

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS): verksamhetens utvecklingsledare för digitalisering stödjer det länsgemensamma arbetet gällande:

- Förstudien för pilotprojektet Egenmonitorering Nära vård i Sörmland avslutades och avrapporterades under hösten 2022. Förstudien har bland annat rätt ut frågetecken kring avtal mellan flera huvudmän, informationssäkerhet samt informationsarkitektur och därmed kan införandedelen av projektet påbörjas.
- Utformning av en gemensam digitaliseringsstrategi för Sörmland gällande socialtjänst samt angränsande hälso- och sjukvård
- Beredningsgrupp digitalisering har startat under våren 2022 och samordnas av utvecklingsledare.
- Arbete med länsgemensamt verksamhetssystem för kommunerna.

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS): Flera gemensamma satsningar görs i Sörmland inom området digitalisering. Utformning av en digitaliseringsstrategi samt gemensamt verksamhetssystem är några centrala uppdrag som FoUiS medverkar i. FoUiS strävar efter att i första hand kunna erbjuda digitala utbildningar och föreläsningar med ämnen som för regionen och kommunerna är viktiga. FoUiS fortsätter att sprida information om den vid FoUiS framtagna fallförebyggande träningsappen för äldre personer som finns gratis att ladda ner.

Hjälpmiddelscentralen (HMC): Hjälpmiddelscentralen har arbetat aktivt med informationssäkerhet under året. Verksamheten har fokuserat på att göra risk- och konsekvensanalyser avseende de hjälpmedel som har en molntjänst med tredjelandsöverföring. Verksamheten har skapat en rutin för informationssäkerhetsanalyser och personuppgiftsbehandlings (PUB). Arbetet har skett i dialog och samverkan med regionens Informationssäkerhetsenhet.

Tillsammans med övriga regioner i 7-klövern har verksamheten skapat en rutin för det övergripande arbetet med PUB-avtal och informationssäkerhetsanalyser i samband med våra gemensamma upphandlingar.

Under året har verksamheten tecknat ett personuppgiftsbiträdesavtal och har dialog med ytterligare fem leverantörer kring avtal. Då dessa fem leverantörer har molntjänst med tredjelandsöverföring ska ett ackrediteringsbeslut fattas, chefsläkare samt jurist på Patientsäkerhetsenheten är involverade i detta arbete.

Under året startades ett samarbete med regionarkivet för att genomföra e-arkivering av digitala journalhandlingar, förberedelsearbetet är påbörjat. Arbetet kommer att slutföras under våren 2023.

Vård- och Omsorgscollege (VOC):

Pandemin har bidragit till utveckling av olika arbetssätt, ökat nyttjandet av den digitala tekniken samt utvecklat digitala mötesformer som främjar såväl arbetsmiljö som arbetsinnehåll. Detta mot bakgrund av utrymmet att skapa balans mellan digitala mötesformer och tillgodose behovet av att möten på plats för ökad dynamik och gynna det gemensamma samarbetet. Per helår 2022 konstateras att kopplat till digitalisering har bland annat följande skett under året:

- Ny plattform för VO-College har utvecklats på nationell och regional nivå
- Ny valideringsmodell har utvecklats med digitaliserad plattform för bedömningar i valideringsprocessen, Validig

- Reviderat APL-material har tagits fram
- Regional styrgrupp samt lokala styrgrupper i Eskilstuna, västra och även södra styrgruppen nyttjar Teams för insamling av aktuella dokument och nyttjas som informationskanal.

3.3 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

4 Resursperspektivet

Nämndens verksamheter har sammantaget ett överskott beroende på de medel som verksamheterna har för kommande uppdrag som är beslutade av socialchefsnätverk och länsstyrgrupp. Hjälpmedelscentralen har ett underskott på grund av de ökade kostnaderna av hjälpmedel vid årets slut. Länsgemensamt regionalt stöd och Forskning och Utveckling i Sörmland har ökat antal projektanställda utifrån tillkommande tidsbegränsade uppdrag så som doktorand nära vård, processledare före egenvård och processledare för unga vuxna.

4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall	Målvärde
■ Andelen engagerade medarbetare HME index		78 %
■ Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid		Max 5 %

HME-index: Hjälpmedelscentralen har ett positivt resultat för HME-index (andelen engagerade medarbetare) på 80%. Resultatet ligger strax över regionens målvärde. Under året har verksamheten haft fokus på att förbättra den fysiska arbetsmiljön.

Nämndens övriga verksamheter har inget resultat att visa gällande HME för 2022.

Nämndens verksamheter totalt har en sjukfrånvaro under målvärdet. Per verksamhet:

- FoUiS 1,1 %
- LRS (Inkl VOC) 2,48 %
- HMC 5,82 % (långtidssjukdom samt förkylningssymtom)

4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

Indikator	Utfall	Målvärde
● Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	33 365 tkr	0 tkr

Det ekonomiska resultatet avviker med 33 365 tkr mot budget 2022. Den största förklaringen av avvikelsen kan förklaras av att nämnden under året har tilldelats medel av statsbidragen Nära vård och Psykisk hälsa som även ska täcka kostnader för åren efter. Det skapar då överskott i resultatet mot budget för bokslutsåret. Överskottet balanseras mellan åren via det egna kapitalet för att användas under kommande år.

4.2.1 Verksamhetens mål: NSV:s verksamheter har en stabil ekonomi.

Länsgemensamt regionalt stöd (LRS): Det ekonomiska resultatet avviker med 26 204 tkr mot budget 2022. Länsgemensamt regionalt stöd har under året tilldelats medel av statsbidraget Nära vård och Psykisk hälsa. Stora delar av utbetalningarna för statsbidragen ska täcka kostnader för åren efter och skapar då överskott i resultatet mot budget. Överskottet ökar på det egna kapitalet som vid ingången av 2022 uppgick till 21 895 tkr att användas för beslutade uppdrag åren framöver.

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS): Det ekonomiska resultatet avviker med 9 184 tkr

mot budget 2022. För 2022 räknades det med att 7 700 tkr används av det egna kapitalet för att utföra de uppdrag som FoUiS har. FoUiS har under året tilldelats medel av statsbidraget Nära vård, Psykisk hälsa, Kvinnofrid samt från utvärderingar som görs till RAR. Stora delar av utbetalningarna för de två förstnämnda statsbidragen ska täcka kostnader för åren efter och skapar då stort överskott i resultatet mot budget. Överskottet ökar på det egna kapitalet som vid ingången av 2022 uppgick till 19 681 tkr att användas för beslutade uppdrag åren framöver.

Hjälpmiddelscentralen (HMC): Verksamheten redovisar ett underskott om 2 004 tkr för bokslutsåret 2022. Då verksamheten redovisade överskott under året gjordes prisjusteringar vid två tillfällen (maj och september) i syfte att sänka hjälpmedelspriserna och därmed verksamhetens intäkter för att uppnå nollresultat vid bokslut. Då hjälpmedelskostnaderna ökade mer än förväntat under årets sista månader skapades underskottet tillsammans med sänkta intäkter.

Vård- och omsorgscollege (VOC): Ingen större avvikelse att rapportera.

Resultatgrupp	Hjälpmiddelscentralen	Vård- o oms college	Länsgemensamt reg stöd	FoU i Sörmland	Totalsumma
Patient- Trafikant o andra avg	175	0	0	0	175
Erhållen intern uppdragsers	320	0	45 949	6 058	52 327
Övriga intäkter	3 388	0	781	898	5 067
Personalkostnader	815	3	-4 884	4 423	358
Köpt verksamhet	-198	19	-674	834	-19
Lämnad intern uppdragsers	0	0	-2 528	-3 252	-5 780
Lokalkostnader	-285	0	-86	-108	-480
Övriga kostnader	-8 261	-41	-12 354	331	-20 325
Avskrivningar	2 043	0	0	0	2 043
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	-1	-1
Totalsumma	-2 004	-19	26 204	9 184	33 365

5 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Patient- Trafikant o andra avg	9 375	9 200	175	9 200	9 200	0	8 913
Erhållen intern uppdragsers	56 525	4 598	51 927	4 598	4 598	0	17 416
Övriga intäkter	206 857	201 920	4 937	201 920	208 919	6 999	236 797
Verksamhetens intäkter	272 757	215 718	57 039	215 718	222 717	6 999	263 126
Personalkostnader	-58 572	-58 929	357	-58 929	-52 524	6 405	-55 581
Köpt verksamhet	-1 945	-1 926	-19	-1 926	-1 092	834	-1 986
Lämnad intern uppdragsers	-5 973	-723	-5 250	-723	-723	0	-699
Lokalkostnader	-11 765	-11 285	-480	-11 285	-11 285	0	-10 967
Övriga kostnader	-136 307	-115 982	-20 325	-115 982	-113 622	2 360	-137 327
Avskrivningar	-32 328	-34 371	2 043	-34 371	-32 671	1 700	-33 699
Verksamhetens kostnader	-246 889	-223 216	-23 673	-223 216	-211 916	11 300	-240 259
Verksamhetens nettokostnader	25 868	-7 498	33 366	-7 498	10 801	18 299	22 867
Finansiella intäkter	120	120	0	120	120	0	435
Finansiella kostnader	-323	-322	-1	-322	-322	0	-483
Årets resultat	25 665	-7 700	33 365	-7 700	10 599	18 299	22 819

6 Investeringar

Hjälpmedelscentralen

Investeringar i hjälpmedel uppgår till totalt 39 210 tkr, en ökning med 5 611 tkr jämfört med föregående år. Investeringar i regionbetalda hjälpmedel uppgår till 25 462 tkr och kommunbetalda 13 748 tkr. I de flesta hjälpmedelssektorer har investeringarna ökat jämfört med samma period föregående år. Största investeringarna inom kommunbetalda hjälpmedel är sektor ”manuella rullstolar” som ökat med 1 243 tkr från föregående år och uppgår till 2 807 tkr. Inom regionbetalda hjälpmedel har investeringarna ökat mest inom sektor ”madrasser” med 1 268 tkr och uppgår till 3 210 tkr.

Övriga verksamheter inom NSV har inga investeringar.

7 Intern kontroll

Planen för intern kontroll är beslutad i nämndens Verksamhetsplan med budget 2022–2024. Under perioden har kontroll genomförts och samtliga områden har goda resultat. Intern kontrollplan för 2023 är mer utvecklad och upprättad enligt Region Sörmlands rutin för intern kontroll.

Kontrollmål: Fungerande attestrutin som ska förhindra oberättigade misstankar. Kontraattest ska alltid ske när en beslutsattestant är i jävsituation. Kontrollen genom Stickprov visar att samtliga kontrollerade fakturor var attesterade enligt attestrutin.

Kontrollmål: Regelverk och krav på innehåll i faktura ska följas för att förhindra misstankar om felaktig utbetalning. Kontrollen visar att två fakturor inom konsulttjänster var feladresserade. Åtgärdades omgående genom kontakt med leverantör.

Kontrollmål: Säkerställa att arbetsmiljöuppgifter fördelas ut till chefer. Kontrollen visar att samtliga chefer inom nämndens område har delegation.

Kontrollmål: Säkerställa att chefer och medarbetare har ett årligt medarbetarsamtal med sin chef. Kontrollen visar att samtliga medarbetare haft medarbetarsamtal med chef.

Kontrollmål: Rutiner för betydande miljöaspekter. Kontrollen visar att HMC har rutiner och dessa är kända.

Kontrollmål: Alla chefer går igenom lönerapporteringen. Kontrollen visar att samtliga chefer går igenom utanordningslistan.

Kontrollmål: En uppdaterad lista på bisysslor ska finnas hos varje chef. Kontrollen visar att bisyssla uppdateras vid det årliga medarbetarsamtalet.

Kontrollmål: Uppföljning av verkställighet av NSV:s beslut. Kontrollen visar att följsamhet finns till NSV:s beslut.

§ 12

ÖFNES/2023:11

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2022 och slutrapport för intern styrning och kontroll 2022

Beslut

1. Verksamhetsberättelse för 2022 godkänns.
2. Slutrapport för internkontroll 2022 godkänns.
3. Nämnden ansöker om att få behålla överskott från 2022 till verksamhetsutveckling och utökning av verksamhet

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse redogör och följer upp nämndens verksamhetsplan för 2022. I egenskap av värdkommun är det Eskilstuna kommuns styrsystem som används för den gemensamma nämndens årshjulsarbete.

Nämnden har under 2022 arbetat med 10 åtaganden där 6 är klara, två pågår och två är försenade. Huvuddelen av överförmyndarnämndens uppdrag och verksamhet ligger inom området social uthållighet och de två delprocesserna: Att ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna genom den tillsyn som nämnden utför på ställföreträdarnas uppdrag.

Internkontrollplan för 2022 hanterade totalt två risker och två kontrollmoment. Under året har samtliga kontrollmoment kontrollerats och finns redovisade i bifogad bilaga.

Överförmyndarnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,3 mnkr i jämförelse med årsbudget. Nämnden ansöker om att få behålla budgetöverskottet för fortsatt verksamhetsutveckling och verksamhetsutövning.

Bilagor till beslutet:

- Verksamhetsberättelse 2022
- Slutrapport för internkontroll 2022

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen i Eskilstuna och Strängnäs kommuner
Kommunrevisionen i Eskilstuna och Strängnäs kommuner

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Överförmyndarnämnden
Eskilstuna Strängnäs

Missiv - Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2022 och slutrapport för intern styrning och kontroll 2022

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse för 2022 godkänns.
2. Slutrapport för internkontroll 2022 godkänns.
3. Nämnden ansöker om att få behålla överskott från 2022 till verksamhetsutveckling och utökning av verksamhet

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse redogör och följer upp nämndens verksamhetsplan för 2022. I egenskap av värdkommun är det Eskilstuna kommuns styrsystem som används för den gemensamma nämndens årshjulsarbete.

Nämnden har under 2022 arbetat med 10 åtaganden där 6 är klara, två pågår och två är försenade. Huvuddelen av överförmyndarnämndens uppdrag och verksamhet ligger inom området social uthållighet och de två delprocesserna: Att ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna genom den tillsyn som nämnden utför på ställföreträdarnas uppdrag.

Internkontrollplan för 2022 hanterade totalt två risker och två kontrollmoment. Under året har samtliga kontrollmoment kontrollerats och finns redovisade i bifogad bilaga.

Överförmyndarnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,3 mnkr i jämförelse med årsbudget. Nämnden ansöker om att få behålla budgetöverskottet för fortsatt verksamhetsutveckling och verksamhetsutövning.

Bilagor till beslutet:

- Verksamhetsberättelse 2022
- Slutrapport för internkontroll 2022

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Elisabeth Kántor
Förvaltningschef

Hanna Sipovic
Avdelningschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen i Eskilstuna och Strängnäs kommuner
Kommunrevisionen i Eskilstuna och Strängnäs kommuner

Slutrapport Internkontroll

Överförmyndarnämnden

Sammanfattning kontroller 2022

Överförmyndarnämnden har under 2022 valt att undersöka två risker i sin internkontroll där kontrollmomenten tar sikte på efterlevnad av lagstiftning och interna rutiner.

Kontrollmomenten har undersökt om kontakt med barn över 16 år tas i tillräcklig omfattning i ärenden som rör uttag från överförmyndarspärtrat konto samt hur väl rutinen kring kontroll av inbetald skatt på arvode efterlevs under tillsynen.

Båda kontrollmomenten har visat på brister i hanteringen och avsaknad av efterlevnad av rutiner eller styrdokument.

Kontrollmoment	Bedömning
Kontroll att kontakt med barn tas i tillräcklig utsträckning	
Kontroll att skatt på arvode är inbetald	

Uppföljning av risker och kontrollmoment 2022

Risk

Risk att kontoret inte tar kontakt med barn i tillräcklig utsträckning på grund av tidsbrist vilket leder till att kontoret inte följer lagen och ger barn möjlighet att ge sin syn i ärenden.

Kontrollmoment	Metod
Kontroll att kontakt med barn tas i tillräcklig utsträckning	Kontroll görs genom att titta i journalen och ansökan om uttag från spärrat konto. Titta om barnet har skrivit under i ansökan eller om det finns en tjänsteanteckning för kontakt med barnet. Idag cirka 500 ärenden som inkluderar barn, här kommer vi titta på de över 15 år och ta ut ett stickprov på cirka 20-30 stycken. Kontrollen genomförs av teamledare på överförmyndarkontoret.

Bedömning	Resultat	Åtgärd
	Kontroll har genomförts i 20 akter på barn över 15 år. Utfallet blev att i 13 stycken av dessa ärenden har ingen kontakt gjorts med barnet. Barnet har inte heller skrivit under ansökan om uttag från spärrat konto.	Rutinen kring uttag från spärrat konto har förtydligats så att barn från 16 år alltid ska få komma till tals/höras i ärendet enligt Barnkonventionen tex genom att med sin underskrift samtycka till ansökan om uttag.

Risk

Risk att kontoret inte upptäcker att ställföreträdare inte betalar skatt på arvodet på grund av att kontorets rutiner för detta inte följs vilket leder till att huvudmän blir skatteskyldiga i framtiden

Kontrollmoment	Metod
Kontroll att skatt på arvode är inbetald	Kontroll görs genom stickprov (50 av cirka 1000 ärenden) på de granskade och arvoderade ärendena – behöver titta igenom och se att denna kontroll av skattebetalning är gjord i ärendet. Stickproven görs på arvoden beslutade 2020. Kontrollen görs av teamledare på överförmyndarkontoret.

Bedömning	Resultat	Åtgärd
	Kontroll har genomförts i 50 akter på huvudmän som ska betala arvode till godman eller förvaltare. I nio ärenden framgick det inte av personakten att skatt på arvode eller arbetsgivaravgift har betalats till Skatteverket. I sex ärenden fanns inte kontoutdrag eller annat intyg som kunde styrka om betalning hade skett till Skatteverket.	Rutinen för granskning av ärenden har korrigerats och det framgår nu tydligare att kontoutdrag ska sparas i personakten. Vidare dialog ska föras med medarbetare på enheten för att hitta gemensamma arbetssätt.

Uppföljning av föregående års åtgärder/åtgärdsförslag

2021 års internkontroll visade inte på några avvikelser.

Verksamhetsberättelse 2022

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna	3
Status åtaganden	3
Förklaring symboler	3
Hållbar utveckling	4
Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster - övergripande	4
Ge vård och stöd till barn och unga	5
Ge vård och stöd till vuxna	5
Bedriva samhällsskydd och beredskap	5
Främja näringsliv och arbete	6
Tillgodose behovet av hållbar samhällsbyggnad	6
Effektiv organisation	7
Processkvalitet	7
Medarbetare	8
Ekonomi	9
Intern styrning och kontroll	12

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden omfattas främst av processområdet vård och sociala tjänster och de två huvudprocesserna att *ge vård till barn och unga samt vuxna*. Genom att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare samt säkerställa rekryteringsförfarandet bidrar nämnden till det strategiska målet Tryggt och självständigt liv. Överförmyndarnämnden i Eskilstuna och Strängnäs har ett viktigt samhällsuppdrag att tillsyna ställföreträdarnas hantering av huvudmännens tillgångar och inkomster som uppgår till över 450 miljoner kronor inom nämndens geografiska område.

Under 2022 prioriterar överförmyndarnämnden rättssäkerhet och kvalitet, rekrytering av ställföreträdare, samverkan, digitalisering samt moderniserad och utvecklad extern information. De prioriteringar som överförmyndarnämnden har beslutat om under 2022 inverkar samtliga på den kritik för långsam handläggning som nämnden har mottagit från Länsstyrelsen.

Digitalisering med förbättrade möjligheter till snabb och säker kommunikation med ställföreträdare och bättre uppföljningsmöjligheter kommer under nästkommande år stadigt förbättra rättssäkerhet och kvalitén i de beslut som överförmyndarnämnden fattar. Digitaliseringen kommer även att underlätta för ställföreträdare att utföra sitt uppdrag genom tex helt digitaliserad inlämning av årsredovisningar men även ansökningsärenden.

Ställföreträdarskapet är ett ideellt uppdrag och utmaningar i att attrahera uppdragstagare inverkar negativt på nämndens handläggningstider. Överförmyndarnämnden har vidtagit åtgärder även för att kunna behålla de befintliga ställföreträdarna men även attrahera nya genom att utöka möjligheterna till ställföreträdarna att få stöd i sina frågor genom öppna digitala forum med en överförmyndarhandläggare men även genom ett IOP- samarbete med godmansföreningarna i Eskilstuna och Strängnäs kommuner.

Överförmyndarnämnden har under 2022 arbetat med en utökad och förbättrad samverkan både internt i kommunerna och externt med flera samverkansparter. Detta för att underlätta för ställföreträdarna att utöva sitt uppdrag men även för att utöka kunskaperna om ställföreträdaruppdrag så att rätt insatser erbjuds för den enskilde.

Informationen på den externa hemsidan är under utveckling under 2022. Ständiga förbättringar och utveckling av informationen både till huvudmän, deras anhöriga och ställföreträdare kommer på sikt öka möjligheterna till självhjälp.

Indirekt främjar nämndens verksamhet också *processområdet demokrati*. I samarbete med Mälardalens Universitet har en förstudie kring huvudmannens upplevelse av ställföreträdarskapet genomförts. Resultatet har publicerats under december 2021 och fortsatt forskning, med nämndens delaktighet, planeras under kommande år.

Överförmyndarnämndens stora utmaning har varit personalomsättning vilket medfört en ökad belastning på kvarvarande handläggare och även ett kompetenstapp inom överförmyndarjuridiken. Nämnden har med anledning av detta beslutat att utöka sin verksamhet för att skapa en hållbar arbetsmiljö för nämndens kansli och för att kunna säkerställa rättssäkerheten. Utökningen sker även för att komma till rätta med de alltför långa handläggningstiderna som även kritiserats av Länsstyrelsen under kommande år.

Överförmyndarnämnden redovisar i bokslutet 2022 en positiv avvikelse mot budget med 1,3 mnkr inklusive överfört överskott med 600 tkr från tidigare år. Det är budgetanslag för ställföreträdare, driftkontoret och nämnden som redovisar överskott.

Sammanställning av de viktigaste huvudprocesserna

Hållbar utveckling

Huvudprocess	Bedömning	Trend
Barn och unga		→
Vuxna		→

Effektiv organisation

Processområde	Bedömning	Trend
Processkvalitet		↗
Medarbetare		↘
Ekonomi		→

Status åtaganden

	Ej påbörjad	Pågår	Klart, avslutat	Försenat	Total Summa
Överförmyndarnämnden		2	6	2	10

Förklaring symboler

Metod för utvärdering av mål och resultat

Huvudprocesser

Bedömningen ska visa både om processen är effektiv och levererar resultat, dvs uppnår resultatmålen.	Symbol	Innebörd
		Huvudprocessen bedöms uppnå resultatmålen.
		Huvudprocessen bedöms delvis uppnå resultatmålen.
		Huvudprocessen bedöms ej uppnå resultatmålen.

4-åriga processmål

Bedömningen av det 4-åriga processmålet visar målfyllnelsen som ska grunda sig på de resultat som indikatorerna har i förhållande till satta målnivåer.	Symbol	Innebörd
		Målet helt uppfyllt
		Målet delvis uppfyllt
		Målet ej uppfyllt
-		Ej utvärderad

Indikatorer

Färgen indikerar målfyllnelsen och hur mycket utfallet skiljer mot uppsatt målnivå.	Symbol	Innebörd
		På eller bättre än uppsatt målnivå.
		Nära uppsatt målnivå - (inom 10 % från målnivån).
		Sämrre än uppsatt målnivå - (mer än 10 % från målnivån).
-		Ej utvärderad

1-åriga åtaganden

Status anger vilken status det 1-åriga åtagandet bedöms ha vid årsskiftet.	Symbol	Innebörd
		Klart, avslutat.
		Försenat.

Färdiggrad

Färdiggrad visar hur lång arbetet med åtagande kommit vid aktuellt rapporteringstillfälle.	Symbol	Innebörd
		0%
		20%
		80%
		100%

Trendpil

Trendpilen visar hur bedömningen har förändrats jämfört med december föregående år.	Symbol	Innebörd
↗		Bättre än föregående år.
↘		Ök förändrad mot föregående år.
→		Sämrre än föregående år.

Hållbar utveckling

Perspektivet hållbar utveckling visar vad kommunkoncernen ska åstadkomma för invånare, brukare och kunder. Hållbar utveckling består av tre delar och inom dessa skapas sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden för invånarna.

Överförmyndarnämnden omfattas främst av processområdet **tillgodose behovet av vård och sociala tjänster** och de två huvudprocesserna att **ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna**. Nämnden bidrar främst till det **strategiska målet ett tryggt och självständigt liv**.

Tillgodose behovet av vård och sociala tjänster - övergripande

Genom tillsyn av ställföreträdare agerar överförmyndarnämnden garant över att de ställföreträdare som verkar inom nämndens verksamhetsområde gör det med huvudmännens bästa i åtanke och att de följer gällande lagstiftning. Genom tillsynen säkerställer nämnden att huvudmännen varken lider rättsförlust eller ekonomisk skada. Inom överförmyndarnämndens två kommuner hanterar ställföreträdarna totala tillgångar och inkomster på över 450 miljoner kronor och nämnden har med anledning av detta ett viktigt uppdrag att säkerställa en rättssäker och effektiv verksamhet. För att bidra till att tillgodose de ökade behoven av ställföreträdare ska överförmyndarnämnden också arbeta med rekryteringsförfarandet av gode män och förvaltare.

För att öka kvaliteten i nämndens tjänster ska överförmyndarnämnden fortsätta verka för att erbjuda god service för att både attrahera och behålla ställföreträdare som finns inom nämndens geografiska område. För att tillgodose behovet av stöd har överförmyndarnämnden erbjudit öppna digitala forum så att ställföreträdare på så sätt få stöd i sitt uppdrag. Nämnden ska även ge ökad service i form av utbildning och stödverksamhet för ställföreträdare med uppdrag i Eskilstuna och Strängnäs genom att IOP-avtal (Idéburet offentligt partnerskap) med Eskilstuna god man- och förvaltarförening och Strängnäs frivilliga samhällsarbetare fortsätter.

Nämnden ska under 2022 beakta digitaliseringsperspektivet för att bli en mer effektiv och rättssäker organisation. Under 2021 har ett nytt ärendehanteringssystem införts för att minska pappersanvändning och säkra flödena och under 2022 ska fortsatt utveckling av e-tjänsterna i detta system ske.

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Överförmyndarnämnden säkerställer att kvalitét och rättssäkerhet i beslut bibehålls utifrån den omställning i verksamheten som ställföreträdarutredningens förslag kan innebära.		

Senaste kommentar (2022-12-31):

Nämnden har under 2022 utökat sin verksamhet för att möta dels den ökade arbetsbelastningen och dels de nya besluten som eventuellt kommer att införas under 2023 med anledning av ställföreträdarutredningen. Delar av utökningen av verksamheten kommer att genomföras under 2023.

Nämnden har startat framtagandet av verksamhetsområdets huvudprocesser för en effektivare handläggning. Fem processområden finns i dagsläget; God man/förvaltarskap, Förmynderskap, Tillfälliga godmanskap, Ensamkommande barn samt Rekrytering.

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
------------------	--------	------------

Nämnden har under 2022 genom utökad samverkan med andra kommuner genomfört utbildningsinsatser för samtliga handläggare samt i vissa områden för de nyare handläggarna.

Samverkan med frivilligorganisationer för ett ökat stöd för ställföreträdare

Senaste kommentar (2022-12-31):

Nämnden samverkar med frivilligorganisationerna i både Eskilstuna och Strängnäs kommuner för ett ökat stöd för ställföreträdare i sitt uppdrag och även i rekrytering av ställföreträdare. Rekryteringsinsatser via föreningen är genomförd i Strängnäs kommun men genomförandet i Eskilstuna kommun har försenats.

Ge vård och stöd till barn och unga

Överförmyndarnämnden förordnar god man för ensamkommande barn som anvisas till Eskilstuna och Strängnäs kommun samt till barn som andra kommuner placerat i kommunerna. Tingsrätten förordnar i vissa fall förmyndare för barn. Nämnden bevakar sedan hur gode män och förmyndare förvaltar barnets ekonomiska tillgångar samt hur gode män för ensamkommande barn utför sitt uppdrag som vårdnadshavare och förmyndare.

Ge vård och stöd till vuxna

Om en kommuninvånare på grund av sjukdom, psykisk ohälsa, försvagat hälsotillstånd eller liknande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och/eller sörja för sin person kan Tingsrätten besluta att anordna godmanskap eller förvaltarskap. Överförmyndarnämnden lämnar förslag på ställföreträdare, god man eller förvaltare, samt erbjuder dem utbildning för uppdraget. Det är nämnden som sedan granskar att ställföreträdare sköter sina uppdrag på sådant sätt att huvudmannens intressen tas tillvara. Överförmyndarnämndens verksamhet har således stor betydelse för att alla kommuninvånare ska få rätt till ekonomisk, rättslig och social trygghet.

Bedriva samhällsskydd och beredskap

Nämnden ska bidra till det kommungemensamma arbetet med brottsförebyggande insatser genom att säkerställa att risken för felaktiga beslut som leder till felaktiga utbetalningar minskas.

Lärdomar från Covid-19 ska nämnden arbeta med under 2022, det gäller främst att ta fram en beredskapsplan för kontoret för att säkerställa att det finns beredskap gällande kontinuitetshantering och kommunikation vid en händelse eller kris.

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
------------------	--------	------------

Lokal och central krisberedskapsförmåga stärks genom att samtliga verksamheter omsätter kontinuitetsplaner, planen för allvarliga och extraordinära händelser samt kriskommunikationsplanen i planering och övning. Arbetet med försörjning och totalförsvar ska särskilt uppmärksammas. (KS, alla nämnder, alla bolag).

Senaste kommentar (2022-12-31):

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
------------------	--------	------------

Risk- och sårbarhetsanalys är inte genomförd under 2022 utan följer med in i 2023.
Kontinuitetsplanen är uppdaterad under året och kontinuitet gällande bemanning likaså.

Främja näringsliv och arbete

Tillgodose behovet av hållbar samhällsbyggnad

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Ett klimatprogram med målet att bli en klimatpositiv plats år 2045 tas fram och genomförs steg för steg i samverkan med företag, organisationer och invånare för att sänka Eskilstunas och kommunkoncernens klimatpåverkan. (KS, alla nämnder och bolag)	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #76b82a; border-radius: 5px;"></div>

Senaste kommentar (2022-12-31):

Överförmyndarnämnden fortsätter att följa Riktlinje och anvisningar för möten och resor i Eskilstuna kommunkoncern. De möten som går att ha digitalt kommer även fortsättningsvis hållas digitala oavsett läge med pandemin.

Under året har Överförmyndarnämnden arbetat fram och beslutat kring Plan för klimat 2023.

Effektiv organisation

Perspektivet effektiv organisation är det inåtvända perspektivet och visar hur kommunkoncernen ska genomföra sitt uppdrag för att resultatmålen ska uppnås. Detta görs med hjälp av stödprocesserna processkvalitet, medarbetare och ekonomi.

Överförmyndarnämnden agerar kommunal tillsynsmyndighet över de ställföreträdare som har ett uppdrag inom nämndens geografiska område. För att överförmyndarnämnden ska kunna agera garant över ställföreträdarna lämplighet samt kunna leverera rättssäkra beslut arbetar nämnden ständigt med att utveckla arbetssätt och processer. Arbeta med fem processområden har startats under året: God man/förvaltarskap, Förmynderskap, Tillfälliga godmanskap, Ensamkommande barn samt Rekrytering. De framtagna processerna kommer att möjliggöra ett bättre och effektivare stöd åt handläggarna men även bidra till en effektivare introduktion av nyanställda.

Överförmyndarnämnden har under flera år haft en i genomsnitt hög personalomsättning och det har bidragit till en högre arbetsbelastning för de kvarvarande handläggarna och inverkat negativt på arbetsmiljön. Överförmyndarnämnden i Eskilstuna och Strängnäs har en högre andel ställföreträdarskap per handläggare än andra jämförbara nämnden i landet. Det i kombination med ett flertal oerfarna handläggare har lett till längre handläggningstider vilket nämnden även fått kritik för av Länsstyrelsen. För att komma till rätta med personalomsättningen samt den alltför långa handläggningstiden har överförmyndarnämnden beslutat att utöka antalet handläggartjänster på enheten. Överförmyndarnämnden har under året infört en ny funktion; överförmyndargranskare, för att komma till rätta med de långa handläggningstider kopplade till tillsynen av årsredovisningar.

Processkvalitet

4-åriga processmål	Bedömning
Ökad tillit	

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Verkställa planerna för digital transformation inom områdena för individanpassad välfärd, smart och hållbar stad, självklar självservice och effektiva stödprocesser. (KS, alla nämnder och bolag)		

Senaste kommentar (2022-12-31):

Nämnden fortsätter att digitalisera verksamheten med stöd av socialförvaltningens IT-strateg. Nämnden följer planeringen för digitala utskick enligt förvaltningens plan.

Nämnden har infört utökade möjligheter för ställföreträdare med digital tvåvägskommunikation samt möjligheter att lämna in redovisning via e-tjänst.

För att lyckas i fortsatt digitalisering har nämnden uppmärksammat behov av ökat IT-stöd men även av systemförvaltningsstöd.

Nya arbetssätt utvecklas och implementeras utifrån programmet Effektivare administration. (SEN, alla nämnder)		
---	---	---

Senaste kommentar (2022-12-31):

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Överförmyndarnämnden har en fortlöpande dialog med berörda stödfunktioner för att hitta bästa möjliga arbetssätt för att nå bäst effektivitet och kvalitet. Nämnden deltar i PLG nämnd och registratur.		
Överförmyndarnämnden arbetar för förnyade effektiva arbetssätt och tydliga handlägningsprocesser.	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #76b82a;"></div>

Senaste kommentar (2022-12-31):

Enheten har under året ständigt utvecklat arbetssätt, prioriteringar och rutiner/processer för att klara av nämndens målsättningar kring kvalitet i handläggningen och säkerställa rättssäkra. Arbetet kommer att fortsätta under 2023.

För att säkra kvalitén i arkivhanteringen har nämnden uppmärksammat ett behov av arkivariestöd från serviceförvaltningen.

Medarbetare

Överförmyndarnämnden har under flera år haft en i genomsnitt hög personalomsättning och det har bidragit till en högre arbetsbelastning för de kvarvarande handläggarna och inverkat negativt på arbetsmiljön. Överförmyndarnämnden i Eskilstuna och Strängnäs har en högre andel ställföreträderskap per handläggare än andra jämförbara nämnden i landet. Det i kombination med ett flertal oerfarna handläggare har lett till längre handläggningstider vilket nämnden även fått kritik för av Länsstyrelsen. För att komma till rätta med personalomsättningen samt den alltför långa handläggningstiden har överförmyndarnämnden beslutat att utöka antalet handläggartjänster på enheten. Överförmyndarnämnden har även under året infört en ny funktion; överförmyndargranskare, för att komma till rätta med de långa handläggningstider kopplade till tillsynen av årsredovisningar.

Medarbetarna har under perioden utökat sina kunskaper om överförmyndarjuridik och myndighetsutövning och arbetat aktivt med att få ett enat och sammanhållet arbetssätt. För att arbeta med ett aktivt medarbetarskap, få helhetssyn och att alla ska känna sig inkluderade har kontoret arbetsplatsträffar där alla bidrar till agendan.

För att arbeta med arbetsmiljön har enheten arbetat med ständiga förbättringar i vardagen för att på ett konstruktivt sätt hitta lösningar för utmaningarna. Ett flertal nya arbetssätt har prövats under delår två för att förbättra förutsättningarna för ett rättssäker verksamhet. Enheten har även med hjälp av Kommunhälsan deltagit i grupphandledning för att få stöd i att hantera den höga arbetsbelastningen.

För att klara av introduktionen av de nya medarbetarna på ett bra sätt har enheten utökad samverkan med överförmyndarkontor i landet. Det har resulterat i flera utbildnings- och introduktionsinsatser med fokus på tillsynen. För att skapa förutsättningar för att klara av de mer komplexa ärenden har enheten möjlighet till ärendehandledning med erfaren överförmyndarjurist som även håller kortare utbildningsinsatser för hela enheten frekvent.

4-åriga processmål	Bedömning
Hållbart arbetsliv	●

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Arbete med arbetsmiljö utifrån arbetsmiljöårshjulet för ett hållbart arbetsliv	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>

Senaste kommentar (2022-12-31):

För att säkerställa en hållbar arbetsmiljö utökar nämnden antalet medarbetare på enheten och har även infört ny tjänst i form av överförmyndargranskare för att säkerställa tillsynen framgent.

Enheten arbetar med ständiga förbättringar i vardagen genom att lyfta förslag på effektivare arbetssätt under möten. Samtal kring arbetsmiljö och arbetsbelastning förs kontinuerligt. Insats med grupphandledning har genomförts med hjälp av kommunhälsan under året.

Stöd i handläggning har prioriterats under året och enheten tar hjälp av erfaren överförmyndarjurist i svårare ärenden. Enheten har även tagit hjälp av andra överförmyndarkontor i introduktion av nyanställda och för utbildning.

Fysiska arbetsmiljön har ronaderats och kommunhälsan har genomfört en ergonomirond.

Stärka medarbetare för ett hållbart arbetsliv	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
---	---	---

Senaste kommentar (2022-12-31):

Nämnden erbjuder medarbetare möjlighet att delta i den kompetensutveckling och samverkan som finns kring nämndens verksamhetsområde.

Nämnden har även utökat samverkan med övriga överförmyndarnämnder i länet.

Sjukfrånvaro - medel senaste 12 månaderna

	Kvinnor Nov 2022 R12	Män Nov 2022 R12	Totalt Nov 2022 R12	Kvinnor helår 2021	Män helår 2021	Totalt helår 2021	Förändring totalt
Totalt %	15.0%	2.1%	13.6%	4.3%		3.9%	9.7%

Ekonomi

Överförmyndarnämnden redovisar i bokslutet 2022 en positiv avvikelse mot budget med 1 290 tusen kronor inklusive överfört överskott med 600 tusen kronor från tidigare år. Det är budgetanslag för ställföreträdare, driftkontoret och nämnden som redovisar överskott.

Av överskottet hänförs 549 tusen kronor till utbetalade arvoden och ersättningen till gode män och förvaltare i Eskilstuna.

Kostnaden för nämnden visar också en positiv budgetavvikelse på 46 tusen kronor vilket beror på att utfallet för arvodering och resor har minskat.

Drift för kontoret har en positiv budgetavvikelse på 170,7 tusen kronor. Nämndens kostnadsavvikelser härrör sig dels beror på lägre utfall för hyra och personalkostnader än budgeterat på grund av vakanta tjänster. Stora del av överskottet (80 tkr) beror på att Eskilstuna God Man och Förvaltarföreningen har tecknat ett nytt avtal och förbrukat mindre medel än budgeterat samt betatalat tillbaka delar av det ekonomiska stödet enligt IOP avtalet. Nämnden har också fått högre ersättning för sjuklönekostnaden (66 tkr) än vad som var väntat.

Arvoden och ersättningar till gode män och förvaltare i Eskilstuna kommun har en positiv budgetavvikelse på 549 tusen kronor i jämförelse med årsbudget. Jämfört med samma period förra året har kostnaderna minskat också med 230 tusen kronor vilket betyder att nämndens utbetalningar inte ligger i linje med årsgranskningar och arvodering. Strängnäs kommun redovisar också en positiv budgetavvikelse på 410 tusen kronor.

Arvoden och ersättningar till gode män för ensamkommande barn i Eskilstuna utan uppehållstillstånd redovisar en positiv budgetavvikelse på 43 tusen kronor. Den positiva budgetavvikelsen beror på minskade antal barn. Strängnäs kommun redovisar en positiv budgetavvikelse på 90 tusen kronor.

De senaste åren har överförmyndarnämnden levererat positiva resultat. Resultaten har varit i linje med de finansiella mål som satts upp för att stärka kommunens ekonomi.

4-åriga processmål	Bedömning
Ekonomi i balans	

1-årigt åtagande	Status	Färdiggrad
Förbättrad ekonomistyrning genom kvalitetssäkrade prognoser, effektiv inköpsstyrning och en ökad affärsmässighet. (KS, alla nämnder och bolag)		

Senaste kommentar (2022-12-31):

Uppföljning av avtalstrohet går inte att genomföra i dagsläget med anledning av systembyte. Inköpssamordnare bevakar området och uppföljningen kommer att ske när det finns möjlighet till det.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Projekt: Drift + driftprojekt

Konto	Utfall 2021	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2022	Budgetavvikelse Dec 2022
- Kommunersättning/skolpeng	13,1	13,0	13,0	0,0
- Övriga intäkter	3,9	3,9	4,6	-0,7
Summa INTÄKTER	17,0	16,9	17,6	-0,7
- Personalkostnader	-8,0	-8,8	-9,2	0,4
- Lokalkostnader	-0,8	-0,6	-0,9	0,4
- Övriga kostnader	-7,6	-6,8	-7,5	0,7
Summa KOSTNADER	-16,4	-16,2	-17,6	1,4
Summa ÅRETS RESULTAT exkl över-/underskott	0,5	0,7	0,0	0,7

Konto	Utfall 2021	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2022	Budgetavvikelse Dec 2022
Över-/underskott	0,7	0,6		0,6
Summa RR verksamhetsrapportering	1,2	1,3	0,0	1,3

Investeringsredovisning

Intern styrning och kontroll

Överförmyndarnämnden har under 2022 valt att undersöka två risker i sin internkontroll där kontrollmomenten tar sikte på efterlevnad av lagstiftning och interna rutiner.

Kontrollmomenten har undersökt om kontakt med barn över 16 år tas i tillräcklig omfattning i ärenden som rör uttag från överförmyndarspärtrat konto samt hur väl rutinen kring kontroll av inbetald skatt på arvode efterlevs under tillsynen.

Båda kontrollmomenten har visat på brister i hanteringen och avsaknad av efterlevnad av rutiner eller styrdokument. Rutinerna har förtydligats samt dialog på enheten kring bristerna har initierats.

Eskilstuna
kommun

Bokslutsdialog 2022

Överförmyndarnämnden

Goda hållbara möten

Viktiga händelser 2022

- Handläggningsprocesserna ses över för att öka rättssäkerhet och effektivitet.
- För att ge förutsättningar för nya handläggare att klara av sitt uppdrag har samverkan med andra överförmyndareheter utökats.
- Har lett till ett samverkansavtal med en vidareutvecklad introduktion av nya handläggare och kompetensutveckling för hela enheten.
- För att effektivisera hanteringen av komplexa ärenden har ett samarbete med en överförmyndarjurist inletts.
- Två nya funktioner har införts på enheten, överförmyndargranskare och överförmyndarjurist
- Ny e-tjänst som medför möjlighet till digital tvåvägskommunikation med ställföreträdare.

Måluppfyllelse för de viktigaste huvudprocesserna

Hållbar utveckling

Huvudprocess	Bedömning	Trend
Barn och unga		→
Vuxna		→

Effektiv organisation

Processområde	Bedömning	Trend
Processkvalitet		↗
Medarbetare		↘
Ekonomi		→

Hållbar utveckling

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser Huvudprocess vård och sociala tjänster

- Nämnden har med inspiration av andra övermyndarverksamheter utvecklat tillsynsprocessen vilket även lett till en utökning av enheten med två övermyndargranskare under 2022.
- Den reviderade tillsynsprocessen tar sikte på handläggningstiderna gällande granskning för att möta Länsstyrelsens kritik
- Goda resultat av utökad samverkan i form av utbildningar med andra övermyndarenheter som kommer att fortsätt under 2023.
- Avvikelse: Nämnden har inte klarat målen med tillsynen och har ca 300 tillsynsärenden som kommer att hanteras under 2023.
- Handläggningstiden utredningsärenden har ökat under året.

Effektiv organisation

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser

Processkvalitet

- En ny digital tjänst har införts i ärendehanteringssystemet vilket medför möjligheter till en säker digital tvåvägskommunikation med ställföreträdare och huvudmän. Kortar handläggningstiden.
- För att öka likabehandling av medborgare arbetar enheten med handläggningsprocesserna.
- Nämnden kommer tillsammans med övriga förvaltningen införa möjligheter med digitala utskick till Kivra (när utvecklingsarbetet återupptas)
- För att säkra rätt kompetens på rätt plats har nämnden uppmärksammat behov av ökat stöd i arkivhantering och systemförvaltning.

Eskilstuna
kommun

Goda hållbara möten

Effektiv organisation

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser Medarbetare

Personalomsättningen och flertalet nyrekryteringar har medfört att ungefär hälften av handläggarna har under året varit under introduktion vilket ökat belastningen och inverkat negativt på arbetsmiljön.

Åtgärder som vidtagits:

- Grupphandledning och möjlighet till enskilda samtal med kommunhälsan
- Utökad stöd i ärendefrågor med erfaren jurist
- Utbildning och introduktion via andra kontor
- Stärkt styrning kring prioriteringar där nämndens inriktning under sista delen av 2022 varit tillsyn.

Eskilstuna
kommun

Goda hållbara möten

Effektiv organisation

Helhetsbedömning, resultat, händelser och avvikelser

Ekonomi

- Budget 2022: 13,0 mnkr
- Årets resultat: 1,3 mnkr
  - 600 tkr överskott från tidigare år
  - 542 tkr lägre arvodering än budgeterat
  - 377 tkr lägre hyra än budgeterat efter flytt

Överskott pga lägre arvodering är budgeterat är till stor del med anledning av att nämnden har utmaningar med granskningar inom rimlig tid och med anledning av detta har även arvoderingsprocessen försenats och belastar budget för 2023.

Summering

Lärdomar under 2022

- Behovet av att arbeta mycket med processer och ”hur-frågor” för att få ut bäst effekt och kvalitet
- Högt inflöde av anmälningar och ansökningar som inte leder till ställföreträdarskap- kräver dock utredning och belastar enheten.
- Vikten av expertisstöd i frågor som rör arkivering, systemförvaltning och IT-frågor för att få effekt av utvecklingsarbete

Eskilstuna
kommun

Goda hållbara möten

Förväntad utveckling 2023

- Förbättring i handläggningstid gällande granskningsärende tack var nya processen,
- Möjlighet till att fokusera på kärnverksamheten med stöd av systemförvaltare och arkivarie.
- Vidareutveckling av verksamheten och framtagande av mål kring tex handläggningstider till VP 2024.
- Struktur på rekryteringsprocess ställföreträdare

§ 12

ÖFNES/2023:11

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse 2022 och slutrapport för intern styrning och kontroll 2022

Beslut

1. Verksamhetsberättelse för 2022 godkänns.
2. Slutrapport för internkontroll 2022 godkänns.
3. Nämnden ansöker om att få behålla överskott från 2022 till verksamhetsutveckling och utökning av verksamhet

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse redogör och följer upp nämndens verksamhetsplan för 2022. I egenskap av värdkommun är det Eskilstuna kommuns styrsystem som används för den gemensamma nämndens årshjulsarbete.

Nämnden har under 2022 arbetat med 10 åtaganden där 6 är klara, två pågår och två är försenade. Huvuddelen av överförmyndarnämndens uppdrag och verksamhet ligger inom området social uthållighet och de två delprocesserna: Att ge vård och stöd till barn och unga samt vuxna genom den tillsyn som nämnden utför på ställföreträdarnas uppdrag.

Internkontrollplan för 2022 hanterade totalt två risker och två kontrollmoment. Under året har samtliga kontrollmoment kontrollerats och finns redovisade i bifogad bilaga.

Överförmyndarnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,3 mnkr i jämförelse med årsbudget. Nämnden ansöker om att få behålla budgetöverskottet för fortsatt verksamhetsutveckling och verksamhetsutövning.

Bilagor till beslutet:

- Verksamhetsberättelse 2022
- Slutrapport för internkontroll 2022

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen i Eskilstuna och Strängnäs kommuner
Kommunrevisionen i Eskilstuna och Strängnäs kommuner

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------